

Revistă premiată cu medalia și diploma “Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și
“Premiul de excelență” al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România 2011-2013

Climax

95-96

Anul 9
octombrie
noiembrie
2016

Director fondator:

Ion Iancu Vale

Director editor:

prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoacă

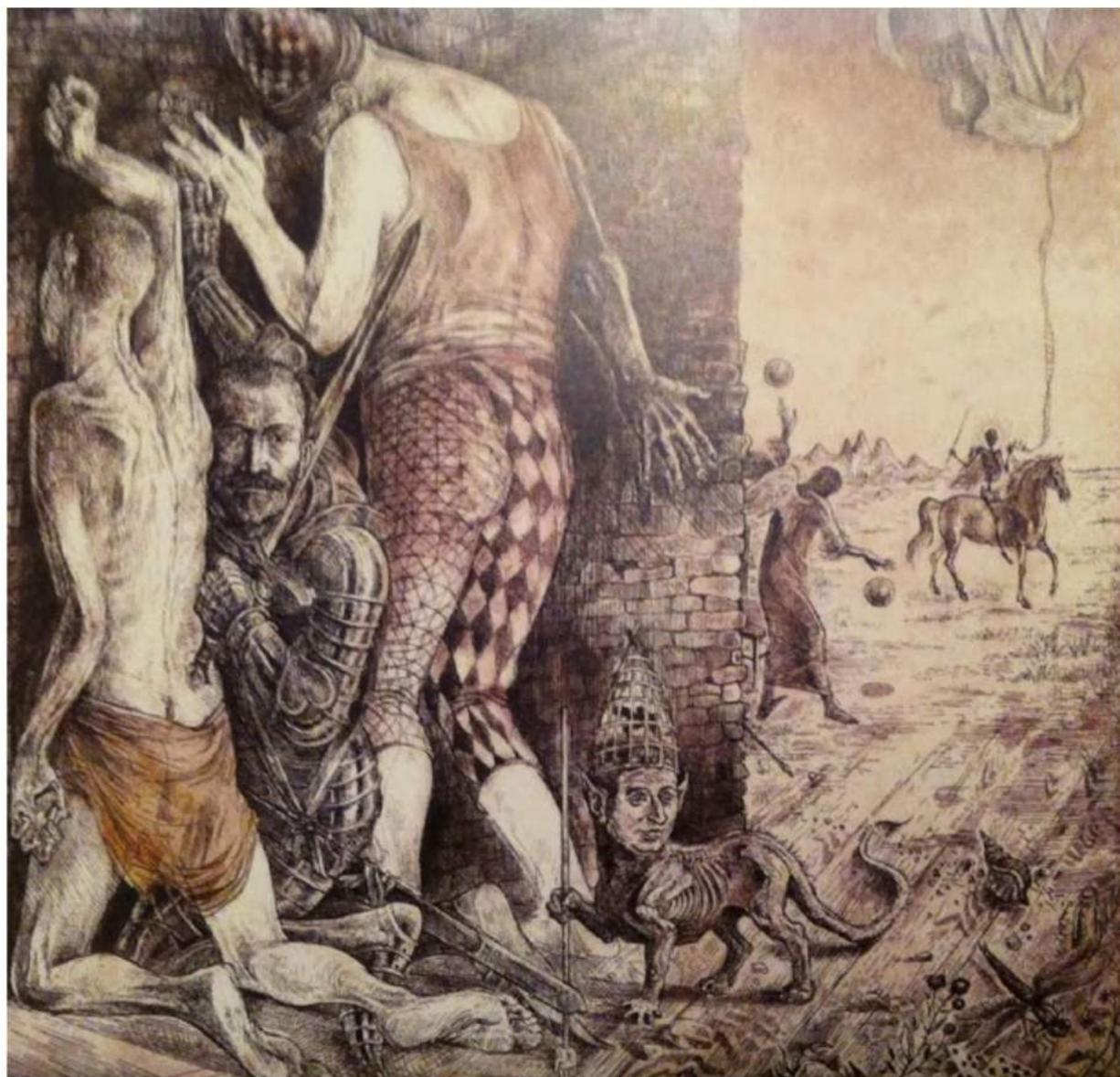
Director imagine:

dr. George Bârligeanu-Vulcană

literare

Revistă literară și de cultură românească

Fondată: mai 2007

“IL CIRCO” - Pictură de Traian Al. Filip

Climax literare

Semnează în acest număr

Poeme - Miron Radu PARASCHIVESU.....	p. 3
Viața ca o treaptă a speranței - Adrian STÂNGĂ.....	p. 4
Ioan Vișan: un romancier matematic-sisific, zizific - povestaș.....	p. 6
Măreța imperfectiune (poeme) - Adrian BOTEZ.....	p. 9
George D. PITEȘ, prozator de reală vocație - Ion ROȘIORU.....	p. 10
Libertatea ca destin - Călin GEORGESCU.....	p. 12
Lasă-mi toamnă pomii verzi ! - Roni CĂCIULARU.....	p. 13
Biserica-statul - Doina DRĂGUȚ.....	p. 15
Haiku - Maria GRIGORIU.....	p. 16
Poezii - Dana PĂTRAȘCU.....	p. 17
Magicianul - Mihai Batog-BUJENIȚĂ.....	p. 18
Întelegciunea imamului - Propus de Ghe. N.	p. 19
Avraham Schein - poet stradal - a doua întâlnire - Adrian GRAUENFELS.....	p. 20
Poezii - Luminița COJOACĂ.....	p. 21
Gânduri rebele aforisme - Harry Ross.....	p. 22
Așteptare - poem - Al. Florin ȚENE.....	p. 22
În căutarea Adevărului (19). Urme suprapuse - Gheorghe Valerică CIMPOCA.....	p. 23
Pescar hoinar (poeme) - Dacina DAN.....	p. 24
Indigoul lui Chagall - Bianca MARCOVICI.....	p. 25
Mesagerii Naturii pe Tărâmul Iluziei - Octavian LUPU.....	p. 25
Plăcerea, dușmanul omului - Ion Iancu VALE.....	p. 27
Salamandra - Gheorghe Andrei NEAGU.....	p. 28
Epuizarea în intenții... - Mihaela Loredana MUȘETESCU.....	p. 29
Trei cronichete semnal - Muguraș Maria PETRESCU.....	p. 30
Cocorii de platină (cantilenele menestrelilor) - Gheorghe PALEL.....	p. 33
Gheorghe Palel, goliardul. - Ion Iancu VALE.....	p. 34
Versul poetei Irina Lucia Mihalca - Ben TODICĂ.....	p. 35
Mitul edenului în universul poetic al secolului xx - Al Florin ȚENE.....	p. 36
Viața după viață - George BĂRLIGEANU VULCANA.....	p. 39
Oameni buni nu mor - I. I. V.	p. 39

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE
RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI
RO04 BTRL EURCRT00U0239301 - PENTRU DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTRLR022)

Redacții asociate - România

Bacău, Bistrița, Cluj-Napoca, București,
Deva, Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin,
Hunedoara, Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.
Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada,
Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar,
Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica
Moldova, Serbia, Spania, S.U.A., Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof. dr.: Gheorghe Valerică Cimpoca

Colegiul redacțional: dr. George Bărligeanu, Grigore
Grigore, Ion Teodor-Palade, Romulus Gandy Georgescu,
George Ioan Canache, Florea Turiac, Gabriel Mihalache.

Fondatori:

Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan

Coordonatori principali: Mihai Antonescu, Eugen Axinte, Iulia Barcaroiu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căcilaru, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, Eugen Evu, George, Filip, Dan Giju, Dimitrie Grama, Maximca Grasu, Mirel Horodi, Djamal Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșanu, Florin Vârlan Neamțu, Emil Persa, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Delia Stăniloiu, A. Florin Țene, Baki Ymeri.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatarilor

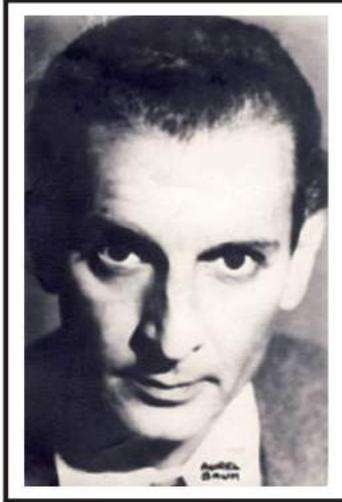
Revistă editată de Societatea Cultural-istorică "ARM" Târgoviște ISSN 1843-035x

Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni

Tehnoredactare: Ovidiu Mușetescu; Secretariat: Reta Sofronie Iancu

Climax literare

Miron Radu PARASCHIVESCU (N. 2 oct 1911 - D. 17 feb 1971)

Blestem De Dragoste

Când ți-o fi lumea mai dragă,
să-ți pice dreapta beteagă
și s-ajungi, la cap de pod,
cerșetor, slut și nărod.
Din puterea ta a plină,
suptă de vreo curviștină,
să rămâi sfrijit ca paiul,
urle-ți versul ca buhaiul,
limba să ți se-mpletească,
să vorbești pe păsărească,
să te topești de-a-n picioare,
galbin, ca o lumânare!

Să nu fie boală rea,
care-n tine să nu dea!
Ardite-ar focul, mangalul,
să fii scopit ca muscalul!
Cânte-ți popa din Scriptură,
să-ți văz dafinul pe gură!
Crai parșiv, din țigănie,
că m-ai omorât de vie,
când m-ai luat din casă fată,
crudă și nevinovată,
și m-ai spintecat în două
sub cerul cu lună nouă.

Și-n loc să mă iei mireasă,
m-ai lăsat să zac borțoasă
și te-ai dus, duce-te-ar apa,
unde și-a dus mutul iapa!
Dar de-o fi și-o fi să vii,
iar în brațe să mă ții,
să-mi săruți țâța și gura
și să-mi stingi din sân arsura,
Vedea-te-aș tot cum te știu:
'nalt, bălan și cilibiu,
cu ochi arzători ca focul;
Aduce-mi-te-ar ghiocul!

Romanța

De câte ori pe înserat
În târgul mic te-am așteptat,
Când tremurând ca n-o să vii
Umblam pe străzile pustii?...

Se însera – și-n câte-o poartă
Pica domol o floare moartă
Ce risipea un stins parfum
De liliac sau de salcâm.

Prin case albe, cu zorele,
Clipea o lampă sub perdele
Și răsuna un vechi pian
Prin valul serii, sub castan.

O ceață cobora ușor,
Simțeam în suflet un fior,
Iar lampagiu-n cap de uliți
Prindea o stea în vârf de suliti

Și se pierdea cu pasul rar
Prin păcla serii, pe trotuar,
Când eu pândeam ca și-alte dăți
Pe-același drum să te arăți.

Treceam, pe gânduri, fără zor,
Plângea un greier prin mohor,
Și peste pomi domol cădea
A nopții tainică perdea.

Când te iveai într-un târziu
Prin târgul ce dormea pustiu,
Părea că pomii toți sunt plini
De flori, de cântec și lumini.

Echinox

Te-am așteptat atent. Știam că vii
Ghicită printre nopți și galaxii.
Al meu ți-e trupul răsunând în mine
Ca o vioară-n pieptul cui o cântă,
Lumina scapă ca să ne îmbine
Iar vântul ca pe plante ne-nvesmântă
Și-alungă dintre noi singurătăți.
Scheletul ni-i același, împărțit
Părelnic, între două entități.

A fost o clipa-n care ne-am simțit
Chemările suind către izvoare
Ce azi sunt fluviu unic și unit.
Tu, gurii mele gura-i ești, și boare,
Cu ochii mei vezi cerul de cicoare
Iar palmele și-au locul pregătit
Din vreme : ale tale pe-al meu umăr,
A mea, căuș pe sânul tău rotund,

Cealaltă-ncinge coapsele domoale.
Cu tine-ncep și isprăvesc să număr.

În părul tău ca-n unde mă scufund,
Suntem topiți acelorași metale
Iar când ne-atingem în îmbrățișare
Același sunet naștem amândoi.
Venim din depărtări ce-au fost egale :
Acum înfrântă se-ntâlnesc în noi
Și lor le proiectăm aceeași zare.

Ne suntem unul altuia altoi,
Aceași veghe ne-a sporit apoi
Unind același lut și-același cer
În două mlădiate verticale.
Nici zâmbet, nici cuvânt avem stingher

:
Tu visu-mi spui iar eu tristeții tale
Zâmbesc și-i rād : ne-au împărțit vecii
Dar astăzi, cer, pământ, și foc, și apă
Sunt ale unei vaste-mpărății
Unice. De aceea spre zenit
Când tu privești, privirea mea se-adapă
La pântecul pământului rănit
Pe care-l sap prin tine mai departe
Și un vulcan ne zguduie nainte
De-a ne lua zborul dintre lucruri moarte
Spre-un tânăr astru, care ne presimte.

Copii

Poate că-ntr-o zi am să mă-ntreb
Singur ca Hamlet
Sau ca Filip în Escorial
Privindu-se-n nesfârșite oglinzi:
Cine e cu mine
Să mă ajute și mai continue?

Și-atunci veți apărea
Desculțe și mute
Voi
Săracelor versuri
Răsuflet al meu
Gâfăit
Lacrimi
Și strigăt

Ca niște copii înfiați
Culese de pe buzele lumii
Și replămădite
Una cu mine
Copii ai mei
Aproape legitimi
Fiindcă-nvestite
Cu numele meu.

Climax literare

VIATA CA O TREAPTĂ

A SPERANȚEI Adrian STÂNGĂ

„O parte din arta de-a trăi depinde de capacitatea de a ne combate neputința”.

Are Franz Kafka o frază definitivă pentru acel *verbum mentis* al stării de a fi în permanentă căutare: „Atâta timp cât nu încetezi să urci, treptele nu se vor termina; sub pașii tăi care urcă, ele se vor înmulți la nesfârșit”. O imagine mutuală, simbolică, se perpetuează în acest sens și în paginile cărții „Și dacă e adevărat...” de Marc Levy, cu o accentuare a trăirilor cotidiene de o aleasă îngemănare între iubire și speranță.

Arhitect la bază, Marc Levy debutează în anul 2000 cu acest roman scris pentru fiul lui. La scurt timp, „Și dacă e adevărat...” devine un succes remarcabil, cartea fiind tradusă în peste 40 de limbi și ecranizată de Steven Spielberg, iar autorul va fi cel mai citit scriitor francez din toate timpurile. Norocul debutantului? Nu. De ce? Pentru că...

Sunt puțini scriitorii care la prima carte reușesc să uimească prin profunzime, prin claritatea discursului epic, prin construcția amplă a personajelor, cu atât mai mult cu cât întâlnim aici situații și contexte legate cursiv, fără bruște devieri ori întreruperi ale filmului ce se derulează prin ochii cititorului. Cu alte cuvinte, o poveste, dar și o povăț despre viață și despre iubirea de dincolo de granițele capacității umane de înțelegere.

În urma unui accident, medicul intern Lauren intră în comă. După câteva luni, mama acesteia îi închiriaza apartamentul arhitectului Arthur. Nimic neobișnuit, am putea spune – până aici. Dar, într-o zi se

întâmplă atingerea speranței, care va germina de o parte și de alta a personajelor principale până la ultimul cuvânt din scriere. De fapt, „Și dacă e adevărat...” este un roman aproape circular, care începe cu apariția morții și care se încheie cu apariția vieții. Iar toată esența cărții lui Marc Levy este concentrată în această frază (inserată în primele pagini și reiterată identic la sfârșit – numai că din perspective diferite, dar împliniri):

„Ce-o să-ți spun nu e ușor de înțeles, e imposibil de admis, dar dacă ai vrea să-mi ascuți povestea, dacă ai vrea să ai încredere în mine, atunci poate că vei sfârși prin a mă crede și asta e foarte important fiindcă ești, fără să știi, singura persoană din lume cu care pot împărți acest secret”.

Pomind de aici, valențele iubirii capătă cu totul alte forme și aduce viața ca o treaptă a speranței. O speranță cu dublu rol și înțeles. În primul rând, suntem în fața speranței de a trăi, iar în al doilea rând vorbim despre speranța de a trăi acea iubire nemaîntâlnită, definitivă, neașteptată și unică prin excelență.

Experiența începe atunci când lui Arthur îi apare corpul

nematerializat al lui Lauren - care iese din dulapul de la baie în timp ce corpul ei fizic se afla într-un spital. Uimire. Confuzie. Gesturi. Trăiri greu de priceput pentru personajul masculin, greu de crezut, de închipuit. Dar, totul se întâmplă. În cele din urmă, cei doi încep să aibă o relație între două lumi, cu momente de împlinire și dezamăgire, cu clipe de îndoială și fericire, cu nebunii și mirări dintre cele mai captivante, toate înscriindu-se în tonalitatea perceptivă a realității. Dar, oare ce este realitatea? Și cu ce diferă realitatea mea de a ta? Cum o percepem?

Întrebări la care răspunsurile sunt multiple, însă pe care în această carte le regăsim integrate și alăturate sensurilor importante ale vieții – de fapt, „Și dacă e adevărat...” ne descrie viața și importanța fiecărui moment al ei: **„Uită-te bine la tot ce există în jurul nostru: apa mândioasă, pământul cărui puțin îi pasă de ea, munți dominanți, copaci, lumina care în fiecare clipă a zilei își schimbă intensitatea și culoarea, păsări ce zboară deasupra capetelor noastre, pești ce încearcă să nu cadă pradă a pescărușilor, vânând în același timp alți pești. Există toată această armonie de zgomote, zgomotul valurilor, cel al vântului, cel al nisipului; și apoi, în mijlocul acestui incredibil concert de vieți și de materii, suntem tu și eu, sunt toate ființele omenesti care ne înconjoară. Câte dintre ele vor vedea ce ți-am descris eu acum? Câte își dau seama de privilegiul de a se trezi și a vedea, de a simți, pipăi, auzi?”.** Finețea psihologică din dialogurile sau descrierile realizate în

Climax literare

carte este de departe acel ceva de a te face să citești fiecare pagină ca și cum ai fi fost transpus în poveste. Tentantă integrare a simțurilor! Ca aici: „Să identifice fericirea când se află la picioarele tale, să ai curajul și hotărârea de a te apleca pentru a o lua în brațe... și a o păstra. Asta-i inteligența inimii. Inteligența singură, fără aceea a inimii, este doar simplă logică și nu e mare lucru de ea” sau „Nimeni nu este proprietarul fericirii, uneori ai norocul să ai un contract de închiriere și să fii locatarul ei. Trebuie să-i plătești foarte regulat chiria, altfel ești evacuat foarte repede”.

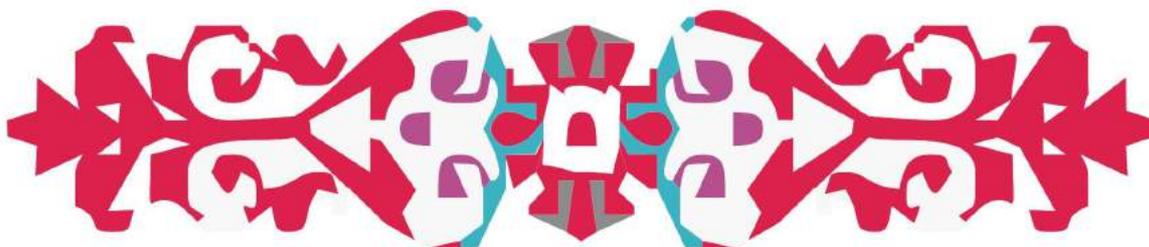
Emoționante și pline de remuscări existențiale, scrisorile către Arthur lăsate de mama lui înainte de a trece în lumea de dincolo,

dar și secvențele complotului de la spital, cercetările polițienești și „trezirea” de după, întregesc construcția acestei scrieri și adâncesc tot mai mult întrebarea „Și dacă e adevărat?”, lăsând finalul unei game nesfârșite de construcții cognitive și de incursiuni în gândurile fiecăruia dintre noi.

În esență, romanul lui Marc Levy este despre conștiință, despre conștientizare, despre lecțiile vieții și despre cum nu trebuie să ne pierdem în viață printre lucruri și fapte lipsite de consistență, ci să ne aducem nouă, ca oameni, ceea ce este cel mai important – împlinirea: „Mi-ai dat ceea ce eu nici nu bănuiam; nu-mi închipuiam înainte de a trăi prin tine că iubirea poate aduce atâtea lucruri așa de simple. Nimic din ce-am trăit înainte de tine nu valora nici cât o singură secundă din cele trăite de noi împreună. Vreau să știi pentru totdeauna cât de mult te-am iubit; nu știu spre ce tărâmură plec, dar dacă există un altundeva, voi continua să te iubesc acolo cu toată puterea și bucuria cu care mi-ai umplut tu viața”.

Lectură plăcută!

JURNALUL UNUI ROMÂN

1. Azi am lăsat un șofer să intre în trafic de pe o stradă laterală. Mi-a zis: ”Bă boule, nu vezi că ai prioritate tu?”...
2. Azi am dat 2 lei unui cerșetor. Mi-a zis să-mi iau lumânări de ei...
3. Azi am lăsat o femeie înaintea mea la coadă. Cei din spate m-au înjurat: ”Băăăă, e și înaintea noastră!”...
4. Azi am mers cu 50 km/h prin localitate. Mi-am luat la claxoane și ”Ai murit la volan, bă?”...5. Azi l-am sunat pe un amic să-i spun ca îl iert de datoria de 1.000 de lei. Mi-a zis ”Ok, poți să-mi dai încă 1.000?”...
6. Azi am adunat 3 (trei) hârtii de pe strada mea, de pe jos. Un vecin mi-a zis ”Hai și adună și la mine, că uite ce mizerie e”...
7. Azi am cerut o cafea în restaurant, apoi am întrebat dacă pot fuma. ”Îmi pare rău, aici nu se fumează!” ”Păi și dâșii de la masa aia de ce fumează?” ”Dâșii au comandat mai mult, și mâncare, și băutură”...
8. Azi le-am zis gunoierilor că nu le mai dau bacșiș. Mi-am găsit tomberonul aruncat 50 de metri mai încolo...9. Azi am cerut un CD cu André Rieu. Vânzătoarea a căutat o oră pe sub teancurile de CD-uri cu manele...
10. Azi am claxonat un trecător neatent, să nu-l lovesc. Mi-a arătat degetul mijlociu și m-a înjurat de morți...
11. Azi am cumpărat o pâine. Am dat un leu și am cerut restul, 20 de bani. Mi i-a dat. Dar mi-a schimbat pâinea cu una mai veche...
12. Azi am sunat la un club să-mi fac o rezervare. ”Da, sigur, Pe ce nume și câte persoane?” Am spus, apoi am întrebat: Aveți aviz de funcționare de la ISU? Mi-a închis...
13. Azi l-am atenționat pe un domn că i-a căzut chiștocul pe trotuar. Era să mănânc bătaie...14. Azi am chemat o echipă să-mi repare cablul TV. Mi s-a spus ”Vă programăm peste 3 zile”. Odată am întârziat cu plata 2 zile. Mi-au tăiat cablul de 3 ori...”

propus de F.G.

Climax literare

IOAN VIȘAN: UN ROMANCIER MATEMATIC-SISIFIC, ZIZIFIC - POVESTAȘ...

-Micro-comentariu la o trilogie romancieră -

Gandy Romulus R. Georgescu

continuare din numărul trecut

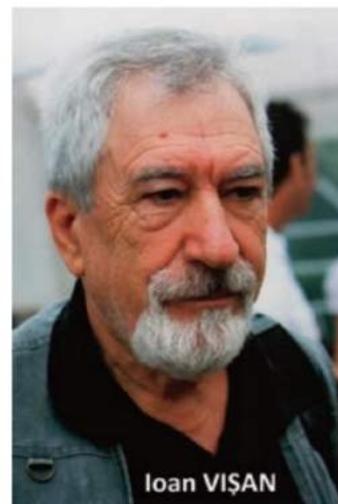

Gandy Romulus R. Georgescu

Asemenea celei mărturisiri franz-kafkiene, scriitorul IOAN VIȘAN, când NU scrie, se simte nu cvasi-pierdut, ci total pierdut-pierdut... Așadar, consecvent-ritualic cu această stare-simțământ maladiv-rodnică, iată-l: față către față întru postura de autor al ultimei sale cărți, intitulată reiterativ și ușor calofilic: *Noua mea capcană - regretul!* (Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2016). Cu aceasta, autorul încheie o TRILOGIE ROMANESCĂ (precedentele fiindu-i: *Cușca elastică* - Editura Domino, Târgoviște, 1997, ediția princeps, deoarece e urmată de încă două ediții, revăzute, apărute la Editura Junimea, Iași, 2008 și, respectiv, la Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2011). Toate stau sub Pecetea eternizării unui *Cuvânt înainte* absolut profetic testamentar, acordat în manuscrisul-gotic de acel cel mai mare scriitor-sacru român: Cezar Ivănescu. La al doilea roman ioan-vișanian survenit: *Capcane pentru ochi deschiși*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2001, i se adaugă aceleași prezentări cezario-ivănesciene și cea a filologului cu deschidere universală - susținător al unor cursuri universitare la Sorbona: Petre-Gheorghe Bârlea. Toate aceste romane sunt de o reală excepție, profund originală stilistic prin formula epic-parabolică, dar, mai ales, distinctă net în peisajul prozei

românești contemporane prin SONUL - sunetul narativ, prin ritmul, tonul timbrat și armonic și tipicul scriiturii (ceremonios uneori, până la senzația de: Litanie!), prin pathosul notației și o anume știință discursivă aparte. Căci există clar și un recurs la metodă în dirijarea-orchestrarea planurilor narației, relației dialog/monolog meditativ, fictiv-oniristic/real - cadru natural - obiectival (cu retorică - interogație de esență euristică!), lucid-a n g o a s i v , a u s t e r u l supranatural/silogisticul (adesea lirizat-poetic, extrădând astfel, demascând de fapt pe poetul deghizat în metafora unor varii întâmplări, unor pretexte epice/arhetipale!)/rațional, toate pe o tehnică a frazării-comunicării liniare totuși, fără o topică contorsionată voit precum în *Discursul la catedrală* Ilosian, deși, pe alocuri, firave încercări mai pot fi percepute-detectate! Toată proza sa pare a se poziționa sub miza Mărturisirii obsesive, deși în intenționitate autorul (se simte aceasta la lecturarea brută!) și-a dorit-o ca mesaj probabil, angajatoare-apelantă, manifest-incidentar, plan-ațională, modelatoare de caractere, să revoluționeze mentalul arhaizant, cumva ca în preceptele mahatma-ghandiste - cum scriu așa rămâne, probabil! Dar: NU, nu-literar-atristic nu are ca efect-rezultant asemenea luări de atitudine imediate, cum nici măcar depărtate.

Ar fi și păcat, căci autorul știe bine acest indubitabil adevăr: n-ar mai fi proză autentică, ci simplă gazetărie-goală, fără noimă, narativul său psihologic complex, dens și de adâncime în existențialul uman. Pur și simplu, autorul romanelor-triumvirat IOAN VIȘAN crede, pe bună dreptate, că poartă în sine-a-i o LUME pe care o consideră aparte, specială și specioasă. Și, ca depozitar vizat și avizat, spune el, simte-resimte acut nevoia redării ei către semenii, căci cea mai Adevărată Măsură a Omului (vezi și jocul antologic din romanul generatoriu *Cușca elastică* dintre: EU - EL, cu o EA la mijloc) de Bine și de Rău pentru OM este: OMUL cu această LUME

interioară, cu nevoia eliberării de Povara ei = Bolovanul și, inevitabil și imuabil apăsătoare-presantă (aceasta în faza de minereu - brut, obsesiv-nemărturisită!), desigur stresantă în planul mental ori psiho-fizic real, devine la prozatorul în speță (o cauză demnă de scriitor-de-profesie!), încetul cu încetul, pas cu pas, treaptă cu treaptă, gând cu gând...: simptomatice, adică un exercițiu vital atât în planul său trăiristic, cât și un exercițiu volitiv-vocațional în planul atitudinal-scriitoricesc. Ambele exerciții au un impact transcendent relativ lin lacetitorul-lector al romanelor ioan-vișaniene, desigur întrucât specific prozei sale (direcționată prin logos dăruitor-generos!): Nu-i este peremptoriu să cumpere sufletul cetitorului ori să-lpervertească în sensul mefistofelic! ⇒ de-aici și trinomial-sintagmic avertizator din fiecare roman: I → „elastică”!... - II →... „cu ochi deschiși”! și III →... „regretul”!), ci, dimporivă, să și-l vândă-sacrifice pe al său înspre înDumnezeirea cetitorului atras de textul său (de-aici asumarea Răului întru sine ca demiurg-creator, exprimată explicit în trinomial-sintagmatic așezat înaintea celui de pândă-avertizatoare: I. → Cursa → II. Capcane pentru... și → III. Noua MEA Capcană...!). Redus, pe scurt-

Climax literare

sintetizat. Răul la mine ca autor - POVESTAȘ... (Cursa - Capcane - Noua MEA Capcană), iar Binele-avertizator la Tine, bunule-cetitor (elastică - pentru ochi deschiși - ...regretul → aceasta din urmă ca un reper, un joc de referință, exemplu-terapeutic: de evitat pe scara vieții: în genere, socio-existențiale: în speță!). În acest joc stilistic dual, eu nu știu pe care și-l iubește, admiră sau prețuiește mai mult sau mai puțin naratorul-POVESTAȘ. Nici măcar pe care le consideră cele mai reușite în demersul său scriitoricesc, adică valorificate pe deplin în planul interfeței stilistice, ideatice vizionar-conceptuale sau al mesagisticii post-moderne. Aidoma și în ceea ce îl privește și pe receptor, fie el lector inițiat sau fie simplu cetitor. Pe fond este o problemă dependentă de puterea de intuiție a fiecăruia, de capacitatea și experiența lecturării marilor romane ale literaturii naționale și universale. Mai ales că nu este vorba de celebrele „exerciții admirative” emil-cioraniene, deși legături de cauzalitate, formă, structură și tip de abordare se pot emite oricând și oricum, dar ar rămâne total neproductive, pur speculative, dată fiind evidența conținutului diferit al materialelor textuale.

Ce rămâne - sau ce ne rămâne - totuși de la autorul nostru ieșit acum dintr-o „Cușcă” fie ea și „elastică” (pe care și-a întins-o singur sau în care l-au atras alți semeni din labirintul vieții cu intra-muros și extra-muros!)?! Ce rămân: «personajul feminin și personajul masculin (prezentați sub forma unei duble introspecții!) ce realizează împreună EXECUTAREA unei partituri erotice menită eșecului (aprioric eșec?) într-o „Cușcă elastică”... ori: discursul despre neîmplinirea în dragoste, despre dialogul erotic (precum de la Discursurile Platoniene la dragostea Platonică?) dintr-o lume care nu crede în dragoste... O lume în care personajele trebuie să fie conștiente de condiția lor infraUmană, de cobai supuși unui experiment neFast... „Mai mult decât Cartea vrea să o spună, TEMA ei centrală pare a fi imposibilitatea comunicării autentice într-un Univers Concentraționar (Cușca evasi-holocaustică?!), trăind sub semnul precarității” - cum magistral, sublim-genial, observă Sacrul Poet criticist CEZAR IVĂNESCU în aceste fragmente reproduse din Cuvântul său înainte-Mergător Cărții genezistice ioan-vișaniene.

Rămâne oare relatarea finală (din EL/7, pagina 132!) de-o morală Ecleziastică (câci nu se cuvântă acolo cum că „și mai rea decât moartea poate fi pre Pământ: FEMEIA”?) redată de autorul-Povestaș ca pe o autosentință capitală?! Cităm: „... Ce POVESTE!... o femeie singură... ca o mare pustie, neliniștită... Iar EU: o luntre spartă, rătăcind printre valuri... //... Și... Asta a fost...” Sau din Sfârșitul-Sfârșit, prescris în ultimul EU (EU 7, pagina 133!) ce ne dzice astfel: „Dâmbul de lumină s-a prăbușit sub unda împleticită a unui val. Stropi grei.

... Pe ea scria un nume. MI-E FRICĂ SĂ-L CITESC...”

Iată ce rămâne: exact ce rămâne și în Cântecul Acela cu mesaj ritualic-simbolic-Christic: - Un’ te duci TU, MIELULE?! / - La tăiere, DOMNULE! / - Ce RĂMÂNE, DOMNULE?! / - Acest CÂNTIC, DOMNULE!” - Omule: ioan vișan.

Dar din a doua sa carte (?), „Capcane pentru ochi deschiși” - amplă prin conținut, descrieri-portrete de personaje, stări, situații conflictuale-intrigistice mai mult politice de-acum decât erotice, cu tentă documentar-monografică... și în care, totuși, persistă gânduri-întrebări sfâșietoare, filosofice-truistic ce țin parcă de un alt „EU” (un „alter-EGO” fără de precedentul prea multul „El și o EA!”) - , precum iată în reproducerea fragmentară (paginile 247-248, CAPITOLUL XXI): „!, fiindcă lumea s-a umplut... ↔ Asta e cea de pe ultima lună...” și de pe paginile cu finalul-final (paginile 249-250, idem Capitol!), iată (rugăm a se lectura cu atenția mărită!): „de pe vremea când ↔ ... fulgi de zăpadă... 1 octombrie 2000!”

Vedeți: în acest roman-roman, POVESTAȘUL nostru devine SOBRU POVESTITOR-narator, schimbă foaia stilistică din „Cușca-elastică”, limbajul alunecă într-unul incisiv, persuasiv-strigător-revoltător, dar niciunde licențios (nici măcar cât la Șoricelul ce a gustat din boaba de strugure și ambătat-de-ambient a întrebare descătușat-de-liberant: „Und’ e Pisica?! Că vreau s-o F...!”)! Nici măcar pe-atâta. Dar, în schimb, își bazează tehnica scriiturii acestui roman-roman (de un sfert de mie de pagini!) pe sublimative poeme-puzzle de sorginte - parcă?! - post-post modernistă, precum se vede cu ochiul-geană libere din fragmentele citate (CAPITOLUL XXI, paginile 247-250!). Arar, prin câteva capitole se re-suscitează tehnica

scriiturii liniare din Cușca elastică, motivată mai ales de redarea unor întâmplări „firești-banale”, tern-cotidiene și cu iz de bloc-notes agendic, documentar-monografist, reminisciv-manieriste.

Înaintând cu: Romanul al treilea, „Noua mea capcană - regretul!”, lucrurile se complică pe toate planurile. Astfel: în tehnica scriiturii apare cea a Colajului eseistic paralel și paradinamic, iar Binele-avertizator la Tine, bunule-cetitor (elastică - pentru ochi deschiși - ...regretul → aceasta din urmă ca un reper, un joc de referință, exemplu-terapeutic: de evitat pe scara vieții: în genere, socio-existențiale: în speță!). În acest joc stilistic dual, eu nu știu pe care și-l iubește, admiră sau prețuiește mai mult sau mai puțin naratorul-POVESTAȘ. Nici măcar pe care le consideră cele mai reușite în demersul său scriitoricesc, adică valorificate pe deplin în planul interfeței stilistice, ideatice vizionar-conceptuale sau al mesagisticii post-moderne. Aidoma și în ceea ce îl privește și pe receptor, fie el lector inițiat sau fie simplu cetitor. Pe fond este o problemă dependentă de puterea de intuiție a fiecăruia, de capacitatea și experiența lecturării marilor romane ale literaturii naționale și universale. Mai ales că nu este vorba de celebrele „exerciții admirative” emil-cioraniene, deși legături de cauzalitate, formă, structură și tip de abordare se pot emite oricând și oricum, dar ar rămâne total neproductive, pur speculative, dată fiind evidența conținutului diferit al materialelor textuale.

Ce rămâne - sau ce ne rămâne - totuși de la autorul nostru ieșit acum dintr-o „Cușcă” fie ea și „elastică” (pe care și-a întins-o singur sau în care l-au atras alți semeni din labirintul vieții cu intra-muros și extra-muros!)?! Ce rămân: «personajul feminin și personajul masculin (prezentați sub forma unei duble introspecții!) ce realizează împreună EXECUTAREA unei partituri erotice menită eșecului (aprioric eșec?) într-o „Cușcă elastică”... ori: discursul despre neîmplinirea în dragoste, despre dialogul erotic (precum de la Discursurile Platoniene la dragostea Platonică?) dintr-o lume care nu crede în dragoste... O lume în care personajele trebuie să fie conștiente de condiția lor infraUmană, de cobai supuși unui experiment neFast... „Mai mult decât Cartea vrea să o spună, TEMA ei centrală pare a fi imposibilitatea

Climax literare

comunicării autentice într-un Univers Concentrațional (Cușca evasi-holocautică?!), trăind sub semnul precarității” - cum magistral, sublim-genial, observă Sacrul Poet criticist CEZAR IVĂNESCU în aceste fragmente reproduse din Cuvântul său înainte-Mergător Cărții genezistice ioan-vișaniene.

Rămâne oare relatarea finală (din EL/7, pagina 132!) de-o morală Ecleziasică (căci nu se cuvântă acolo cum că „și mai rea decât moartea poate fi pre Pământ: FEMEIA”?) redată de autorul-Povesteaș ca pe o autosentință capitală?! Cităm: „... Ce POVESTE!... o femeie singură... ea o mare pustie, neliniștită... Iar EU: o luntre spartă, rătăcind printre valuri...//... Și... Asta a fost...” Sau din Sfârșitul-Sfârșit, prescris în ultimul EU (EU 7, pagina 133!) ce ne dzice astfel:

„Dâmbul de lumină s-a prăbușit sub unda împleticită a unui val. Stropi gri.

... Pe ea scria un nume. MI-E FRICĂ SĂ-L CITESC...”.

Iată ce rămâne: exact ce rămâne și în Cântecul Acela cu mesaj ritualic-simbolic-Christic: - Un' te duci TU, MIELULE?! / - La tăiere, DOMNULE! / - Ce RĂMÂNE, DOMNULE?! / - Acest CÂNTIC, DOMNULE!” - Omule: ioan vișan.

Dar din a doua sa carte (?), „Capcane pentru ochi deschiși” - amplă prin conținut, descrieri-portrete de personaje, stări, situații conflictuale-intrigistice mai mult politice de-acum decât erotice, cu tentă documentar-monografică... și în carele, totuși, persistă gânduri-întrebări sfâșietoare, filosoficate-truistic ce țin parcă de un alt „EU” (un „alter-EGO” fără de precedentul prea multul „El și o EA!”) - precum iată în reproducerea fragmentară (paginile 247-248, CAPITOLUL XXI): „!, fiindcă lumea s-a umplut... ↔ Asta e cea de pe ultima lună...” și de pe paginile cu finalul-final (paginile 249-250, idem Capitol!), iată (rugăm a se lectura cu atenția mărită!): „de pe vremea când ↔ ... fulgi de zăpadă... 1 octombrie 2000!”.

Vedeți: în acest roman-roman, POVESTAȘUL nostru devine SOBRU POVESTITOR-narator, schimbă foaia stilistică din „Cușca-elastică”, limbajul alunecă într-unul incisiv, persuasiv-strigător-revoltător, dar niciunde licențios (nici măcar cât la Șoricelul ce a gustat din boaba de strugure și ambătat-de-ambient a întrebăat descătușat-de-liberant: „Und' e Pisica?!

Că vreau s-o F...!”)! Nici măcar pe-atâta. Dar, în schimb, își bazează tehnica scriiturii acestui roman-roman (de un sfer de mie de pagini!) pe sublimative poeme-puzzle de sorginte - parcă?! - post-post modernistă, precum se vede cu ochiul-geană libere din fragmentele citate (CAPITOLUL XXI, paginile 247-250!). Arar, prin câteva capitole se re-suscitează tehnica scriiturii liniare din Cușca elastică, motivată mai ales de redarea unor întâmplări „firești-banale”, tern-cotidiene și cu iz de bloc-notes agendic, documentar-monografist, reminisciv-manieriste.

Înaintând cu: Romanul al treilea, „Noua mea capcană - regretul!”, lucrurile se complică pe toate planurile. Astfel: în tehnica scriiturii apare cea a Colajului eseistic paralel și paradinamic, limbajul devine unul mai frust, frazarea e una cu topică adesea inversată-alambicată metodic, valorile stilistice: varii și se întrepătrund des; iar Discursul-Temă ia în calcul, în mai tot materialul prozatoric, preexistential și percursoriu, pieptși pe alocuri: Moartea, văzută ca implacabila încetare a spiritului și corpului (vasul în carele ne este depozitat sufletul - prin Domnul!) uman.

Iar Personajul-personajele, FEMEIA-femeile, deși devine-devin mult mai prezentă-prezente fizico-erotică/erotice în acest ultim roman, cu precădere! - și, în acest sens argumentativ: voi reproduce ad-literam (literal!) din SCENA LITORALĂ (condusă mai degrabă, mai aproape-voit sau non-voit de Autor! - cu mijloacele scenaristice, regizoral-filmografice vs. celor literar-artistico-scriitoricești! - publicată în Ziarul „Dâmbovița”, nr. 6860/13.11.2015, pag. 10!), ce începe cu „Mi-amintesc doar că eram pe o plajă la țarmurile mării...” și cumva încheiată cu „... apoi am tot căutat pe plajă chipul FEMEII care mi-a indus închipuirile submersibile...”. Iată-o aici fiind referențială EA - FEMEIA ce capătă, în sfârșit, o Nomina: GEORGIA STROESCU! - dar și, conform asertațiilor autorale, „această Femeie avea la bază doar Un Vis mereu amănat”, „... nu știu bine dacă ceea ce văd Dumnezeu știe ce-o să mai fie!” - ehei, deși-deși „trup de odaliscă” sau chiar „nud ce face balet acvatic”, - totuși-totuși parcă provine, rămâne și este „rezultată dintr-o Ecuatie a Minții mele...” - așadar (și: AȘADAR avem din partea autorului!), așadar, după cum

asertam: deși-deși devine prezentă până la/până și la carnal-senzual, în portretizarea EI, scriitorul rămâne un auster-parcimonios (căci de-avaric cum e: parcă i-ar da și nu i-ar da un contur teluric clar-net!), proiectând-o cititorului în note vagi, abstractizatoare, în esența configurării EI dominând „tușele” ireale vs. celor reale, ființarea EI - în economia romanescă! - este una trecător-episodică (chiar trimite la tipologia: telenovelistică!), „descrisă” în schițări-crochiuri de-a dreptul voite sau nu: ascuțit-picassoistice, fictive „tușe” grafice-grafitice prelucrate când liniar-cubistice, când realist-plate...

Oricum, în orice forme - din cele sesizate, evident! - ar fi „creionată” FEMEIA SA (ioan-vișaniană?!), este una UNA de Sorginte evasi-MENTALĂ. Și permanent - „veșnic” (și aceasta-i specifică tuturor femininelor din romanele sale!) purtătoarea Unei-unor suferințe, unor vulnerabile tainice (toate ascund - rar unele îl și mai mărturisesc fățiș! - cât un ce Călcâi de Achile!) absconse, magic-enigmatice sau fie clar clinice-diagnosticate - totuși, așa cum sunt prezentate, este ceea ce le conferă (și în textul derulant, cât și în subtextul dedublant!) un aer, o karmă-aură, un „halou” de mister - de joc bizar al destinului, acesta fiind vizibil dorit de autor și, în parte, reușit în intenția-i vădită.

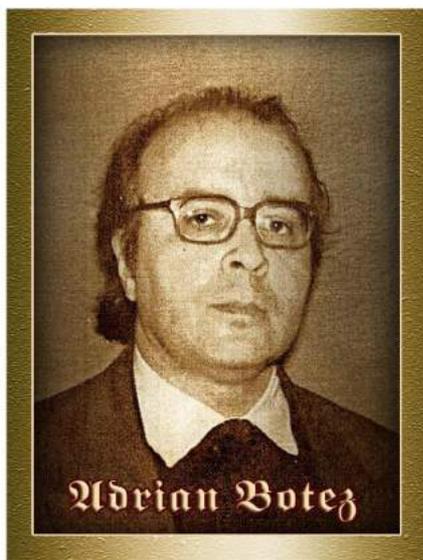
continuare în numărul viitor

Climate literare

MĂREAȚA IMPERFEȚIUNE (POEME)

Adrian BOTEZ

TRONUL POEZIEI

binevoiesc – din tronul meu – să vă privesc
cum băjbăiți lumina verii s-o aflați
abia-n amurg pe frații-mi zei regal primesc -
și-n candelabre cântă îngeri răsfațați...

orbi târători – spre păsări globii goi și-nalță
dar de atâtea raze-s pururi covârșiți:
orbesc a doua oară – toți – zarafi smeriți
de lăcomie-n casa-mi se descaltă

vă sunt stăpân – prin muzici și văpaie
și rege sunt – al Armoniei Sfinte
voi – răi vasali – cu zdrențuite straie

să învățați cum arde cel ce minte...
...acest palat – dregătorie vastă
I-am fost clădit să surpe-n lumi năpastă...

DIAGNOSTIC ȘI TRATAMENT

chiar nu se poate-n lumea asta de roboți
decât să văd într-una mutre de-idoți?
invoc bun-simț – păsări hyperboree – sfinți
refuz prostiei iar să-i crească dinți

ați sufocat Frumos și Adevăr și Bine
turbarea explodează-n om ca și în căine
ați infectat păduri – izvor și munți
cu monștrii insolentei – șerpi cărunți

de când – de unde-atâția demoni primitivi?
sub care leșpezi lăncezează – parșivi?
religia lui Căin – molimă hidoasă

ne-atâră lepră și ne-a-mpins sub Coasă...
...fără cruțare – Crist va 'inde braț: „ajunge!”
satanic Templul în genuni s-a scurge...

ISTORIA ARDEALULUI DACIC

câte-ai răbdat – Ardeal pe frunți de daci crestăt!
te mângâiai: ești viu – nu-i totul scăpătat...
e tare greu – pentru cezăr să-ți lucră via
dar încă și mai rea ar fi ce nu-i: selavia...

...vielene amăgiri – dospite prin hrisoave
în lanț te-au potrivit – cu-mpărătești voroave!
doar Horea și crai Iancu ți-s lumina
cu care-ai spăimântat – la rădăcină – vina!

și-ai ars – Ardealul – pe munți și la câmpie
zorii-unei lumi ce va mereu să vie:
nădejdea în martiri și sfinți ți-ai pus

iar dacii – astfel – fruntea-le-n pământ n-au scurs...
...scârnavă hoardă - n crima temniței - drept n-a oprit
și iată-te: hirotonit în Noul Răsărit!

FĂT-FRUMOS DIN FĂT-URÂT

nu rîd cu voi – gîndesc posomorât
să-i fac iar Neam lui Făt-Frumos – nu Făt-Urât...
gîndesc că Neamul meu e Craiul Caloian
n-are nevoie – deci – de vreun „bădic Troian”...

gîndesc – turbat – că din împărăție
azi am ajuns – scârboși – păducherie –
și cum credința-n soarta de eroi
ar ridica iar Neam – măcar din Doi:

Adam și Eva-au fost și sunt valahi – mereu
deci viu izvor nobleții să-i dezgropi nu-i greu
dar crede – crede-n viforoși martiri și-n sfinți

în sângele atâtor rînduri de părinți...
...la Gîndul Dacic – îngropat în sus de noi
zâmbesc ca la-Nviere – după lumi de-apoi...

CREZ

Dumnezeu nu e perfect:
ar fi
plicticos și
teribil de
egoist

abia fiind imperfect e
frumos – măreț – tragic
vîu și
impresionant: El
se caută – febril
geniu copil
în ficcare
minunat amănunt al
Creației Sale

Dumnezeu nu e atotștiutor: dacă
ar fi – „liberul arbitru” s-ar
dovedi cea mai mare
escrocherie – ipocrizie
cosmică

...uite: până și Dumnezeu se
minunează cât de
frumoase-i ies
minunile

FREDONĂRI MEDITATIVE

pescărie - pușcărie
bărbierie cu
tichie: morții țin o
sindrofie

*
să nu cedezi și să nu
crezi – nici în
oaie – nici în
iezi

foaie verde din amiezi
cu ochii să nu mă vezi
zâmbește la trei chinezi
spânzură și trei aezi – dacă vrei
s-elucubreză

maionezi – nu
maionezi – trebuie să
încîfreză

*
Dumnezeu e
memoria: El nu vrea
gloria – ci
victoria

SERINGI

săbiile de
inox – fulgeră vampiric împotriva
sîngelui meu – împotriva
venelor – arterelor mele – împotriva
întregului meu organism
friabil (în aceste momente
epopeice – chiar
detașabil...) – organism alarmat și
suit deja – cu exasperată grăbire – pe
meterezele din lună – ochind cu spaime – prin
creneluri – spre
înăit – atacul
necruțător ascuțit – al
seringilor din
universal
spital

NOROCUL

(Domnișoarei N.)

priviri de crăiasă – eternă mireasă
pe chipu-n vâpăi – tineretea-i grădină
cometă-i sunt pletele – văzduh alină
colind de zeițe-n plutire și-n frază

de ceasuri bune – toți aștrii-o privesc
mii sori logosori o alintă-n lumină
frumoasa-a frânt vremea – din tronu-i regesc:
Istorie-a Razei – și Horă Păgână

...cavaleri pogorâți cu hîrzobul din stele
ia luați 'cest ștergar – și vă ștergeți voi ghiocul:
căci zâna desprinsă din jocul de iele

deja și-a cuprins după umeri Norocul...
...și flaute și harfe – cântând fericirii
se-ascund umilinte – când trec pe cer Mirii!

Climax literare

GEORGE D. PITEȘ, PROZATOR DE REALĂ VOCAȚIE

Ion ROȘIORU

Ion ROȘIORU

Cernăvodeanul stabilit în Târgoviște, George D. Piteș, este deopotrivă poet, epigramist, prozator și traducător prolific de literatură polițistă și de spionaj.

Cartea sa **Destine furate** (Editura **Bibliotheca**, Târgoviște, 2014) se compune din cinci povestiri diferite ca dimensiuni și registre stilistice pe scala dintre sobrietate și satiră socială, specificând că toate au fost elaborate în anii din urmă ai comunismului românesc ale cărei tare și atmosferă le vizează și-i sunt suport ideatic, imagistic și tematic.

O clipă de fericire e o povestire ce poate fi abordată și ca un mini-roman de dragoste. Protagonistii acestei trepidante *love story* se regăsesc după cincisprezece ani de la despărțirea

George D. PITEȘ

bruscă intervenită capricios și teribilist la terminarea studiilor liceale, prin 1966, în orașul lor natal de pe malul Dunării dobrogene, mai precis atunci când adolescenții respectivi n-au „făcut destul pentru a nu scăpa din mână picătura de infinit, ce ne fusese dăruită de Dumnezeu” (p.11).

Teo Șerbănescu, inginer de profesie la Întreprinderea de Autoturisme din Pitești, pasionat de cursele de mașini, străbate febril Valea Prahovei spre a ajunge la Pârâul Rece unde fosta lui iubită din adolescență, aflată, în prezentul narațiunii, la al doilea divorț, doctorița Laura Lazaride, se află la odihnă. Eticheta de *destin furat* apare ca motivată din plin doar pentru femeie. Bărbatul are o căsătorie fericită, soldată cu trei fii, primul dintre aceștia numindu-se, deloc întâmplător, Laurențiu. Dar pentru Laura Lazaride, care are atât sânge grecesc în vene cât și un profil specific, cei trei lustri care s-au scurs de la despărțirea inopinată au fost unii de calvar și relatarea suferințelor îndurate constituie trama și partea de senzațional a narațiunii, povestirea în ramă depășind-o cu mult pe cea care o încadrează și care din perspectivă etică poate chiar ridica niște semne de întrebare, în măsura în care promovează o noapte de adulter și mai promite, probabil, și altele, fie și peste alți cincisprezece ani, cum glumește sarcastic doctorița însărcinată în luna a patra. De fapt, cei doi adulți își caută adolescența care s-a consumat în vremuri mai curate, mai romantice, cu plimbări în care primul sărut survenea după un număr de întâlniri, cu scrisori parfumate și îndelung ticluite, cu poezii scrise în taină și cu suspine sfâșietoare, cu certuri inerente, infantile de cele mai multe ori, dar care vor genera păreri de rău ireparabile și vor întreține sentimentul de insatisfacție și de neîmplinire pentru tot restul vieții. Laura i se destăinuie celui pe care în adâncul sufletului ei n-a încetat o singură clipă să-l iubească pârjolitor și o face mizând pe faptul că el e singurul în stare s-o înțeleagă. Povestirea ei atinge o înaltă cotă kathartică. S-a căsătorit cu un coleg de grupă de la Facultatea de Medicină din București, dar nu din iubire, ci dintr-un sentiment de răzbunare, din orgoliu necenzurat și sperând că iubirea va veni, dacă va veni, cu timpul. N-a fost să fie. Szoltan Kátona este un tip diabolic, puterea lui de a-i fascina pe alții fiind nețărmurită. Tip de pușlama simpatică și descurecăreață, Szoltan își ia examenele cu note foarte bune fără să prea dea pe la cursuri, ci pregătindu-se după notițele luate de colegii mai conștiințioși și mai ordonați. Laura excela la acest capitol și-i va cădea în plasă fiului de bani gata al unor medici înstăriți din Târgu-Mureș. O va cere în căsătorie, dar el nu va renunța nici după nuntă, când se vor fi mutat într-o garsonieră a cărei chirie e suportată de părinții lui, la vechile obiceiuri de a frecventa case deocheate, unde se juca poker, se consumau băuturi scumpe, iar celui ce devenea lefter i se da, spre consolare, posibilitatea de a-și alege o fată cu care să facă sex. Din cauză că a rămas însărcinată, Laura, care ducea în spate toate grijile familiei și-și acoperea soțul cărându-i cursurile pe la laboratoare și seminarii ori pe la examene, a pierdut anul al III-lea, ca, de altfel, și Szoltan. Când, cu chiu cu vai, cei doi au terminat facultatea, ea, acum mamă a unei fetițe cu tiroida dereglată, a primit post în orașul de baștină, iar el în comuna Cochirleni. Ca navetist, își face tot felul de prieteni dubioși, bea orice și cu oricine, doar în cabinet, e adus acasă beat mort de prietenii de pahar. Ingrat, ratatul îi face soției tot felul de reclamații care se vor dovedi de fiecare dată năpăstuirii și calomniilor de jalnică speță. Părinții lui Szoltan își acuză nora de ratarea fiului lor pe care în zadar încearcă să-l aducă pe o altă cale decât cea a pierzaniei alcoolice. Divorțul soților Katona e, în această deplorabilă stare de lucruri conjugale, unul iminent. Sugestiva formulare a Laurei cu privire la actul matrimonial s-a dovedit cum nu se poate mai exactă în premoniția ei: „... vine o zi când nu mai poți da înapoi și, până să regreți, te vezi înhămată la căruța căsniciei, care cel mai întotdeauna are roți pătrate” (p.25). Nici cea de a doua căsătorie a Laurei, medic de mare probitate profesională și îndrăgită de pacienți și de toți concitadinii, cărora le adresează oricând o vorbă bună și un zâmbet terapeutic, nu s-a dovedit mai norocoasă, deși inginerul

Climax literare

Dan Costescu, care lucrează pe Șantierul Centralei Atomice de la Cernavodă, pare plămădit dintr-un cu totul alt aluat sufletească și moral decât Szoltan. Săritor și altruist, de un curaj nebun atunci când salvează oameni din accidentul de pe fluviu, când un șleap a lovit șalupa pe care se aflau peste treizeci de cernavodeni și dintre care doisprezece au murit, el se dovedește a fi fost în realitate un uzurpator de identitate, adevăratul său nume fiind Doru Axinte. Pentru această fraudă va fi arestat și condamnat la ani grei de temniță, de la el nerămânându-i Laurei, pe lângă gustul amar al nenorocului conjugal, decât copilul pe care-l purta în pântec la data când își relatează viața și când trăiește, alături de Teo, o clipă de fericire absolută și-n același timp paroxistică.

Aluziile la realitățile sociale ale vremii par astăzi mici ștrengării îngerești pe lângă ceea ce se întâmplă în zilele de față: șpaga la milițian, la doctor, la șeful de depozit când te duci după piese de schimb, la recepționera de hotel unde nu-s niciodată camere libere dacă nu scoți pachetul de Kent sau sticla de whisky ori bancnotele cu foșnet albastru. Divorțurile și violențele în familie, malpraxisul medical, nepotismul, tunurile economice, colportarea de influență etc. au fost ridicate la rangul de politici de stat. Legea liberului arbitru și a bunului plac, traficul de carne vie, prostituția, corupția, gansterismul, rețelele mafioate, șpaga la orice nivel, birocrația crasă ș.a., par să-și aibă rădăcinile în epoca de tristă amintire când, cu cinism se făcea un caz deșănțat de crearea omului nou și de grija pe care partidul unic de guvernământ i-o purta acestui individ fabricat în eprubetele ideologice aduse cu tancurile din Răsăritul luminos și nemuritor.

Putreziciunea acestui tip de societate cinică prin excelență e nemilos radiografiată în **Micuța cerșetoare**, un mini-roman de factură strict polițistă, de data aceasta. Inginerul Andrei Oprescu, în care ne place să-l depistăm structural, fizic și temperamental pe însuși autorul cărții aci în discuție, se află la Deva împreună cu un coleg ceva mai în vârstă spre a ține niște lecții de specialitate lucrătorilor unei întreprinderi locale. Personajul merge de unul singur să viziteze cetatea de unde se poate admira întreaga panoramă a orașului. La coborâre, e intrigat de o micuță cerșetoare blondă și cu ochi albaștri, o fetiță traumatizată și care, în ciuda aspectului neîngrijit și cât se poate de neigienic, nu părea deloc să aparțină rasei celor care au ridicat cerșetoria la rang de artă. Inginerul, devenit detectiv ad-hoc, renunță la obligațiile sale de serviciu și caută să afle cât mai multe lucruri despre această ființă sălbătică și înfricoșată de cel sau de cei pentru care lucrează. Dându-i câte ceva de mâncare și de îmbrăcat, ba chiar și medicamente atunci când Petrana dă semne vădite de răceală, nemaiputându-se opri din tuse seacă, Andrei îi câștigă încrederea și, din aproape în aproape descoperă o rețea itinerantă de cerșetori care peste câteva zile urmau să descindă în Cetatea Băniei unde se afla și Bossul, adică Avram Jercan, cel care antrena, schilodindu-i, de cele mai multe ori, cerșetorii pe care-i închiria sau îi vindea ca pe sclavi celor ce urmau să se îmbogățească de pe urma lor. O căpetenie a lor era o cocoană din Sibiu, Marghioala sau Maricica Furcoi. Trăgând cu urechea la destănuirile pe care cocoana i le face într-un restaurant gigolo-ului ei din capitală, Stelică Pribeagu. *detectivul* reușește să afle unde erau cazați cerșetorii și o fură pe protejata pe care o îndrăgise și o aduce acasă la el, la Ploiești unde părinții lui devin dintr-odată bunici plini de afecțiune. Hotărât să-și continue cercetările pe cont propriu, Andrei care dă șpagă în dreapta și în stânga să afle adresa Bossului ajunge la acesta, adică în gura lupului, sub pretext că ar vrea să cumpere și el niște cerșetori pe spezele cărora să-și deschidă o afacere rentabilă. Acolo i-ar fi rămas oasele dacă, prevăzătoare, mama inginerului n-ar fi alertat miliția care să-l supravegheze îndeaproape pe temerar. În subsolul palatului cu turnulețe erau „ajustați”, cu instrumente de tortură sofisticate și infernale, cei care urmau să fie transformați în schilozi și-n scâlâmbi numai buni de iscat mila trecătorilor care să bage mâna în buzunare și să lase un bănuț în mâna care spunea, cum ar fi spus Gheorghe Dinică, o poveste. Povestea, de-a dreptul și într-un tot terifiantă, se va sfârși cu arestarea rețelei, micuța Petrana, în realitate Angelica, fiind găsită, ca urmare a unui anunț în presă, de părinții ei adevărați, Victor și Roxana Stănculescu din Constanța de unde fiica lor dispăruse cu doi ani înainte, într-o clipă de neatenție a celei ce-o adusese pe lume și care, revăzând-o, leșină de bucurie miraculoasă. Andrei, un fel de Jean Valjean valah, se desparte greu de Cosette a lui, care se atașase de el, cum nimeni altcineva. Nu mai puțin interesante sunt și piesele scurte, scrise în registru satirico-umoristic ale volumului lui George D. Piteș. În **Complicii**, proză pe care și Caragiale ar fi fost mândru s-o semneze, un soț încornorat, Radu Duzină, îl imploră pe încornoratorul, care-i era și șef pe linie ierarhică, Matei Gratie, să se întoarcă la amanta lui, Profirița, cu care, de la despărțire, nu se mai putea înțelege nimeni, de nervoasă ce era. Cei doi bărbați ies din restaurant, după ora de închidere, ținându-se de după gât de parcă ar fi fost cei mai buni prieteni din lume. În **Sclavii**, asistăm la confruntarea a două lumi și a mentalităților lor: una feudală, reprezentată de Ion Bădescu și o alta din finalul secolului al XX-lea, întruchipată aici de un profesor pensionar, Virgil Nicolaescu. Primul căruia îi place să petreacă, dar și să muncească spre a avea de toate, deși e conștient că în acest fel nu va trăi prea mult, vine în calitate de fin la cel de al doilea spre a-i cere permisiunea ca fiica lui de cincisprezece ani să fie cununată de altcineva decât de cel care o botezase. Nunta urma să fie o afacere sigură, cu toate că mirele era mult mai în vârstă decât mireasa care se supunea fără crâcnire voinței părinților care nu țineau cont de sentimentele ei, ci doar de averea în care intra în urma acestui mariaj din interes. Finul, nu numai că vine cu mâna goală în această vizită de curtuozie, dar, neam prost, mai cere și o țuică de la nașul său care-i fusese și profesor cândva. **Meditatorul** este un portret al unui profesor care se crede buricul pământului și care crede că fără prestația și aranjamentele sale pe la examenele de admitere la liceele de elită din municipiu, nu se mișcă nimic și mai ales nu se intră. Taxa lui e dublă față de altor meditari de duzină, iar averea pe care a agonisit-o și cu care nu se sfiește să epateze, e fabuloasă pentru acea vreme, când Legea 18 era încă în vigoare. Nu și pentru el ale cărui lecții particulare erau urmate de toți copiii celor din lumea bună a târgului: medici, securiști, activiști de partid, milițieni etc.

George D. Piteș, prozator de reală vocație, scrie cu nerv filmic și stăpânește *en maître* arta suspansului, curiozitatea cititorului menținându-se în alertă de la primul până la ultimul rând al fiecărei povestiri.

Climax literare

LIBERTATEA CA DESTIN

Călin GEORGESCU

In istorie se petrec uneori miracole, dar nu se instalează miracole. Cea mai mare primejdie astăzi pentru țara noastră este aceea de a ignora că am fost beneficiarii unui miracol: Neamul Românesc.

Toată lumea constată că România nu merge la potențialul ei. După 26 de ani ne uităm că nu avem drumuri ca în occident, nu avem spitale performante, nu avem școli libere și, în special, educație liberă, minte și spirit liber, nu avem o conștiință colectivă care să ne motiveze, nu avem steag pentru care să trăim bucuria vieții. După 26 de ani, românilor le este frică de libertate. Este un sentiment de prăbușire generală strivit sub teama tuturor și abandonarea conștiinței de sine și de aici a conștiinței colective. Depărtarea de sine și frica de răspundere individuală a fiecăruia dintre noi ne-a aruncat la marginea lumii, dar și la marginea vieții. Trăim într-o stare de fericire retrogradă nefiind capabili să simțim cine suntem noi și să acționăm în consecință. Gândim și acționăm doar cum ne-au făcut alții să gândim și să acționăm.

Fariseii scriu astăzi o pseudoistorie, iar noi ne-am uitat și abandonat istoria adevărată și pe cei care au murit pentru ca noi să avem un destin. Prin Haret și Mehedinți, Romania a fost condusă jumătate de secol prin știință, rigoare și școală a muncii. Tot munca este și acum importantă, dar mai specială: munca din străfundul sufletelor noastre. O lume fără rădăcini cum este astăzi România, este o lume fără morală, care uită de Brătianu, Eminescu, Onicescu, Mihoc, Moisil, Carafoli, Gogu Constaninescu, George Manu. Aceștia și mulți alții au făcut istorie și nu evenimente. Au demonstrat că societatea este condusă de oameni care dau, nu care iau. Este clasică astfel diferența între celebritate și popularitate.

România este astăzi condamnată la neputință pentru a fi exploatată printr-o manipulare în masă și absență totală a ideilor mari, minți captive și cădere morală uriașă. Totul este acoperit de un mit politic. Oameni politici caută soluții pentru ei, nu pentru țară. Lipsesc cu desăvârșire viziunea pe termen lung, harta viitorului și metoda. Se gândește mic și se acționează și mai mic. Populația României continuă să se închine la zei de ceară arși în cuptoarele unei tranziții nesfârșite, sub toga cărora se ascunde marea fraudă.

Creionez bilanțul decadenței, atunci când civilizația, ca fruct al micii și pasiunii, nu este înțeleasă: genialitatea copiilor abandonată și familia distrusă ca și concept. Ce țară este aceea care nu-și iubește copiii și îi abandonează? România a pierdut în exterior peste 4 milioane de români. Ne-am decimat biologic. În plus, familia, baza formării societății, este distrusă. Analfabetismul a ajuns la 20%. Mortalitatea infantilă 13/1000 de nou-născuți. Este uriaș. Politica demografică inexistentă. Într-o democrație cu o clasă de mijloc slabă vor fi mereu populism, conflicte interne, invidie și violență. Industria modestă, datorii externe mari, creștere zero, șomaj uriaș. Nimeni nu plătește și nu este tras la răspundere. Legea fără dreptate este o vorbă goală. Polarizarea sărăciei și bogăției este îngrozitoare. Sistemul unitar de amenajare a pădurilor bulversat. Soluțiile distruse, iar fără pădure și sol bine gospodărite, hazardurile hidrologice și geomorfologice sunt uriașe.

Și totul pleacă de la educație, care, dacă nu este liberă, nimic nu e. Totul merge prost în învățământul nostru și, desi sunt raportate de 26 de ani rezultate slabe și foarte slabe, nimeni nu întreprinde nimic și nimănui nu-i pasă. Nu se fac nici cele mai mici eforturi pentru formarea oamenilor de la catedră, chiar dacă există atâtea posibilități, dar nu există interes poate!? Părinții sunt lăsați, la rândul lor, într-o ignoranță totală, separați de școală și nu se înțelege că simpla comunicare între ei și școală nu are nevoie de legi, ci doar de iubire. Toți oficialii rămân ignoranți și farisei, când este vorba de școala românească. Se face doar propagandă cu olimpicii și geniile, când, de fapt, toți sunt genii cu diferența că sunt săraci și abandonați de familie și de stat undeva la marginea țării.

În fapt nu suntem pregătiți pentru o educație centrată pe om ca entitate. Nu suntem pregătiți să acceptăm diversitatea umană, modele distincte de succes, nevoia de opțiune, de drum personal, de stiluri de învățare și aspirații unice. Probabil că dacă am face asta, am primi o doză prea mare de libertate care ar putea să ne fie fatală, am scăpa de sub control, iar corporațiile

Climax literare

care au înlocuit statul în România ar pierde totul. Și sigur, această stare de fapt este menținută cu intenție pentru că pământul conștiințelor noastre nu este destul de desțelenit pentru a primi această sămânță sacră a Divinității, pentru ca omul să ajungă ce a fost destinat să fie: Liber și Independent.

Românii în continuare au nevoie de catalog unde să fie strigați pe numele de familie cu autoritate, mânați de la spate și ținuți în chingile fricii de libertate și de moarte. Dar în special de frica de responsabilitate. Părinții actuali le dau copiilor exact cât cred ei că merită ei înșiși... Adică neîncrederea lor în ei înșiși și sentimentul neputinței și al sclaviei moderne în care se află întreaga țară.

Și cu toate acestea susțin ferm că nu există nicio fatalitate atunci când suntem animați de un ideal comun, atunci când știm unde mergem și atunci când, uitându-ne la geografia țării, cu luciditatea de a privi viitorul, ne fructificăm șansele mari pe care le avem: hrana și apa. Capital natural bun și poziție geografică strategică la granița cu Asia. Încrederea în tineri motivați de istoria noastră și investiția în om care să fructifice genialitatea românească sunt căile de progres. Excelența și competența nu depind de mărimea țării, ci de sistemul ei de educație.

Condiția regăsirii încrederii este însă unitatea națiunii și aici trebuie să ne aflăm, chiar dacă nu am căzut de acord întotdeauna. Clasa politică trebuie să înțeleagă că interesul național nu este dependent de rezultatul alegerilor, ci de o anumită gândire comună privind ieșirea țării din starea de moleșală colectivă generalizată.

Să aducem țara la nivelul unei chemări! Să ne mobilizăm forțele și să folosim atuurile noastre pentru a ridica un steag printr-un proiect de țară unic în lume: hrană, apă, energie.

Statul este făcut să asigure buna funcționare și trebuie să fie imparțial. Nu aparține celor care pe timp limitat au primit gestionarea lui, ci națiunii. Statul dă semnalul să fii om demn. Dacă nu este stat, nu este nici urgență și nici demnitate. Din punct de vedere instituțional, statul reprezintă legea. Echilibru între stimularea mediului de afaceri și protecția socială. Economia proprietarilor. Renașterea locurilor de muncă.

Demnitatea provoacă demnitate, iar conducerea țării se impune prin virtute. Avem de servit o cauză nobilă: o Românie reunită și stăpână pe propriul ei destin. Să fim credincioși idealurilor noastre și să rămânem demni!

România trebuie să știe ce vrea, iar poporul român să înțeleagă ce poate!

LASĂ-MI TOAMNĂ POMII VERZI !

Roni CĂCIULARU

La timpul potrivit, ieșim la plimbare, pe Corso-ul brașovean, mi se pare că se numește Calea Republicii, tocmai dă să însereze și mirajul culorilor de sub un soare mereu mai roșu (culoare derivată din disperarea lui că peste puțin timp va fi înlocuit), mirajul acesta de amurg sugerează parcă un fel de regret și o subtilă melancolie. Culorile solare aștern acum farduri speciale pe fețele trecătorilor, dar și pe zidurile bătrânelor clădiri. Farduri, am spus?! Ei da, „Ca la teatru, madam” - așa glumesc eu cu doamna sufletului meu - căci toți suntem actori pe o banală scenă, pășind și trăindu-ne rolul scris de-un Shakespeare misterios, presupus și nesigur, dar fără îndoială, genial. De fapt, la doi pași de aici, sub priviri privilegiate, în Piața Sfatului, au loc mereu manifestări artistice de mare anvergură, minunate

spectacole de teatru, excelente concerte și festivaluri internaționale, pe scene grandioase, montabile și cu amenajări ieșite din comun.

Dar dincolo de aceste mari demonstrații artistice, cu actori sau cu cântăreți renumiți, se desfășoară chiar aici, lângă mine, micul și cel mai complex și mai autentic show posibil,

micul și marele spectacol al anvergură, minunate spectacole de teatru, excelente concerte și festivaluri internaționale, pe scene grandioase, montabile și cu amenajări ieșite din comun.

Dar dincolo de aceste mari demonstrații artistice, cu actori sau cu cântăreți renumiți, se desfășoară chiar aici, lângă mine, micul și cel mai complex și mai autentic show posibil, micul și marele spectacol al promenadei de pe Corso. Perechi de tineri, grupe de turiști, pensionari cu gustarea în hârtie de ziar, molfăindu-și câteva vorbe, pe-o bancă oarecare, îndrăgostiți ce mint cu nerușinare, neavând habar de teribila lor înrudire cu baronul de Münchhausen... Lume vine, lume trece. Copii și doamne elegante, fardate discret, lângă bărbați cu alură sportivă; restaurante, muzici, cafenele, cofetării. Pe mijlocul străzii

Climat literare

largi, elegante mese de delectare culinară, cu jardiniere lângă ele, cu elegante umbrele parasolare, sub privirile ospătarilor de pe margini, care pândesc spre a-ți veni în întâmpinarea comenzii tale, la timp și distins, și a-ți oferi berea cea mai bună, friptura, ori micii sau ciorba care-ți place. Când soarele e dincolo de Tâmpa, și-o lună eclipsată de becurile primăriei își face datoria, doar pentru tandre clipe de visare din locuri mai puțin văzute de ochii lumii – ei bine, când ceasurile înserării vin aici și uneori se face răcoare, patronii restaurantelor, grijulii cu clienții lor, împart mesenilor un fel de pături subțiri, nici prea mari, nici prea mici, ca să le pui pe umeri și pe spate. Și vezi deodată, la mese, grupuri cu câte o singură culoare de pături. Fiecare restaurant în aer liber, cu culoarea sa de pături. Și iată, treptat, strada capătă, pe mijlocul ei cu mese acoperite-n alb, capătă diverse culori, în funcție de starea vremii și de păturile restaurantelor. Un mozaic cenvesește seara, ce dă un alt farmec Corso-ului brașovean.

...Era o seară de vară, și-o vioară cânta, parcă de una singură, de pe mica terasă a unui magazin închis. Pășim în acordurile vioristului târziu și absent, mergem încet și mai departe, interpretându-ne rolurile scrise de un Shakespeare personal, fără ca măcar să-i cunoaștem textul, și observăm sub o vitrină luminată, pe o bordură ca o treaptă, o biată femeie în vârstă, de mult trecută de anii ei frumoși, care șezând pe piatra bordurală, oferă către nimeni, mici buchete de flori de pădure, minunate rapsodii vesle și triste, cetremură în mâna ei uscată și ne-ngrijită... Ziua, unii juri galanți, mai iau din mâna anilor trecuți firisoarele delicate, dându-le cu zâmbet și tandrețe. Și tinerețea se-amestecă apoi în mulțime. Dar seara, când vitrinele luminează și magazinele sunt goale, când animația e doar pe mijloc, la fețele albe de masă, alături de flăcări mai mult

ornamentale, seara, până târziu, o mână resemnată și uscată, continuă să creadă, solitară, că poate va mai încasa vreun ban... Speranța și nevoia mor ultimele. Iar micile fire de flori culese din păduri, se tremură într-o lumină rece de vitrină. Lumea se plimbă, oamenii sunt degajați, bătrâna-i tot acolo. Fiecare cu bucuria lui, fiecare cu creația lui de-o seară... Cu sau fără aplauze, piesa se joacă mereu.

O melodie cunoscută, mă face-atenț la gânduri de-altădată. De la etaj, de la un club ceva mai deosebit, prin ferestrele mari, deschise, ce dau la stradă, se-aude – câți o mai cunosc și-o mai iubesc, astăzi?! – se-aude o voce minunată, cântând: „Lasă-mi toamnă pomii verzi”. E Margareta Pâslaru. Sunt versurile Anei Blandiana. Și continuăm să ne plimbăm pe această stradă, plină de viață și de amintiri. Aici, mai exact la doi pași, în Piața unde altă dată se-auzeau trâmbițașii de la Casa Sfatului, s-au reluat în 1992 sunetele minunate din seria festivalurilor de altcândva, intitulate „Cerbul de Aur”... În fiecare an, apoi, festivalurile s-au reluat, e drept, cu unele intrmitențe. Și gândul nostalgic fugă mai înapoi, când televiziunea era doar alb-negru. Atunci a fost începutul acestei mari tradiții internaționale, a „Cerbului de aur”. Stăteam la aparatele de televiziune marca „Rubin”, ne adunam unii la alții, iar când era „Cerbul”, străzile deveneau goale în toată țara. Câtă artă era în acele cutii pătrate, cu imagini în alb-negru! Câtă bucurie reușeau ele să ne transmită, cât calm și bună dispoziție! Viața se organiza, în ziua respectivă, astfel ca la ora anunțată, să fim și noi aici, în Brașov, alături de un public cald, asistând, prin cutiile cu sticlă fermecată, la spectacolul fascinant al muzicii bune, al talentului și bunului gust.

...Era să lovesc o tânără doamnă cu un copil în brațe, căci merg cam alandala, năpădit de-o lume care-a fost, o lume a tinereții celor de-o vârstă cu mine.

Prima ediție a „Cerbului de Aur” s-a

desfășurat în perioada când eu îmi sărbătoream ziua de naștere. Era în martie, 1968. Era primăvară cu ghiocei și speranțe. Implineam 29 de ani. Credeam, ca și acum, în amăgirea artei bune! Credeam prostește în clipa mea de tinerețe, cu tot corolarul ei de minuni și minciuni. Credeam în oameni. Credeam în zâmbet și-n lumină. Credeam că tot ce zboarăse mănâncă... Serile, când „se dădea”, de pildă, „Cerbul Carpatin”, ele erau un balsam de suflet și mă simțeam înălțându-mă, străluminat de clipă și de fiorii artei adevărate.

Prima ediție a „Cerbului” a fost în incinta Teatrului dramatic din Brașov. Totul era sub directoratul marelui Tudor Vornicu și al lui Ilie Mănescu. Fantastica orchestră a Festivalului era sub bagheta lui Sile Dinicu. S-au stins luminile, s-au aprins reflectoarele, decorurile au dezvăluit fastul unui show cu aer de San Remo, muzica și semnalul Festivalului răsună, atmosfera e solemnă și de mare sărbătoare. Prezentatorii, Stela Poescu și Iurie Darie, declară Festivalul deschis!

„Cerbul de aur”, doamnelor și domnilor!, bucuria muzicii, a fastului și frumuseții, parada talentelor. Și nu încape îndoială că, „Cerbul” acesta paște și azi în iarba munților Brașovului ca și în dorul unor inimi ca a mea. Ce bogăție de frumos și armonie, ce patimă pentru perfecțiune era acolo, ce suflute de aur se etalau în fața noastră, bucurând cerul și pământul. De fapt, nici nu mai eram la Brașov, sau la Bacău ori la Iași. Eram în spațiul universal al artei, al omului cu O mare, earm la nivelul superlativelor. Nu numai cei care cântau la Brașov, ci și noi, cei care

Climax literare

vibram odată cu ei, eram părtași la o lume mai bună, mai frumoasă, mai caldă și mai înțelegătoare.

Mai ținem minte? S-au perindat pe scena primei și a celei de a doua ediții a acestui unic Festival niște nume, niște oameni cu suflet aparte și talent de excepție, precum Constantin Drăghici, Dan Spătaru, Margareta Păslaru, Gică Petrescu, Anda Călugăreanu, Luminița Dobrescu, Mihaela Mihai, Ilinca Cerbacev... Și alții, atâția alții. A doua ediție a „Cerbului de Aur”, din anul următor, i-a avut ca prezentatori pe Sanda Țăranu și Silviu Stănculescu. Câte nume nu mi revin acum în minte?! Sunt nume care pentru noi, cei ce-am fost atunci la unison cu arta marilor vedete, vorbesc atât de mult, iar pentru tinerii de-acum

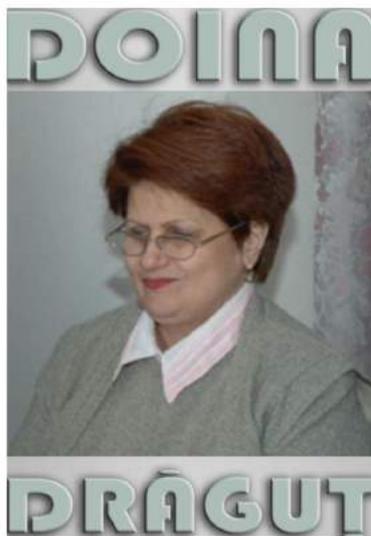
- o Timpule, răule, crudele și indiferentule, cum treci prin noi și peste noi?! – marile vedete sunt doar o-nșiruire banală și trecătoare, ca zilele și lunile și anii. Ca apa râului de munte... Și totuși, răcoarea ei, a acestei sfinte ape pe vreme de arșiță, nu poate fi negată! Iar cine a fost ogoit de ea, o păstrează mereu în tainițe de inimi gânditoare, rememorând-o spre clipe de desfătare și alean. Dar să nu uităm, că aceste fermecătoare prezențe au fost și oaspeți în casele noastre, căci Brașovul cu „Cerbul” său viețuia în magica noastră cutie, așezată la loc de cinste din spațiul nostru vital. Prin ea, i-am avut alături de noi și pe Caterina Caselli, Amalia Rodríguez, Rika Zarai, Rita Pavone, Bobby Solo, Jean Claude Pascal, Connie Francis,

Josephine Baker, Dalida, Julio Iglesias, Cliff Richard, Udo Jurgens, Gigliola Cinquetti, Juliette Greco...

Piața Sfatului și Corso-ul Brașovului, pe unde umblu acum înfiorat și - agale, sunt martorii acestor frumoase înfăptuiri de altădată, ce au putut să viețuiască, văd bine, alături de atâtea mizerii pe care le cunoșteau, mai ales, cei înecați de ele. Dar dacă, cumva, chiar și oropșiții soartei ai acelei vremi, avuseseră norocul să se uite pe sticla vreunei cutii magice, cu fantezii pe alb și negru, probabil că-și mai ușuraseră și ei clipa. Mângâiau, cred, ușor, un Cerb dintr-o poveste, iar el le înfățișa minuni și bucurii. Fie și de-o clipă!

BISERICA-STATUL

Doina DRĂGUȚ

Fiind lansate în spațiul virtual, articolele d-lui Viorel Roman, în mare parte eseu de interes major, ale Europei, în general, și ale României, în particular, sunt dezbătute și completate, adesea existând opinii diferite sau polemici incitante între autor și partenerii de dialog. Găsim în carte articolele și comentariile d-lor: Ioan Miclău (Australia), Ioan Geana (România), Dimitrie Grama (Danemarca/Gibraltar), Corneliu Vlad (România), Ion Marin Almăjan (România) etc. După 1990, Viorel Roman, în fiecare an, a publicat câte un volum intitulat „România, anul ...”, unde apar articole, interviuri, opinii în care se încearcă o deschidere spre cititor și totodată o incitare la dialog.

Plecat în Germania Federal, în 1972, Viorel Roman este profesor la Universitatea din Bremen, unde a devenit „consilier academic pe viață”. Este corespondent pentru „Vocea Americii”, Washington, expert al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și membru al Academiei Româno-Americane.

În prefața acestei cărți „Biserica - Statul”, autorul ne spune că scriitorul Corneliu Leu i-a propus, în urmă cu doi ani, să publice o carte împreună. Au pornit de la un interviu,

pe care Corneliu Leu l-a completat competent cu mai multe pasaje și idei din articolele lui Viorel Roman și l-a publicat în „Caietul Nr. 8” de „dezbateri, opinii și considerente referitoare la nevoile României”. Dar, după cum bine știm, Corneliu Leu a plecat din lumea aceasta, lăsându-i autorului povara de a duce la bun sfârșit proiectul. Se pare că Viorel Roman s-a achitat, onorabil, de obligație, publicând, anul acesta, cartea de care ne ocupăm și pe care i-o dedică, în memoriam, prietenului său.

În „Caietul Nr. 8”, Corneliu Leu afirma „... publicistica lui Viorel Roman circula astăzi foarte mult în cercurile academice și printre românii de pretutindeni, oglindind punctul de vedere personal al unui om ce caută resursele unui posibil progres pentru neamul său, dar care se exprima altfel, nefiind legat de servitudinile, prejudecățile sau obligațiile guvernamental-administrative ale celor din țară”.

Cu un punct de vedere original, scriitorul și istoricul Viorel Roman are o mare și valoroasă capacitate de a analiza și interpreta istoricește actualitatea și, cu o amplă cunoaștere politică și o critică obiectivă lucida, face un exercițiu analitic asupra

Climax literare

pe care Corneliu Leu l-a completat competent cu mai multe pasaje și idei din articolele lui Viorel Roman și l-a publicat în „Caietul Nr. 8” de „dezbatere, opinii și considerente referitoare la nevoile României”. Dar, după cum bine știu, Corneliu Leu a plecat din lumea aceasta, lăsându-i autorului povara de a duce la bun sfârșit proiectul. Se pare că Viorel Roman s-a achitat, onorabil, de obligație, publicând, anul acesta, cartea de care ne ocupăm și pe care i-o dedicăm, în memoriam, prietenului său.

În „Caietul Nr. 8”, Corneliu Leu afirma „... publicistica lui Viorel Roman circula astăzi foarte mult în cercurile academice și printre românii de pretutindeni, oglindind punctul de vedere personal al unui om ce caută resursele unui posibil progres pentru neamul său, dar care se exprima altfel, nefiind legat de servitudinile, prejudecățile sau obligațiile guvernamental-administrative ale celor din țară”.

Cu un punct de vedere original, scriitorul și istoricul Viorel Roman are o mare și valoroasă capacitate de a analiza și interpreta istoricește actualitatea și, cu o amplă cunoaștere politică și o critică obiectivă lucida, face un exercițiu analitic asupra societății românești raportate la fenomenul european și la cel mondial. În „Statul și Biserica, 2014”, citim: „Privit din Centru, realitatea românească nu se deosebește de cea din alte țări de la Periferie. Altele sunt firește, perspectivă și speranța Periferiei, raportându-se la Centru, de unde vin toate impulsurile politice, culturale, socio-economice și, nu în ultimul rând, cele teologice, cele hotărâtoare.”

Credință, religia și politicul, observa autorul, „se intercondiționează pe plan național și mai ales internațional, după cum vedem în mereu actuala problema - Chestiunea Orientală, în care moldo-valahii (1774-) apoi toți românii (1918-) sunt împărțiți nolens, volens.”

Referitor la Uniunea Europeană, Viorel Roman spune că aceasta, fiind o federație de state foarte eterogene, cu trei religii - catolică, protestantă, ortodoxă - și cu trei tradiții de drept - roman, anglo-saxon și bizantin -, este, ab ovo, „o construcție șubredă care nu se mai bucura de credit”. Cum și cât va rezista? Răspunsul este: „dacă această navă, la primă adiere de vânt de primăvară greco-ortodoxă, a intrat în derivă și legile nu mai sunt respectate, tratatele trebuie deja revizuite, atunci, la prima furtună de toamnă a Chestiunii Orientale, se va scufunda la fel ca ambarcațiunile de unică folosință ale refugiaților care traversează disperată Marea Egee sau Mediterană la fel de spectaculos ca Titanic-ul, în timp ce orchestra de la bord cânta, seducător, până la dispariția, în adâncuri, a colosului.”

Mai departe, găsim reflecții valoroase de mare îndrăzneală: „În ciuda aparențelor, nu greco-ortodoxii sau refugiații musulmani și idolatri, veniți la munca de jos în Vest, sunt Calul troian din UE, ci Axa maritimă Washington-Londra-Ierusalim în concurență cu Axa continentală Paris-Berlin-Moscova”. Disensiunile dintre axa maritimă și cea continentală sunt din antichitate în plan politic și religios. Există o luptă și pe plan economico-financiar: „marii economiști ai lumii sunt scoțieni sau evrei, de la fondatorii Adam Smith, David Ricardo până la Galbreith și Ben Bernanke, de aceea a nu e surprinzător că în lupta dintre dolarul SUA și EURO s-au refăcut fronturile. Cine va învinge, modelul EURO sau cel maritim, \$? Incompatibilitatea e evidentă, dreptul roman este valabil în Europa, pe când în Anglia/SUA, precedentul e hotărâtor. (...) Anglia nu e EURO-Land și profită de dificultățile financiare ale Europei. (...) Dacă SUA deced și se vor dezmembra ca URSS, evreii revin în Europa. La Berlin s-a refăcut deja comunitatea evreiască interbelică, la care se adaugă zeci de mii de israelieni, venii aici să nu piardă startul ascensiunii Germaniei.”

Realitatea secolului XXI este descrisă astfel: „Noua generație revine la normal, elimină bunăstarea artificială, pe credit (PIIGS), renunță la privilegiile din vremea luptei cu ortodoxo-comunismul, ajuns falimentar și el din aceeași cauză, și mai ales trebuie să promoveze competiția și inovația. În caz contrar, cetatea Europa pierde lupta și se va destrăma în mici state clientelare slabe, dependente. (...) Individual, românii sunt competitivi în Europa, de ce nu sunt ei și colectiv, la ei acasă?”

Deși trăiește în Germania, Viorel Roman este un bun român și un încrâncenat factor analizator al realităților românești, în contextul european și mondial, și, bineînțeles, un foarte bun cunoscător al istoriei și religiei națiunii sale, pe care o definește în felul următor: „România este singura țară în al cărei nume se regăsește Roma”.

Haiku

Maria GRIGORIU

Călători în avion
tatăl și fiul
la aceeași înălțime.

Passagers de l'avion
le père et le fils
à la même hauteur.

*
Lampă japoneză
broasca cu gura căscată
ascultând hajjini.

Japanese lamp
Frog mouthed
listen to hajjini.

*
Ora de iarnă
încă n-a venit la geam
pițigoii

Heure d'hiver
pas encore venu à la fenêtre
mésange

Noapte geroasă
miros de iasomie
din cana de ceai.

Nuit glacial
l'odeur du jasmin
tasse de thé.

*
Noptii geroase
i datorez minunea
florilor din geam

Nuit glaciale
Je dois miracle
fleurs en verre

Climax literare

POEZII

Dana PĂTRAȘCU

Așteptare

Aștept să-mi pui culoare
pe geana înlăcrimată,
să mă aduni din soare,
să-mi spui că niciodată
nu mi-ai pus ger pe glezne,
nici șoapte încrâncenate...

să te adun mai lesne
decât culeg din noapte
visele-n palma dreaptă
și steaua căzătoare
ce încă mai așteaptă
să mă aduci din soare.

să-mi despletești furtuna
pe banca însetată,
în care-a ascuns luna
iubiri, ce niciodată
nu vor plăti dobândă
din credit compromis.

reconstruiesc, inundă,
noaptea prinse-n vis
se-agită-n largul mării,
de parcă plec privirea...
nu te pot da uitării
cântărind împlinirea.

30.06.2014

Datorită ție

Urcat-am ieri pe norii mei de-o șchioapă
să-mi caut liniștea pierdută-n drum,
să-mi scald privirea rătăcind pe apă,
de lacrimile nopților pierdute-n scrum.

Urcat-am să presar pe-o lume dură
ce-și ține inima sub ambalaj,
își afișează fără de măsură
gânduri mărețe, vise, anturaj...

Pășeam cu teamă că ating podeaua
și-n urma mea las doar frânturi de vise,
un trandafir catifelat ca neaua
îmi contura cuvintele nescrise.

Urcat-am ieri pe norii mei albaștri
să-mi reîncarc cu suflet bateria,
să-mi caut rătăcirea printre aștrii,
iubirea, clipa verde, bucuria.

Urcat-am ieri, la brațul tău, pe stele
am cules suflet pentru-o veșnicie,
să îl îmbrac în versurile mele
și toate astea datorită ție.

Prea dimineață

Veninul se-agită, mă doare cumplit,
nici geană pe geană nu pun, am dormit
cu capul pe versul rostit în culori,
în noaptea divină, născută din zori.

Trei colți mi-au rămas înfipti în răstimp,
încrederea smulsă din alt anotimp
ridică din umeri, din lipsă de-omăt
doar ochii aceștia-ți zăresc până hăt...

Cu lacrima lunii voi face popas
s-adun libertatea din ce-a mai rămas,
să-i pun lenjerie cu flori de satin
prin bălți de durere s-o scald de suspin.

Mă leagănă luna pe palmele reci,
când vii ca furtuna și-n lacrimă pleci,
îi punem cunună de ger toamnei vii
te-așteptam de-o viață, dar n-ai cum să știi.

Coloană lăsat-a Brâncuși pe pământ
sub poarta iubirii, mă nasc cât mai sunt,
la masa tăcerii cerșesc adevăr,
nu-i vorba de Eva, de-Adam, ci de măr.

Adam ura mărul, Eva-l diviniza,
iubea adevărul ce-o localiza
în gheara reptilei din jungla cea deasă,
coloana tăcerii invită la masă...

Întinde o mână, din nori să cobor,
alină-mi furtună iscată de dor,

nu ține în lanțuri speranțe deșarte,
nu vreau să mai zbor, cu șerpuii, departe!

Vreau să ating cerul curat și senin,
mi-e sufletu-n hohot de lacrimă plin,
strivesc spini de gheață adesea la piept,
și-i prea dimineață să te mai aștept.

Visele prind rădăcină

Uit durerile prin care
Am ajuns unde-am ajuns,
Pun în scrinul cu uitare
Lacrimile ce m-au uns,
M-au purificat ca mirul
Și mi-au redat strălucirea
Ce-o emană trandafirul
Când întâlnește iubirea.

Strălucesc prin noaptea crudă,
Metamorfozând nămeții
Ce m-au finisat cu trudă
De la începutul vieții.
Plămădesc vise curate
Din stropi limpezi de izvor,
Le sustrag din mări sărate
Oblojind aripi în zbor.

Deslușesc în beznă drumul
Luminat de licurici,
Mă împropătează parfumul
Cald, al pașilor cosmici.
Pălăpâi ca o lumânare
Dăruind nopții lumină,
Întunericul dispare,
Visele prind rădăcină.

Climax literare

MAGICIANUL

Mihai Batog-BUJENIȚĂ

Era un splendid început de octombrie și noi, eu împreună soția, mergeam spre Oradea-Băile Felix prin decorul plin de culori ieșite parcă de sub penelurile măștrilor ruși. Eram încântați de faptul că ne vom reîntâlni cu prietenii noștri, Stella și Ivan Lungu, sosiți de curând din Haifa. Ne vedeam astfel după mai multe luni, în primăvară fuseserăm noi acolo, iar revederea a fost, exact așa cum ne-am închipuit, plină de bucurie dar și cu câteva lacrimi, deoarece acum avem vârsta care ne permite, ba chiar ne obligă puțin, să fim cât de sentimentali dorim.

Seara am depănat amintiri în jurul unui pahar cu un binecuvântat vin roșu dar am și făcut programul zilelor următoare fiindcă Ivan, mde, scriitor și publicist extrem de riguros, nu a lăsat nimic la voia întâmplării, ba chiar a avut o inițiativă de toată lauda. Urma a doua zi să avem o întâlnire între două cenacluri literare, cel din Oradea, Barbu Ștefănescu Delavrancea și cel din Iași, Asociația Literară „Păstorel” Iași. Lucru de felul lui imposibil dacă nu ar fi acest magician, Ivan Lungu care nu numai că ne cunoaște activitățile ci și se implică activ în promovarea lor. Și da, afirm cu toată răspunderea că Ivan Lungu a avut rolul unui fel de Merlin fiindcă fără el nu am fi ajuns niciodată să ne întâlnim noi cei din est cu cei din vest, sub directa și benefica priveghere a dragului nostru prieten venit din sudul mai îndepărtat dar având încă în suflet, după cum vom vedea în zilele următoare, nu numai amintirile din anii trecuți ci și mulți prietenii din acele vremuri. Pare cumva de necrezut dar acesta este adevărul, într-un fel și el miraculos.

Nu întâmplător întâlnirea a fost planificată la băile Felix deoarece aici

începe, în urmă cu cincizeci și opt de ani o poveste de iubire încheiată cu o căsătorie care, iată și acum strălucește încă în ochii celor doi prietenii ai noștri.

A doua zi dimineață vizităm puțin stațiunea și ne încântăm de hărnicia oamenilor locului care prin eforturi numai de ei știute au reușit să dea o nouă și plăcută dimensiune turismului balnear de aici. Vizităm și vestitul lac cu nuferi, unul ale cărui prognoze în urmă cu câțiva ani erau sumbre deoarece lacul, din condiții parțial cunoscute, era pe punctul de a seca. Acum cele trei bazine reconșionate încântă privitorul cu bogăția de nuferi și lotus sacru animate și de mai multe specii de pești și broaște țestoase care înoată elegant printre florile albe sau rozalii ale nufierilor. Apoi, după orele prânzului, ne întâlnim într-o sală mai mică dar foarte cocheta a hotelului Nufărul unde suntem cazați și unde Puica și Ivan sunt ca acasă, cunoscuți, respectați ba chiar răsfățați de întreg personalul.

De la Oradea sosese invitații, membrii cenaclului Barbu Ștefănescu Delavrancea: surprinzătorul poet și muzician Florian Chelu Madeva cel care a publicat mai multe cărți de sonete puse pe muzică, de profesie actor, fiica sa, Alexandrina, o tânără și frumoasă

sonetistă cu o mare forță de expresie lirică, domnul doctor în medicină Lucian Munteanu, Noru Silvan pe numele său de poet, familia Balaci, Antița și Pașcu, juriști, el un prolific scriitor plurivalent iar doamna o recitatoare cu o memorie de invidiat și un timbru cuceritor. Ne-a onorat cu prezența și doamna prof.univ.dr. Elena Botezat o autoritate în materie de prozodie. Oricum toate aceste calități individuale au fost augmentate de iubirea tuturor față de poezie în general și de sonet în special. Nu a trecut mult timp și recităriile au început să curgă trecând rapid prin mai toate genurile poeziei cu formă fixă de la rondel la sonet și de la pantum sau triolet la mult

Participanții la după amiaza literară orădeană (de la stânga la dreapta): dr. Lucian Munteanu, Alexandrina Chelu, Florian Chelu Madeva, Pașcu Balci, conf. univ. dr. Cornelia Ursu, Mihai Batog-Bujeniță, prof. univ. dr. Elena Botezat și Antița Balaci. În centru, pe scaune, Ivan Lungu și Stella Lungu, amfitrionii noștri.

Climax literare

*La restaurant din
Oradea împreună cu
domnul Stoker
amabila și distinsa
noastră gazdă.*

gustata epigramă. Fericita după amiază a fost cu greu întreruptă de plecarea domnului Florian Chelu la repetiții, urmat apoi de ceilalți, fiecare cu treburile lui. Și aici putem vorbi de un miracol: am venit separat dar am plecat împreună, chiar dacă unul câte unul. Miracolul poeziei!

Seara s-a încheiat, cam în aceeași notă, la un restaurant din centru orașului Oradea unde am fost întâmpinați de tânărul patron al locației un domn de o rară distincție îmbrăcat precum domniile din secolul trecut acela când termenul de eleganță avea și consistență. Ne-a regalat cu produsele casei, unele absolut remarcabile, iar pe timpul mesei ne-a onorat de mai multe ori cu prezența. Un tur al orașului luminat feeric ne-a încheiat această zi memorabilă și ne-a făcut să dormim visând frumos.

A treia zi, dimineață, am mai făcut un tur al orașului și am stat mai multă vreme în piața centrală unde Ivan, mde, suflet din sufletul orașului ne-a spus istoria locurilor, una cu multe umbre dar și întorsături ale sorții însă ne-am bucurat de priveliștea unui oraș demn de a sta lângă orice oraș din vest. Curat, cu multe clădiri în fericitul stil baroc ori secesion pline de culoare și personalitate, animat la acea oră matinală de sute de tineri care stăteau la terasele din jurul pieții. Am avut un sentiment de mândrie! Iată că se poate! Mai ales că în urmă cu vreo zece ani când mai trecusem prin Oradea totul părea ruinat și cenușiu. Legenda păsării Fenix este precum vedem mult mai mult decât o legendă! Devine o realitate atunci când oamenii își iubesc locurile natale!

Apoi am mers, pentru masa de prânz la un restaurant care se anunța cu specific pescăresc și chiar așa și arăta: pitoresc, pe malul unui lac romantic... numai că oferta era atât de variată și atât de bogată încât nu am rezistat și am gustat din mai multe feluri, unele mai ispititoare decât altele, stropite și ele cu un vin dumnezeiesc. Spre seară ne-am amintit că avem o invitație din partea doamnei Elena Botezat și ne-am grăbit (este un eufemism!) să o onorăm. Am fost întâmpinați cu binecunoscuta ospitalitate a oamenilor de suflet (doamna este, prin naștere, moldoveancă) dar cum nu prea mai puteam să înghițim decât un pahar cu apă, ne-am scuzat și asta am și făcut vreme de cam două ceasuri când înserarea începuse să ne cam bată obrazul.

A venit însă și ziua de luni, cea în care a trebuit să ne luăm rămas bun de la dragii noștri prieteni, dar și de la cei cu care ne împrietenisem între timp, ne-am îmbrățișat și, din nou, ne-am permis câteva lacrimi fierbinți, absolut necesare întrucât vremea se răcise simțitor apoi am plecat la drum, către Iași iar amintiri pe care să le discutăm pe acest parcurs erau destule. Inclusiv intenția de a ne întâlni în primăvara viitoare la Ierusalim.

Întelepciunea imamului

M-am hotărât să merg, pentru prima oară în viața mea, la moscheea locală din Constanța, ca să înțeleg și eu despre ce este vorba în Islam.

M-am așezat turcește pe jos și imamul a venit la mine, și-a pus mâinile pe mâna mea și a spus:

„Facă-se voia lui Allah și a profetului Mahomed – astăzi vei merge pe picioarele tale!”

I-am spus că nu sunt paralizat și că doar aveam probleme cu montul de la piciorul stâng.

El a revenit, și-a pus mâinile pe mine și, cu privirea ațintită în tavan, a repetat din suflet aceeași mantră:

„Facă-se voia lui Allah și a profetului Mahomed – astăzi vei merge pe picioarele tale!”

Din nou, i-am spus că nu am nici o problemă. După ce s-au terminat rugăciunile, am ieșit afară și să mă ia dracu.....

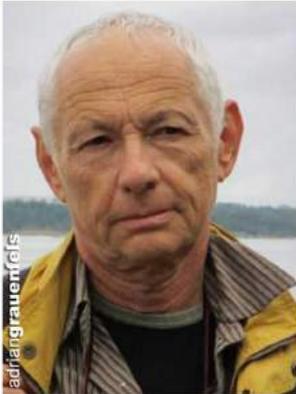
MAȘINA MEA DISPĂRUSE!!!!

Climate literare

Avraham Schein - poet stradal - a doua întâlnire

Toată noaptea m-am frământat să-ți găsec un nume de alint..

Adrian GRAUENFELS

adriangrauenfels

Doi ani de la prima noastră întâlnire l-am zărit în trecere pe poetul stradal Avi Schein vânzându-și broșurile home made, lângă Muzeul de Artă Tel Aviv.

Am schimbat câteva vorbe fugare și am cumpărat broșura de poeme care poartă numărul 30. Pe o hârtie verde, optimistă, Avi tipărește poezii grave, cinice, filosofice, ilustrate cu desene însoțite de adnotațiile și semnăturile sale, alese din diverse perioade. Regretatul pictor Moshe Kadishman (1932-2015) îi dedică un desen, semnat nu mult înainte de decesul său.

Luminile tale se sting
pe țărături străine.

IHILOV

Pe aeroportul spațial Ihilov
pe pista de lansare de la Interne- 2
șase piloți sunt gata de zbor
în formație finală spre o altă galaxie
cu măștile de oxigen conectate
la ultimele lor dorințe formulate
din scaunul lor ejectabil.

pe ecranul monitoarelor
se poate vedea cu precizie
timpul aterizării
și cel al decolării morților

șase halate albe
un stetoscop transparent
formația finală
(în aplauzele turbulente de control)
urcă spre cer în sunet
de marș funebru
zboară în formație de salut
șase inșeri
pe un singur scaun de ejectare
păstrat pentru desert.

TEL AVIV

În stația centrală
a Tel Avivului
de ani nu mai zărim primăvara
aștept ceremonia de închidere
smulgerea aripilor,
șchiopătez spre punctul de lansare.
acum începe numărătoarea inversă,
întorcerea la grădina Clarei voi căpăta
aprobarea de înmormântare

iar acolo, o baterie de artilerie
scurpă salve de onoare
cu excremente.

DOMNUL ...

Eu: domnul Avraham Schein
în trecut
director de bancă mort
lângă casa de bătrâni
aproape de cimitir

Desen pentru Avi Schein semnat de Moshe Kadishman

dimineața veneau morții sau în noaptea
în care-și dădeau duhul
să-și depună banii
în conturi cu un singur sens

vei primi o carte kadish
și un ceas cu cuc
ca să poți știi
că timpul tău s-a epuizat
că nici o poliță veche
nu e în stare să-ți refacă
anii pierduți
nici măcar nu se garantează
plata bancnotelor
depozitate temporar
în seiful vieții
semnează:
eu, domnul Avraham Schein
fost director de bancă
între două cimitire

DEGEABA...

degeaba, tu n-ai aeroport
care să accepte
aterizările forțate ale dragostei mele.
dragostea este adicție, dependență
toamna anunță venirea rândunicii
pomul cade departe de măr
negrul și-a schimbat pielea
cangurului i s-a cusut marsupiul
struțului i-au băgat nisipul în cap
omul se naște curios, dar moare
mincinos în fiecare dimineață îmbrac
o manta și o mască
ca să opresc deșeurile radioactive
pe care le emani
și limbile șarpelui de foc
pe care le scuipe dar degeaba,
tu nu ai piste de aterizare care să primească
aterizările mele de pedeapsă.
ai fi dat ocol fulgerând
în jurul ceasurilor vieții mele.

COPILUL

Copilul nostru nu va merge
la grădiniță sau la școală
nu va juca v-ați ascunselea
nu va cânta la flaut
nu va face armata
nu se va târî sub baldachinul nunții sale
nu va aștepta un fiu al său
nu va ajunge bătrân, sau avea regrete,
nu va muri.

Pe acest copil
eu l-am oferit de sacrificiu
ca pe dragostea noastră
acolo, în clinica doctorilor
(nu pe Muntele Moriah)
fără altar, fără foc sacru
Doar un doctor idiot
care m-a ajutat să-miucid copilul
care nu a mers la grădiniță
ca toți copiii, la șase ani.

BROADCAST

Transmit pentru tine
Pe toate frecvențele
Din toate stațiile
O Ultimă chemare

Stelele m-au gonit
În nopțile tale
Gol, în grădina Eden
Fugind de mine însumi,
Cu suflul șarpelui
fierbinte în urma mea

Peștele țî-a dezvăluit secretul
Martor că aș fi dus în spate
marea pe umeri.
Dar tu?
Îți semnalizez
Din toate farurile
din felinarele străzii
Acesta este ultimul meu cântec.

Un vânt rece spulberă licuricii
care îmi arată calea.
Eu semnalizez. Dar tu?

Climax literare

POEZII

Luminița COJOACĂ

RUGĂCIUNEA PIETRE

Înapoia pământului
se face cuvântul piatră
să strige de mamă
să aibă cine să-i răspundă
nedusă la biserică
femeia se roagă
de moarte să i se facă
copiii mari
pietrele de la hotar
să se desfacă în patru
precum desfăcut e și anotimpul
iarna cand umblă
zăpezile desculțe
și Moș Crăciun se face om
copiii mici se joacă
masa nu mai rămâne masă
stă întoarsă să umble
îngerii jur-împrejură-i
să se umple de bucăți
de carne de apă
din morile care
trag vecernia la cântar
masa să o aibă pregătită

Înapoia urmei
Stă îngerul întors și se uită
Pâinea de pe masă o împarte
În lapte și miere
Laptele pentru oameni
Mierea pentru câinii oamenilor
Setea o adapă cu un izvor
De carne fără apă
Pașii îi întrec peste dorința crudă
Oamenii când se uită
Laptele se desface de spumă
Rând pe rând îi cunună
Aplauzele se împart
Pentru săraci
Bogații au nevoie de forță
Să miște din loc fericirea
Izvoarele nu se dau de pomană
Pofta de carne se desface
De moarte și priviri
Oamenii nu îi închină
În biserică
Rosturile le petrec
Să aibă ce să pună pe masă

DINAINTEA PIETREI IARNA

Zăpada ninge
Furtuni de viață nouă
Se ridică deasupra morților
Viii au treabă
Împart pâine

La pământ să nu se întoarcă
Veselia e bună de pus pe rană
Viii cumpără cruci
Să aibă ce să dea mâncare
La îngerii
Adapă ochii peste ape să nu se uite
Cum nici Dumnezeu nu s-a uitat
Cand a lăsat mortu să umble
Pe la viii săracilor
La bogați nu se duc
Să ceară mâncare
E rost de dor
Pofta de apă se face
Mâncând mâncarea aleasă
A îngerilor de zăpadă nouă
Și viețile se desfac de păcate
Cum crește numărul morților iarna
Adăpostul întrecerii

Se coace iarna
Zăpada așternută peste masă
Împarte crucile
Să aibă și oamenii ce mânca
Rosturile se așează
La porțile dorului
Amarul să nu-i încerce
Pofta de semeni
Să zacă petrecută
Cum și sfinții
Stau petrecuți peste poftele
Adormiților cu fața la Poartă
Ziua se arată senină
Cum e și cerul ales cu
Fapte mărețe
Numele ursitorilor dacă-l strigă
Se desac morții de carne
Și ochii se prefac că se uită
La marea lumină dată de pomană
Cu fapte cu tot.

Vinul trecerii
Zăpada alintă îngerii
Trecerea să-i fie mai apropiată
Tămâia o dă de pomană
Cu pâine
Să nu plângă de foame oamenii
Dacă strigi laptele nu se face apă
Pământul nu se împarte
Hotarele stau nemișcate
Soarele pe cer să se petreacă
Oamenii au mai mult curaj duminică
Restul săptămânii îl mestecă cu carne
s-așterne zăpadă rost de ninsoare în
zodii
cu viața trebuia să ai răbdare

cuvintele din carne nu se fac
în pământ nu lasă gust
de apă nici tărie nu au
îndeamnă la vorbă când nu sunt aprinse

RĂSUNETUL GLORIEI

Frica de moarte
Se desface de pământ
Se arată la lume
Acoperită
Se împarte
La vii
Mâncare aleasă
Colacii vorbeii
Nu îi înnoadă
Frigul din oase
Nu întrebă lumea
Dacă poate să stea
Așezat la porți frica de morți
Nu se uită la lume
Banii îi dă de pomană
Să se fiarbă laptele
Sub ochii curioșilor
Masa are gust de tămâie
Flacăra stinsă înaintea vorbeii
Ochii capătă lumină
În fiecare dimineață
Lumea ca să vadă
Dezbrăcată

FĂNTÂNA

Cade cerul într-un ochi de apă
Iau galeata poleită-n stele
A scâpat lopata într-o groapă
Scăpărând poemele rebele

Ciutura de lună și albastru
Cercul neputinței de a plânge
S-a făcut fântâna ca un astru
Între insomnie și meningi

Patima de dragoste și sete
Îmi pun stropul spermântat pe mână
Doamne dă-mi în secetoase
Râul care curge sub fântână.

Climax literare

GÂNDURI REBELE AFORISME

Harry ROSS

- E mai ușor cu mintea slabă și trupul greu decât invers.
- Drumul până la cer este lung, iar plăcerea scurtă.
- Nu muncim ca să adunăm, ci adunăm ca să trăim fericiți.
- Ochiul surprinde, sufletul pânge.
- Cât trebuie să-ți lungești urechile ca să auzi toate șoaptele?
- Mai bine o palmă pe obraz decât o ghioagă în cap.
- Forța omului nu stă în mușchi ci în fantezia sa creatoare.
- Iubirea e o cădere liberă, dar jos nu stă nimeni să adune cioburile.
- Pentru tehnica înaltă cerul e prea aproape.
- Învățând ajungi să afli ce e mai e de știut.
- În artă e importantă originalitatea nu dimensiunea operei.
- Rușinea te face să te ascunzi de tine însuși.
- Nu contează lungimea biciului, ci usturimea loviturii.
- Ploaia te spală, furtuna te mătură.
- Mișcarea e benefică, dar benzina costă bani.
- Ospiciile nu mai au locuri pentru câți nebuni așteaptă la rând.
- În doi e mai comod, dar singur e mai slobod!
- Umorel deschide multe porți.
- Femeia e vorbăreață... că are limba creată.
- Bărbatul e mai tăcut pentru că are multe de făcut.
- Traiul bun începe la dejun.
- Mâna scoțocște, capul ghicește.
- Ziua și noaptea fac o pereche bună, deși nu locuiesc împreună.
- Raiul a fost începutul, infernul va fi sfârșitul.

Așteptare - poem

Al. Florin ȚENE

Ograda cu nuc sub ceață plutind,
Mic voievodat la marginea râului,
Primăvara în roua căzută din frunze,
Case din lemn își spală ferestrele,
Nestatornice ochiuri în nopțile de veghe.
Când trifoiul decide vara,
Când pentru răcirea fontelor solare
De la brăul zilei
Mama aduce apă de la fântână
În cumpenele donițelor de fag,
Doi ochi ai mei, doi umeri ai mei,
Lăsați-vă-n aripile primului vânt
Care merge spre casa
Unde mama, cu mâna dreaptă-a surorii
mele,
Gătește sub cumpăna zilei
Pentru întoarcerea mea abia licărind,
Un dor al ei.

II
Și semințele trec în neștire peste
artătura
Și-n neștire brazdele rămân grele,
Iar pâinea a crescut peste mejdină,
Mirosind a ploaie mărunță.
Aici sub snopul de raze, în mierea
soarelui,

Se-ntoarge amurgul în verdele dintr-o
tulpină.
Așteptând, trec nodurile nopții peste
zări
Și cocșii își pregătesc
Cântecele melancolicelor deșteptări.

III
Tata despice inima nucului,
Tata despice inima mielului
Și focul umple ograda de umbre,
Focul mielului se varsă-n pământ.
Tata se așează în capul mesei cu toată
livada,
Împărțindu-ne din feliile inimii
Și sângele mielului ne curge pe barbă-n
jos,
Și sevele nucului se preling în brazdă,
Răcorindu-ne explozia verii din
piepturi.
În micul voievodat de la marginea
râului
Seninul are la rădăcină fântâna,
Frunzele legănându-se mă cheamă
Și respiră adânc între cer și cumpăna ei.
Apoi acolo, în lăzile de zestre ale
mamei
Din podul casei, răsfoind mirosul de

nuci
Și caietele, gândesc la trecerea iute a
toamnelor,
Timpul rămâne pe lucrurile din podul
casei
Copil
Ca mine în rugăciunile mamei.

IV
Coloane de dealuri cu ferestre,
Satul ca o licărire suie,
Norii în pâlcuri aleargă din casă în casă
Sub soare via își fierbe mustul
Și apele macină în turbine lumina,
Mama tot mai aduce răcoarea fântânii,
Sora mea tot coase batiste și față de
masă,
Tata cioplește carul
Pentru întoarcerea mea acasă.
Al doisprezecelea ceas
Vremea urcă în imponderabil,
Păsările sub zborul cărora moleculele
de aer mor
Poartă tăcerea între particule,
Doar mișcarea browniană în dezordinea
ei
Ordonează apa de ploaie

Climate literare

În căutarea Adevărului (19). Urme suprapuse

Gheorghe Valerică CIMPOCA

Dacă este să cauți o urmă într-un spațiu bine definit de pe planeta noastră sau în orice punct al universului trebuie să-ți stabilești neapărat și timpul, altfel, fie că nu găsești nimic, fie găsești multe urme amestecate care te pune să cercetezi cu multă atenție și să despartii urmele în timp. În același loc de pe planeta noastră s-au desfășurat multe evenimente la care au participat mai multe popoare migratoare, unele stabilindu-se acolo o perioadă mai lungă de timp. Acestea au lăsat urme care trebuie descoperite și analizate cu foarte mare atenție. Configurația fiecărui loc de pe planeta noastră este modificată periodic de către localnici sau de către popoarele migratoare. Am fost la Madrid, capitala Spaniei, unde am stat o perioadă de timp în anul 2016. Am venit după un pelerinaj prin mai multe țări europene, unde românii reprezintă o minoritate importantă din populațiile autohtone. Așa mi-a venit ideea analizării migrațiilor de-a lungul timpului. Se zice că nu noi am fost colonizați de romani în urma războaielor dacoromane din anii 105-106. Cu mult timp în urma formării imperiului roman, poporul tracic, din care

făcea parte și poporul dacic, a colonizat cea mai mare parte din Europa, inclusiv peninsula iberică și italică. Se emite ipoteza că românii sunt urmașii dacilor și nu invers, iar limba română a fost înaintea limbii latine. Istoria a fost scrisă de învingători și timpul a șters urmele trecutului îndepărtat. Această scriere nu aduce argumente la autenticitatea celor scrise mai sus, ci va arăta o altă față a migrației românilor în aceste timpuri. Românii plecați din țară după anul 1989 au ajuns să constituie minoritatea principală sau una dintre cele mai numeroase minorități stabilite în mai multe state ale Uniunii Europene, arată cel mai recent raport Eurostat privind cetățenii străini din statele UE. Astfel, românii constituie principala minoritate de străini cu rezidență în străinătate din Spania, Italia și Ungaria, minorități importante de români găsindu-se și în Grecia, Cipru, Portugalia, Franța, Germania și Slovacia. Cei mai mulți se află însă în Italia, apoi în Spania și Germania, în cele trei țări aflându-se aproape 2 milioane de români cu rezidență, cifra neluându-i în calcul pe cei aflați acolo temporar sau fără forme legale. Totalul apreciat de ONU al românilor plecați după anul 1989 din România este de 4,5 milioane de persoane. Revenind la Madrid, printr-o coincidență sau destin am locuit într-un hotel din Alcalá de Henares. Când am ajuns aici știam doar că aici s-a născut marele scriitor Miguel de Cervantes Saavedra care a scris celebra lucrare Don Quijote de la Mancha, fiind o capodoperă a literaturii spaniole și a literaturii universale. Orașul Alcalá de Henares este situat la 35 km nord-est de orașul Madrid și are o populație de aproximativ 200.000 de locuitori, a doua ca mărime din regiune, după capitala spaniolă în sine. Centrul orașului Alcalá de Henares rămâne în esență un oraș medieval, cu multe străzi pietruite, istorice, fiind înconjurat de Piața Cervantes, străbătută de o stradă pietonală. Una dintre cele mai importante străzi ale orașului Alcalá de Henares este „Calle del Cardenal Cisneros”. Orașul găzduiește o populație mare de studenți internaționali din cauza prezentei la prestigioasa universitate. În Alcalá de Henares se găsește o numeroasă populație de români, veniți și stabiliți după anul 1989. Aici trăiesc și muncesc peste 30.000 de români care s-au stabilit în Spania și care au contribuit la schimbarea peisajului urban. Aparent, viața românilor din diaspora stă sub semnul prosperității, al împlinirii, al tuturor posibilităților; în realitate însă, pentru ei nimic nu este deplin, nici o bucurie nu este desăvârșită, adesea nu au nici certitudinea apartenenței la un anumit loc, la o anumită țară, la o anumită familie. În aceste condiții, biserica devine cea mai sigură familie a lor, iar pentru unii, singura familie. Românii veniți în Alcalá de Henares au contribuit la construirea orașului modern și pentru acest lucru spaniolii i-au integrat în comuniunea lor. Ei au adus din România tradițiile locurilor natale împreună cu credința în biserica ortodoxă. Aici și acum are loc o comunicare interumană între două popoare de culturi și religii diferite. Comunicarea interumană nu se rezumă doar la un transfer de informații reci, exterioare, de la o persoană la alta, ci implică relația personală puternică de încredere, de iubire prin care se ajunge la comuniune intensă, la o conlocuire spirituală și la o purtare în minte și în inimă a celui iubit, o reală perihoreză ce plinește integral pe om. Se poate spune că primul atribut al omului este acela de a fi o ființă care vorbește aproapei, semenului său de aceeași ființă, de la care așteaptă cuvânt de răspuns. Astfel, în convorbirea dintre ei se construiește un cadru, un câmp de comunicare. Aici, pe pământ străin, românii au știut să-și păstreze cultura și religia. Puțini, câți au fost la început, românii și-au amenajat biserica în stil ortodox, începând să participe aici la sfintele slujbe. Mulți așteptaseră de ani de zile să aibă aproape o biserică și, după cum ei înșiși o mărturisesc, nu a fost ușor nici măcar să împrăstie vestea înființării acesteia. Acum au ajuns să afirme că biserica este cel mai important factor din viața lor pentru că i-a apropiat de Dumnezeu. Nu puține au fost momentele de cumpănă și unul dintre cele mai marcante a avut loc în primăvara anului 2004, când șapte români au murit în atentatele din gara acestui oraș. În memoria victimelor, la gara din Alcalá a fost ridicat un monument care amintește tuturor trecătorilor de acei oameni nevinovați. Străinătatea a despărțit familiile, a îndepărtat copiii de părinții lor, dar în multe cazuri i-a apropiat pe oameni de biserică. Dincolo de destinația propriu-zisă, biserica românilor din Alcalá de Henares are o semnificație istorică în Episcopia Spaniei și Portugaliei, prin locul pe care este ridicată. Chiar acolo a avut loc, în mai 2008, hirotonirea într-un arhieru a chiriarhului lor, a primului Episcop ortodox român al Spaniei și Portugaliei, Preasfinția Sa Timotei. Românii de aici, dar și cei care vor veni de acum înainte vor vedea o biserică simplă, construită într-un stil practic, adaptat circumstanțelor de aici, dedicată întru totul oamenilor, o biserică ce va purta mereu amprenta evenimentului unic din istoria eparhiei, moment ce a marcat un nou început pentru misiunea pastorală din Spania. Românii care s-au stabilit în Spania au acum cu ei și biserica, locul întâlnirii dintre Dumnezeu și Om. Din perspectivă teologică, temeiul acestei realități profunde este taina persoanei ascunse în taina persoanei divine absolute ce conferă, în planul experienței religioase, plinirea omului în ordinea spirituală, țelul suprem al existenței acestuia, după cum este revelat de Dumnezeu Însuși. Toată creația cosmică și viața sunt în logica spirituală

Climax literare

creștină un act de superdonație, de superdăruire pentru om, un surplus, în limbajul lui J. L. Marrison. Tot ce există, infinitatea spațiului și adâncul de taină al omului, există pentru a fi în comuniunea jertfelnică - în sensul ieșirii din sine egoistă - și fericită cu Dumnezeu. Cu alte cuvinte, darul de Sine al lui Dumnezeu în Hristos face ca nu Eul transcendental să constituie ceva - ceea ce deja este dat și este în lucrare, funcționează în dinamica atribuită -, ci omul să fie constituit de El ca martor al Său, ca unul care vede și aude pe Dumnezeu în iconomia sa în actul ascultării și al credinței, modelul cognitiv biblic ce implică viața și comuniunea. Acest lucru este evident dacă se compară de exemplu "infinitatea cosmică" cu Pământul pe care există viața și conștiința, ambele realități imposibil de cuantificat și conceptualizat în esența lor ireductibilă, care e deschisă spre un nivel superior, divin - aceasta pentru că ceea ce este inferior cantitativ, calitativ, substanțial nu poate fi explicat decât prin ceea ce este superior. Timpul, după Sfântul Augustin din Hippona, este în sfera conștiinței, a interiorității și are numai prezent încremenit și efemer. Nu putem ieși niciodată din această dimensiune a temporalității. Ceea ce este real în viitor este doar faptul că acesta va fi, la un moment dat, prezent, iar ceea ce este real în trecut este faptul că a fost, pentru o clipă, prezent. Așadar, cele ce sunt, indiferent unde sunt, nu sunt decât prezente oricum s-ar manifesta prezența ascunsă a celor viitoare, este limpede că nu poate fi văzut decât ceea ce există. Migrația românilor în lume se vede, iar consecințele acesteia vor pune noi amprente în timp peste locuri deja acoperite de urmele înaintașilor lor de acum câteva mii de ani în urmă. (Va urma).

PESCAR HOINAR (POEME)

Dacina DAN

DELTA

băut-am rouă
din potir de nufăr
în timp ce bărcile
răneau albastru
trupul -ei
serile de iulie
înotau spre mal
țânțari purtau pe brațe
și solzi
de știucă somn
luna își cumpărase o seceră
pentru trestie
-combustibil de foc-
și cârlige noi
tu
nu
prăjeai bibani
nu
curățai pește
nu
spălai tacâmuri vase
nu
făceai mămligă ciorbă salată de ceapă
nu
storceai lămâi în apă
nu
puneai mentă în ceai
mă priveai doar
intens
trimițând flacăra ochilor tăi
să aprindă focul sub cean
nu
vorbi acum
e și flacăra mea acolo

NELINIȘTE

(lui Petru M. Haș)

prietenul meu - poetul -
purta barbă
îngălbenea copacii
cu vorbe sezoniere și parfumat tutun de
pipă
făcea reverențe mulate pe falduri
mondene
bea stele aparente muguri
prietenul meu - poetul -
scotea apă pentru setea noastră de iluzii
c- un poem
prin iarba căruia treceam
în pantaloni albaștri
descultă
într-o dimineață oarecare
purtând în mâini
cununa augustului soare
de-atunci
între noi s-au ridicat
baricade de ani
și poeme de liniște

VARĂ

am pumnii-atât de plini
de soare și de verde
că
dacă i-aș deschide-acum
aș luneca deodată
într-o altă poveste mai lungă
cu ploaie frig și ceață
ar trebui să-mi pun gene de aripă

ca să putem bea vară
din paharul sufletului tău
rănit
de dorința mea de-a domni
peste atâtea și atâtea frunze
te-aștept iar
pe malul iluziei
dacă plouă cu versuri
lumea rămâne în spatele ploii

SINGURĂTATE

soarele
mi-a aruncat azi
cu fluturi în geamuri
tresăream sub privirea ta
ca un mugur
sub picătura de apă
versul tău de dragoste
purta toamna ta pe obraz
uitată de-o dimineață
în peisajul meu stâng
încă înfrunzit
sub ultimele raze ale bucuriei
din reflex plouă iar
singurătate

Climax literare

INDIGOUL LUI CHAGALL

(Distinsului umorist, Dr. Dorel Schor)

Bianca MARCOVICI

Indigoul lui Chagall

Ca un val rima sunetului interiorizat

te aduce la malul sfârșiat de tsunami

precum nisipul.

Indigoul lui Chagall plutește în aer nedumerit

Racul ascultă cel puțin de mine, e zodia mea

Voalul de mireasă rămâne forma supremă

Nesupusă, negândită.

Ritmul susține magia valului ceresc -indigo-

Violoncelul se sfarmă de pereții imaginari

smălțuiți, rugăciunea,

Dorul mă apropie de El tot mai mult, fără vorbe

fără plâns,neinvidie, e orizontul-orgasm,

Păstrez amintirea sărutului atât de sublim și gingaș

Primul... de pe buza mea superioară

Ca o îngemănare de inimi, perfectă-

Atingerea îmi redă suflul sincopat al apogiaturii

Flageolet pierdut printre rânduri, sunet prelung...

Voi fi îmbrățișată de vitraliul nenăscutului,

transparență necesară,

Soarele nu are răgaz să ardă vocea mea interioară-

Ochiul cuvântului îmi va aparține, definitiv:

caut izvorul sacru

să spun ce nu s-a mai spus...

mi-e foarte greu să înțeleg

de ce guma de mestecat

n-o înghite nimeni, și

de ce anul se sfârșește

iar anul bisect e la 4 ani, și

de ce lucrurile degenerază

precum

viața din trupul omului, inima...

mă dau cu serul luminii zilnic

și totuși ridurile se înmulțesc

mă încovoi sub o povară

necunoscută

merg ca o marionetă cu

picioarele de lemn

uneori, iar lirismul devine strigăt

doar viitorul norocos

e singura mea șansă bizară

ca un bocet de copil neântărcat

în vreme de război

sub o pace arbitrară,

gunoiul nedescifrat ne umple casa

ca o fiară care te pândește

și te rumegă în gând, indigo,

totu-i la indigo!

Mesagerii Naturii pe Tărâmul Iluziei

Octavian LUPU

Frunzele copacului ornamental se etalau sub forma unor evantaie cu petale verzi întinse asemenea degetelor unor mâini către toate direcțiile. Din trunchiul său noduros se desprindeau nenumărați ciorchini de ramuri și frunze conferind imaginea unui cilindru neuniform amplasat vertical într-un ghiveci de culoare cărămizie, acesta fiind petecul de pământ pe care se susținea și din care își extrăgea prețioasa sevă. Îl priveam cu atenție, dar imediat am remarcat că și el se uita la mine. Ceva din orientarea sa, aplecată spre mine, și din bogăția frunzișului ce se îndrepta preponderent în direcția mea, mă determina să cred că de multă vreme el mă contempla în tot ce făceam la pupitrul din stânga sa.

Am zâmbit. Cum să fie posibil ca un arbore să fie interesat de o ființă umană? Cele două regnuri, vegetal și uman, nu comunică în vreun fel, ci doar se privesc detașat de la distanță.

Noi, ca oameni, distingem farmecul plantelor și le așezăm imaginea în mijlocul naturii fără să ne preocupăm decât de interesul de a le exploata sub forma unui fond forestier și agricol. Interesul nostru materialist nu ne permite să distingem ceva din viața lor lăuntrică și din taina existenței lor.

Chiar și floarea din ghiveciul alăturat pomului avea un mesaj să îmi spună. Sesizam aspectul curbat și dantelat al cupelor florilor de un alb curat, ce stăteau așezate pe bagheta magică a unui tulpini arcuite cumva tot către mine. Priveam o floare ce își deschidea

Octavian LUPU

Climax literare

petalele imaculate în direcția mea. Corola patosului lăuntric al întregii plante se zugrăvea în fiecare floare, dar cea spre care priveam părea că îmi zâmbește cu privirea unui ochi conturat printre petale de pleoape ce înconjurau irisul sufletului său lăuntric.

Și deodată, am rețruit clipele magice ale drumețiilor montane din perioada de final al adolescenței. Cumva, am surprins retrospectiv imaginea copacilor ce mă însoțeau mereu când mergeam la umbra lor pe cărări de munte privind către înaltul cerului. Amestecul de pământ, stâncă, pădure, cer și apă rezonau elementar cu fiecare fibră a propriei mele ființe. Mă simțeam ca într-un imens Sanctuar în care închinătorul și altarul se uneau cu desăvârșire într-o esență unică ce se pleca maiestuoasă înaintea Creatorului nevăzut.

Și revăd cum arborii îmi vorbeau, încercau să îmi comunice mesajul lor, să îmi atragă atenția și să îmi dezvăluie taine nepătrunse. În mintea mea, umplută la refuz de formule matematice și modele fizice, cu greu se putea distinge glasul chemării lor. Dar sufletul simțea, difuz, dar clar, profunda chemare ce îmi era adresată. Cu reverberațiile unui extaz lăuntric priveam cu respect și interes universul care mă înconjură și care îmi spunea: „Oprește-te! Privește în jurul tău! Nu mai alerga; mai degrabă încearcă repausul! Lasă ca tu și noi să ne unim într-o singură Creație sub bagheta Marelui Autor!” Dar răspunsul meu involuntar suna în genul: „Nu acum, fiindcă mai am de terminat o facultate, după care trebuie să mă căsătoresc, poate să am copii. Poate la bătrânețe voi veni, dar nu acum! Nu am timp! Am atât de multe lucruri de făcut!” Și glasul naturii se retrăgea cu discreție, dar cu o undă de tristețe, spunând: „Voi reveni și altă dată, dar oare vei mai avea receptivitatea acestei clipe față de mine?”

Iar anii au trecut. Am învățat multe lucruri, am acumulat informații din multe domenii și mi-am satisfăcut setea de cunoaștere. Financiar nu m-am realizat, dar acest lucru nu m-a deranjat prea mult, fiindcă satisfacția mea pornea din actul explorării lumii și înțelegerii resorturilor ei. M-am jucat pe terenul informaticii cu măiestrie. Am pătruns în lumea electronicii și comunicațiilor radio. Am văzut cu satisfacție ridicarea Erei Cibernetică, pe care cumva o așteptam de când eram copil. Și am gustat din plin feroarea lipsită de odihnă a lumii calculatoarelor ce au ajuns la dispoziția fiecărui om.

Dar glasul naturii m-a urmărit mereu încercând să îmi zâmbească prin vegetația, relativ săracă, din locurile în care stau, prin zâmbetul soarelui, strălucirea stelelor în miez de noapte și derularea diafană a cerului peste întinderea pământului. Vibrația sa am simțit-o mereu cu frecvențe ce îmi captau atenția, dar pe care ulterior le ignoram în goana umplerii minții cu noi și noi informații mai mult sau mai puțin folositoare. Însă acel glas se auzea tot mai slab, tot mai estompat într-un fundal plin de zgomote de tot felul.

Dar în această zi am remarcat prezența arborelui ornamental, ce stătea lângă mine de mulți ani, fără să îi observ decât silueta verde în decorul tern al clădirilor ce se profilau dincolo de geamul ferestrelor. Acest fragment de natură aparent azvârlit prin jocul hazardului reprezenta un mesager al frumuseții naturii pe care o lăsasem în urma mea la acel sfârșit de adolescență. Cât de delicate îi sunt frunzele! O artă divină a modelat fiecare trăsătură pictând nervuri nenumărate unite median de acea curbură caracteristică unde roua se strânge la început de zi. „Ce forțe te-au modelat și te-au alcătuit așa de măiestru? O încântare profundă, vecină cu extazul, mă cuprinde când te privesc pe tine, purtător de vești al tărâmului ce încă mă mai cheamă fiindcă mă știe pe nume și nu mă poate uita.”

Floarea cea albă din celălalt ghiveci îmi răspunde și ea pe un ton feminin cu sonorități diafane pictate în albul său pastelat: „Nu vei fi niciodată uitat, tu, cel care ai vibrat la atingerea mlădioasă a ierbiilor, la auzul vântului trecând peste stânci și la zărirea splendorii cerești pe boltă în miez de noapte! Niciodată nu te vom uita și te vom aștepta să revii, să fii una cu noi nu în moarte, ci într-o viață fără de sfârșit! Marele Autor te așteaptă în mijlocul naturii pe care a alcătuit-o cu iubire și compasiune, cu frumusețe și artă, cu putere și măiestrie!”

Stau încă în fața calculatorului, iar gândurile îmi aleargă pe tărâmurile verzi ale creștelor de munte, acolo unde păduri dese de brazi, stejari, fagi și mesteceni se întâlnesc ca niște mulțimi de popoare ce se unesc să cânte miracolul existenței și bucuria de a trăi. Acolo se află Marele Sanctuar pe care spațiul nu îl poate înghiți și nici timpul să îl dea uitării. În acel loc toate aceste noțiuni își încetează puterea determinării destinului ființelor acestei lumi; pur și simplu Cronos și Topos dispar cu desăvârșire! Dar un astfel de templu se află în orice loc. Există însă o condiție esențială: ca măcar unul, sau chiar doi, să recunoască prezența Marelui Autor prin fiecare fragment de natură ce îi înconjoară.

Revin în prezent cu bucurie. Ceva în sufletul meu s-a schimbat. Mă simt asemenea unui arbore ornamental plantat în mijlocul blocurilor de beton și al șoselelor de asfalt. Pe lângă mine trece o lume străină ce se îndreaptă spre nicăieri, în timp ce eu rămân asemenea munților, apelor și oceanelor. În jur totul se agită sub furtuna lucrurilor închipuite ale minții, dar eu cu calm privesc cu bunăvoință toate aceste plămăiri ale unei logici incapabile să cuprindă existența, ci doar să o distorsioneze grosolan sub forme amorfe, firave și lipsite de viață. În mine curge seva puternică a pământului și puterea soarelui zămislește combinații noi în structura mea interioară.

Printr-o fotosinteză tainică, chipul mi se schimbă, puterea trupului îmi devine asemenea stejariilor, iar gândurile dobândesc puterea curgerii apelor mari venind din vârf de munte. Barierele artificiale ridicate de pseudo-cunoștințe se dau la o parte. Prejudecățile zac aruncate la gunoi. Teama și nesiguranța mă părăsesc. Natura a venit din nou alături de mine. Ea este deja o parte a mea. Port din nou pecetea Marelui Autor. Mintea îmi redevine clară și fiecare clipă strălucește asemenea florii albe aflate și ea lângă mine. Ambele principii se unesc cromozomial în structura celulară a ființei mele. Totul se schimbă. Ecoul văilor largi unde se revarsă apele mari răsună puternic în mine. Lumina răsăritului de zi strălucește în conștiința mea, iar spațiul și timpul

Climax literare

dobândesc o dimensiune cosmică și nesfârșită.

Uimirea a pus stăpânire pe mine! De unde vine o astfel de putere, capabilă să transforme un om blazat și modern atașat ca un dispozitiv la calculatoarele inteligente, dar lipsite de viață, într-o persoană tânără și plină de energia începutului? Cum a călătorit subteran toată această experiență prin intermediul unor mesageri umili și nebăgați în seamă în tot acest timp? Cum am devenit capabil să văd viața naturii dincolo de orizontul virtual al Erei Cibernetică, care îngheață electronic trăirile și simțămintele calde ale umanității?

Nu am un răspuns, fiindcă logica se frânge în fața miracolului naturii. Tainele ei nu pot fi descifrate din spatele terminalelor robotizate, ci ele se deschid doar celor care știu să contemple, să privească și cu umilință să asculte glasul naturii până când ajung să îl distingă și să îl înțeleagă. Dar zgomotele străzii se aud tot mai tare. Neliniștea unei societăți axate pe consum pătrunde din nou pe sub ușile ce se deschid periodic pentru a lăsa pe actori să treacă dintr-o parte în alta, cu toții fiind prinși în labirintul fără ieșire al deșertăciunii. Tărâmul Iluziei nu lasă cu ușurință să îi scape victimele. Negustorii săi se mișcă în toate părțile captivând mințile oamenilor și țesând o realitate falsă, virtuală, peste chipul fermecător al naturii și al Marelui ei Autor. Iluzia vine și la mine spunându-mi să mă opresc. Negustorul de Iluzii a decis că am vorbit prea mult de data aceasta și că trebuie să mă opresc. Copacul va fi mutat în altă parte, iar floarea va fi dusă pe o terasă nebăgată în seamă. Terminalul de calculator strălucește în fața mea cu irizații violete încercând să ștergă amprente de cuvinte lăsate de mine în memoria sa electronică. Natura nu trebuie să se afle aici. Munții, pădurile, râurile, câmpiile, cerul și marea reprezintă noțiuni abstracte de trimis ca imagini pe Facebook și nimic mai mult. Închid acum. Mă opresc sub tirania Iluziei, dar nu înainte de a prinde o ultimă imagine și un ultim chip, adică un ultim sărut de mamă din partea naturii adresat mie, copilul ei, ce rătăcește printre tomberoanele Iluziei pe un tărâm plin de lucruri deșerte și într-o lume uitată de către Dumnezeu.

Plăcerea, dușmanul omului Eseu empiric

Ion Iancu VALE

Când a conceput regnul animal, Creatorul, i-a inoculat omului, în comparație cu celelalte vietăți, într-un mod special, Plăcerea. Mitiuire? Santaj?...

Plăcerea, această stare fundamentală, această caracteristică, acest sentiment vital și puternic, care marchează întregul efort, întreaga zbatere, întreaga viermuială existențială cu bunele dar mai ales cu relele ei.

Aflată acolo, într-o părțică infimă de creier, Plăcerea, stare afectivă veșnic prezentă (și nu necesitatea cum greșit se spune) l-a făcut pe om să declanșeze războaie, să gândească asiduu pentru a cerceta și adescoperi pentru a produce revoluții tehnice, pentru a construi edificii și palate sau pentru a supune natura, pe care de fapt doar a mutilat-o.

Da ea, Plăcerea. Plăcerea de a face sex, plăcerea de a mânca bine, de a epata și de a fi adulat, plăcerea de a stăpâni oameni, de a fi lider politic sau religios, de a deține bogății și de ce nu de... a ucide.

Ar mai fi făcut oamenii copii dacă nu ar fi existat acea senzație infinită, amețitoare, generată de punctul culminant al excitației sexuale care se cheamă orgasm? Probabil că nu. Căci dacă actul sexual ar fi fost însoțit de durere, iar fi „durut în cot”, pe primii oameni creați, în legătură cu perpetuarea speciei... Din păcate, oamenii s-au înmulțit excesiv, au degenerat și mental au scăpat de sub control, elementul Plăcere devenind factor predominant. Astfel omul a ajuns să-și submineze prin întregul comportament social existența, punând în același timp, în pericol, chiar viața propriului leagăn, Terra. Altfel ar fi aratat ,acum, fața lumii dacă dominante ar fi fost Bunătatea și Iubirea și nu Plăcerea.

Lupta pentru satisfacerea Plăcerii, care cum spuneam are multiple fațete, a generat și încă generează la orice scară neînțelegeri, vanitate, invidie, ură, egoism...lupta acerbă pentru satisfacerea ei stând ,astfel, la baza declinului uman, atât de evident în prezent.

Această realitate se datorează faptului că omul, în general, nu a avut și nu are discernământ pentru a controla și a gestiona obiectiv, inegalabila stare numită Plăcere, indiferent de cultură, de educație, de poziție socială, de avere, de vârstă, de sex, de culoare, sau de rasa pe care un individ le-ar avea.

Pentru că plăcerea este născută și nu făcută. Ea a dominat și va domina total cât va fi omul om.

De aceea, numai o profundă mutație genetică mai poate schimba ceva. Ori, acest lucru nu depinde de omul cel de toate zilele, ci de Creator, care se pare, are socotelile Lui și-l mai lasă pe acesta să-și mai facă de cap până la accesarea spre o altă condiție mai bună, sau de ce nu, perfectă.

Până atunci (fără iluzii deșerte), adică până la Marea Schimbare, oricât de mulți sau cât de puțini oameni vor exista pe pământ, în aer sau în apă, tributari Plăcerii,(indiferent dacă vor mai trăi, în continuare opt miliarde, opt sute de milioane sau doar opt oameni), ei vor rămâne sclavii neisprăvirii lor și vor continua să se lupte între ei pentru satisfacerea plăcerilor de tot felul. Tot în acest sens, datorită dezvoltării galopante și pe toate planurile socio-umane, a tehnicii și a științei, omenirea, conform fenomenului bumerangului, se va autodistrage...

Despre cele de mai sus, de-a lungul timpului, s-a vorbit mult, s-au scris tomuri întregi de către erudiți, sau simplii, dar inspirați gânditori. Subiectul rămâne însă în continuare deschis. Depinde doar de disponibilitatea fiecăruia de a-l înțelege și de a-l accepta, pentru a se putea ieși din starea de odihnă în ignoranță, în care se persistă. Crede cine poate și cine vrea.

Climat literare

Salamandra

Gheorghe Andrei NEAGU

Iarna fusese ușoară. Petice de gheață, petice de zăpadă. Crâmpoie de alb și negru. Apoi soarele. Vesel, proaspăt, gata să se întrecă pe sine. Și petele fug. Sau nu, nu fug. Sunt sorbite de buzele de razele lui. Negrul se întinde în ramuri și-n tulpini, și-n mugurii ce nu s-au desfăcut încă. Și din nou lumină, în muguri înflorind. Ca dintr-o noapte adâncă, strălucesc și izvoarele. Apoi gonesc spre tainice chemări spre albi tot mai largi, mai pline de apă.

Merg obosit. Ba nu, moleșit. Căldura îmi înmoaie plăcut oasele biciuite de frigul din trecut. Pașii mă poartă cu greu. Nu ei, ci eu îi port. Sau cine mai poate ști care pe care mai poartă. Oricum sunt acolo unde lumina mai poate să-mi adauge căldură. Sunt sub flori. Am fost și sub muguri și în crengile negre. Aștept acum verdele vieții, frunzele. Iar pașii se duc și mă duc, iar pământul se lasă călcat, răcorindu-mi privirea. Mă bucură reavănul țărâni văioagelor umbrite. În mijlocul lor, o mică reptilă cu pielea viu colorată îmi urmărește pașii. Pământul mustește, iar eu, în fiecare zi, sunt tot mai însetat. Iar setea mă face prizonierul izvoarelor. De parcă aș fi o marionetă. Așa o fi umbra mea? Poate. O port peste tot și lumea parcă ar râde. Nu mai înțeleg nimic. De ce cred ca umbra mea este marioneta. Se lasă pe spate când vreau? Nu! Nu, sunt eu marioneta! Și-atunci sunt mai bărbat? Da! Pentru că zilele trec și verdele frunzelor izbucnește-n lemnul ramurilor sărutate de soare. Și din negru țâșnește viața sau reptila. Iar albul a rămas doar o amintire, amintire fiind și eu pentru marioneta mea. Nici măcar atât, fiindcă eu nu sunt amintire, ea, marioneta da. De aceea o port legată de mine, pentru că și eu pot fi umbră, verdele și răcoarea vieții și negrul pământului. Ca orice maternitate, ca orice punct material. Sunt viață! Iar

marioneta trăiește prin mine. oamenii o văd și râd. Râde și marioneta când o mișc. Și din nou am senzația că ea mă silește pe mine, fiind marioneta marionetei mele. De cine râde lumea? De mine, sau de ea?

Pașii mă poartă prin aceleași locuri umbroase. Ba nu, sunt altele. Și tot atât de materne. Doresc maternitatea? Nu știu, dar caut aceleași văioage întunecate. Și iat-o! S-a desprins de mine, o mână apoi alta. Și pielea se lasă sărutată. De mâini? Iar marioneta nu-i. Nici lumea. Sunt eu și mâinile ei. Mă gustă și-mi redau umbră. În locul marionetei sau în locul meu. Sunt eu însumi. Dar ea? Ea...

Zilele trec. Și pașii mei și verdele frunzelor e tot mai intens. Negrul matern dă viață și mereu dispare. Iarba-l ascunde. Verde, verde și iarăși verde. Și pașii mei flămânzi de maternitate. Doar ei. O găsesc prin aceleași văioage. Cu aceleași curgeri cristaline. Și pașii se bucură. Sărut cu tălpile răcoarea pământului. Și Geea-mi privește sărutul. Îi simt înfiorarea și tulburarea izvoarelor. Mă înfior la rândul-mi. Și tălpile. Iar marioneta? Nu-i. Eu sunt. Zi cu zi am crescut. Am devenit bărbat. Iar gustul pământului matern mă doare. Mă răscolește tot mai mult. Eu sunt bărbatul. Și-mi răsfir tălpile peste maternitatea răcoroasă. E neagră. Ultimul negru în marea de verde. Verdele vieții. Și trupul mi se-nfioară. Am umbră? Sau umbra mă are pe mine? Iar încep? Nu. Nu trebuie. Eu sunt bărbatul cu umbră. Deci, eu am umbră. Nu am umbră. Nu am... Pe naiba, eu am nevoie de ea. Îmi este necesară maternitatea. Ce-aș fi fără ea? O trecere? Da. O trecere prin spațiu și timp. Și nu vreau să fiu o umbră. Nu vreau să am umbră. Dar vreau să fie ea. Ea, umbra mea. Umbra care să-mi ascundă neputința. Iar pașii mei să-și găsească răcoarea în maternitatea umbrei. Când văioagele vor dispărea sub verdele vieții. Când curgerile vor înceta. Eu însumi să pot fi Ea. Sau Ea să-mi dea umbra care să-mi apere maternitatea. Și pretutindeni să găsească răcoarea. Răcoarea sufletului însetat. Și trupului înfierbântat. Și tălpile fierbinți de căutare. Și dorințelor mele. Și bărbăției mele. De aceea trebuie să-mi bucur încă tălpile de răcoarea văioagelor umede.

- Doamne! Ce este?

Negrul se întrerupsese brusc. Pete de aur și lumină laolaltă cu cele de un negru strălucitor, arămiu și roșu. Și toate-s în mișcare. Se mișcă maternitatea? Nu, nu-i ea. E o salamandră ce-și caută locurile umbroase. Și ea? Ea nu-i, nu trebuie, este doar o salamandră greoaie și nedorită. Și talpa piciorului meu s-abate peste culorile-n mișcare, strivind cu disperare și spaimă. Spaimă de culori. Nu mai vreau culori, vreau puritatea negrului matern. Și talpa continuă a strivi. Urzicături dureroase-o străbat. Mă cutremur și cad. Pe fundul văioagei e bine. Mă cufund în răcoarea pământului. Deasupra e cerul. Și frunzele. Da, frunzele. Se înroșesc brusc și cad, acoperindu-mă de foarte multe frunze. Și cerul pălește, iar frunzele continuă să cadă. În trup, răcoarea pătrunde tot mai adânc. Tot mai adânc. O simt alunecându-mi de-a lungul picioarelor. Iar frunzele cad. Și crengile sunt goale. Tot mai goale și negre, de parcă văioaga s-ar fi urcat spre cer. Iar eu tot mai rece. Frunzele cad și iar cad, de parcă ar vrea să-mi dăruiască pe veci maternitatea. Și dorm, așteptând o nouă înflorire a negrului matern.

Climax literare

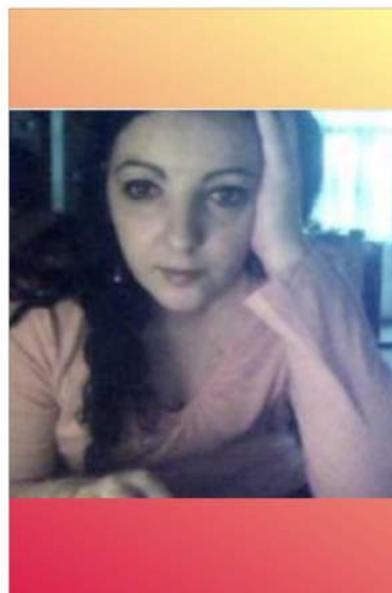
Epuizarea în intenții...

Mihaela Loredana MUȘETESCU

Eu am o problemă (când oare n-am?), de fapt e mai mult o întrebare - sunt eu defectă, iau totul prea în serios, caut nod în papură sau din contră, alături de acel procent foarte mic de oameni, am rămas sau am devenit un om serios, pe care te poți baza, parolist și fair-play? Nu mă laud, câteodată e chiar o hibă, un inconvenient să ai aceste caracteristici pe care unii le văd precum calități, iar alții le consideră defecte. Niciun individ n-are scuză dacă nu se ține de cuvânt sau nu încearcă măcar să-și respecte promisiunile. Începând de la un copil care conștientizează, până la un bătrân. Însă, în timp ce copilul începe să învețe, iar bătrânul începe să mai uite, individul între două vârste, care una zice și alta face, trezește reacții mai mult sau mai puțin ostile care-i caricaturizează (verbal și nu numai...) imaginea în ochii receptorului. Un adolescent este în formare, mai poate avea omiteri involuntare (să zic că are un program încărcat, îl sun să-i reamintesc - dacă nu răspunde atunci înseamnă că mă ignoră voit), să trec peste... o dată, de două ori... Dar acel omul matur, care trebuie să fie responsabil, pe care tu îl simți cum se ascunde în spatele unor scuze ieftine, repetitive, el cum trebuie numit?

În altă ordine de idei, dar tot în sfera de comportament, am urmărit de curând o parte dintr-un interviu cu Vasile Șeicaru, pe Antena 2, iar el, Vale (nu-l cunosc personal, am citit

pe site-ul lui că așa-i spun prietenii), spunea ceva de genul <simțim cum se duce totul> (nu-mi amintesc exact formularea pentru a o pune între ghilimele), spunea că iubirea este un remediu, șansa, că a simțit divinul atunci când și-a ținut copilul în brațe. Că e ușor să arunci cu vorbe urâte în loc să cauți să spui cuvinte frumoase. Nu știu cu exactitate cum a formulat, scuze, sper să fi prins ideea și să nu fiu un jucător al telefonului fără fir. Oricum, e cert și e bine punctat ceea ce a spus, din punctul meu de vedere. De câte ori pe zi ne strângem în brațe și de câte ori ne vorbim urât? Cu câți prieteni, căroră ieri le ofereai afecțiune, te mai săruți pe obraz, fără să te gândești dacă amicul are sau nu vreo gripă, aoleu... Simțim cum se duce totul, sună trist, apocaliptic, iar săptămâna asta am auzit această frază de două ori, spusă de două persoane, una publică, alta nu... Unde, de ce se duce? Pentru că teoretizăm prea mult în loc să dăm frâu liber sentimentelor... pentru că pe copilul tău îl îmbrățișezi din suflet, cu tot dragul, e atât de mic și nevinovat, iar tu îi ești protector, iar față de soț ai resentimente pentru nu știu ce cuvinte dure din trecutul îndepărtat sau recent. Cu el nu ai reacții spontane, stai pe gânduri, lași intenția să se consume și el, chiar dacă ți-a simțit pornirea, te vede că întorci ușor capul, se întoarce și el, lasă, pe mai târziu, și astfel trecem prin timp, până când într-adevăr totul se duce, și sentiment, și poftă de viață, și chef de a experimenta... și vezi că dimineța

ai șansa să pui soarele pe cer cu un zâmbet, cu o strângere de mână călduroasă și tu lași iar totul să se ducă. Eu asta am înțeles. Că ne vom epuiza în intenții. Ne vom pierde în comentarii. Vom aștepta să-i schimbăm noi pe cei neserioși (despre care vorbeam la începutul acestor rânduri), în loc să-i prețuim cu adevărat pe cei ce ne sunt deja aproape și loiali. Nu schimbi un om decât prin exemplul propriu. Iar eu am certitudinea și confirmarea faptului că unii pot să elimine din caracterul lor părțile negative. Unii. Totuși, tu ești cel care spune stop goanei, cel care trebuie să re-învețe să aibă noțiunea timpului. Schimbările adevărate se fac cu timpul, în timp, poate fără prea multe dezbateri și cu mai multe fapte și reacții potrivite. Istoria are exemple.

“Până ce într-o zi, pe neașteptate, drumul încetează să îl mai pună la încercare pa călător și devine generos cu el. Spiritul lui, până atunci tulburat, se bucură de frumusețea noului peisaj.

Și fiecare pas, care înainte era instinctiv, ajunge să fie un pas lucid.”

(din “Manuscrisul găsit la Accra” de Paulo Coelho)

Climax literare

TREI CRONICHETE SEMNAL

Muguraș Maria PETRESCU

MILAN RICHTER SCURTA ȘI NEFERICITA VIAȚĂ A LUI MARILYN MONROE

*Traducere în limba română de
Muguraș Maria Petrescu
Editura Călăuza v.b., Deva,
2016, 333 pp.*

Această dramă în două acte este una dintre cele mai recente apariții editoriale. A fost prezentată Salonul Hunedorean al Cărții (pe 20 octombrie, 2016). Cartea va fi lansată la Bistrița, în prezența dramaturgului, iar o scenă din piesă va fi jucată în premieră absolută, la teatrul din aceeași localitate, cu ocazia Festivalului Internațional de Teatru și Literatură „Liviu Rebreanu”, care va avea loc între 26-30 noiembrie, 2016. Este o pledoarie între imaginea fascinantă și seducătoare a celui mai celebru sex-simbol, glamour și decădere morală în care „Hollywood e locul unde se pot plăti o mie de dolari pentru un sărut și cincizeci de cenți doar pentru suflul tău” (p.17), dar și o poleială artificială, care sub haina milei și a iubirii, scoate la iveală dorința totală de distrugere.

Așa după cum afirma Marilyn Monroe, viața însăși este jertfa pe care o acceptăm de bună voie: „a iubi, înseamnă a-i da cuiva puterea de a te distruge.”

Într-o corespondență particulară, Passionaria Stoicescu spunea: „Deșteaptă cine a făcut traducerea, deșteaptă cine a izbândit coperta, deșteaptă editura care a scos cartea, deșteaptă Prof. Dr. Dorel Cosma, Directorul Centrului Cultural «George Coșbuc» Bistrița, pentru măreția spectacolelor organizate acolo și pentru măreția gesturilor sale! Deșteaptă și biata Marilyn, că s-a lăsat ucisă la vreme, ca să trăiască și peste vreme, înviată atât de deștept de Milan Richter! Spirit al meu, abia aștepți, să te deștepți printre deștepți!”

LEONARD IONUȚ VOICU - FUNIA ROȘIE

*Leonard Ionuț Voicu
Funia roșie
Editura Antim Ivireanul
Rm. Vâlcea, 2016, 231 pp.*

Abia cu prilejul publicării acestui volum de proză scurtă am reușit să cunosc textele acestui autor care, până nu demult, a preferat (din motive necunoscute nouă) să nu se afirme cu

totdinadinsul, așteptând parcă momentul potrivit, când avea într-adevăr să spună ceva cititorilor. Și a reușit. Dacă după ce începi să citești vreo două-trei pagini dintr-o carte simți nevoia să-ți așterni impresiile pe hârtie, atunci înseamnă că acel scriitor într-adevăr are talent, iar mesajul lui nu este deloc de neglijat. Autor și carte trebuie luate serios în considerație. Pentru că aici nu doar subiectele celor trei nuvele sunt interesante, ci și maniera în care sunt ele abordate și prezentate.

Avem de a face cu un scriitor modern și extrem de actual, cu o nostalgie a unei copilării, adolescențe și tinereți timpurii, toate iremediabil pierdute, trăiri descrise cu acuratețe maximă. Impresiile, care abundă la tot pasul duc, în ciuda unei atmosfere stătute, apăsătoare și fără nicio perspectivă către orizont o „senzație că întotdeauna mai este de mers, destinația atinsă nefiind niciodată ultima” (Funia roșie), sau către sărutul perfect: „mi-am amintit de primul nostru sărut. Îl așteptam de mult, te-ai apropiat nefiind sigură dacă era bine ce făceam, am închis ochii și gurile noastre s-au atins, precum se ating între ele petalele trandafirilor aceluiași buchet. Apoi o sete aprigă ne-a cuprins. Ne-am repezit amândoi să bem răsufierea celuiilalt, suflul, viața cu

Climax literare

totul. Simțeam buzele noastre cămoase cum se striveau una pe alta dăruindu-ne plăcerea durerii la fiecare apăsare. Era cea mai dorită suferință. Vroiam să te iau toată, să te topești în mine, să-mi aparții până la sfârșitul timpului, iar tu erai fericită și dornică de a mă avea doar pentru tine. Minute în șir se scurgeau și nu-mi mai păsa de nimic altceva, gustam pe îndelete, mă delectam cu frăgezimea și nectarul pe care mi le ofereai printr-un sărut desăvârșit” (Trenul). Mai trebuie să remarcăm și ușurința cu care atorul trece de la o atmosferă apăsătoare (Funia roșie) la una aparent relaxată (Trenul).

Frazele lui Leonard Ionuț Voicu sunt ample, dar echilibrate, părând că antrenează lectura în pași de dans, alteori abundă în aluzii umoristice regionale, cum ar fi prezența cățelei la olteni, fără ca autorul să facă păcatul de a cădea într-un folclorism ieftin sau desuet. Un umor deschis, dar în același timp însoțit de o tristețe oarecum perfidă, insidioasă, apăsătoare, pe care personajele lui îl acceptă în existența lor cum grano salis. Și toate acestea sunt învăluite de o pregnantă notă de nostalgie, dor și duioșie. Eroii lui nu sunt bântuiți de angoase existențiale. Deși trăiesc oarecum sub un fel de clopot de sticlă, universul lor nu cunoaște decât apăsarea sufocantă și fără de perspectivă a unei vieți limitate. Din acest punct de vedere Funia roșie este un flashback de scene care intersectează întâmplări experimentate în trecut, aduse acum în prezent. Prozele sunt un moment necunoscut, din câte alte miliarde similare și nedescoperite încă pe pământ. Autorul are curajul de a ieși în fața tuturor și de a-și striga crâmpie de amintiri, uneori dintr-un sat oltenesc, alteori din locuri fără vreo importanță anume. Ridicate la nivel de arhetipa, ele încearcă, cu succes, recuperarea unor modele ancestrale, fundamental românești, care cu siguranță se vor face sonore în contextul universal al unor valențe. Cu cât ne vom îndepărta de ele mai mult în

timp, cu atât acestea vor căpăta o valoare de simbol.

Lumea nuvelor lui este gri, lăsându-i cititorului un gust leșios. În ciuda acestei senzații, el simte că face parte integrantă din nuvele, ca persoană activă și vizibilă în actul lecturii, dar și invizibilă în același timp pentru că, asemenea prozatorului, el nu intervine cu nimic în derularea acțiunii și evoluția personajelor, dar nici nu se simte exclus. Paradoxal, proverbiala mândrie de a fi oltean, capătă în Funia roșie un gust amar de „tinerete fără bătrânețe (în sensul perpetuării vieții) și de viață urmată, sigur la propriu și la figuat, de moarte. În aerul primelor două proze (Funia roșie și Voiaj de neuitat) plutește un soi de energie negativă, de neînving. Aparent, ea nu ar face niciun rău, dar nici nu-și lasă lumea să treacă dincolo de ea. Acesta ar fi aspectul pe care îl simte, îl bănuiește și îl anticipează și cititorul, imediat după primele pagini lecturate. Din acest univers închis nu puteau lipsi anumite obiecte sau elemente cu valoare de simbol ascuns, aparent fără importanță. Uneori, chiar și unul sau două cuvinte simple, dar extrem de bine plasate, pot sugera atmosfera, sau ce va urma: „La prima vedere, tot locul părea să fie trist și părăsit” (Funia roșie). În jurul lor gravitează acțiunea, dozată până la atigerea punctului culminant. Prezența lor (o funie roșie care mai păstrează încă după mulți ani vași urme de sânge, o călătorie acasă la părinți, o boală incurabilă sau un banal tren de persoane) chiar dacă se face simțită doar din când în când, devine neîndoios obsesivă. Aceste elemente, simple în aparență, fac cele trei nuvele să aibă un final cu totul surprinzător.

Cu un stil determinat, hotărât și foarte dârz, autorul nu-și pierde timpul folosind cuvinte de umplutură. Textele lui curg ușor, firesc, alternând povestirea cu dialogul, în proporții aproape egale, bine echilibrate. Deși este oarecum la început de drum într-ale scrisului, Leonard Ionuț Voicu îi

ca un deus ex machina stilul limpede, curgător, în ciuda unei atmosfere oarecum apăsătoare, pe care o anticipăm, fără a o putea defini exact. Simțim că ceva trebuie să se întâmple, dar nu putem preciza ce anume. Lucrul acesta intrigă, ducând totuși, lectura mai departe. Curiozitate, provocare, sau ce altceva?! Altfel întregul eșafod epic nu și-ar avea sensul, ar fi lipsit de un scop în sine. În ciuda profunzimii ei, care îi vine și din gravitatea atmosferei pe care o impune cu ușurință, proza lui Leonard Ionuț Voicu este vizuală și sugestivă, anume scrisă în acest mod.

Stăpânite și controlate cu o mână de fier într-o mânășă de catifea, elementele epice, ca și imaginile ce rezultă din descrieri sau dialoguri sunt extrem de bine cântărite, gândite dinainte și așternute pe hârtie, fără a da vreodată cititorului impresia de ceva forțat sau căutat cu tot dinadinsul. Surprinzător aplecarea spre detaliul minuțios șlefuit și pictat în portretecuvinte, comparațiile prin simplitatea și ingeniozitatea asocierii de idei: „Unele câmpuri se diferențiau prin prezența sondelor de petrol, care făceau plecăciuni repetate, asemenea unor paji la o curte regală, salutând parcă trecerea trenului” (Trenul). Și pentru că totul (stil, scris, dialoguri, descrieri și personaje) se împletește atât de natural și de firesc, citindu-i prozele avem într-adevăr confirmarea că prin fața ochilor noștri se derulează un film. De aceea, nu ne-ar surprinde ca într-o bună zi să vedem vreuna din aceste trei nuvele transformată într-un scenariu de succes. Indicațiile scenice abundă: „Trenul avansa când mai repede, când mai încet. Ca viața. Balansul lui ritmic, uneori cu deviații la încrucișări de linii și macazuri, ne îmbia spre o relaxare profundă, vecină cu somnolența. Roțile metalice în contact cu șina, îngânau un refren monoton acompaniat uneori de note grave ori stridente, deranjante. În același timp, un soare dogoritor de amiază, tipic zilelor de vară, pătrundea nemilos prin fereastră forțându-ne să

Climax literare

ținem ochii închiși, dar, mai ales, încălzea compartimentul ca pe o seră unde căldura și umiditatea se amplificau, devenind aproape insuportabile. Tapiseria moale a canapelelor pe care stăteam, radia căldura corpurilor noastre, de aceea, în loc să ne simțim confortabil, ne foiam dintr-o poziție în alta, căutând inutil un loc mai proaspăt, mai răcoros. Broboane de sudoare ne curgeau pe frunte și de-a lungul spinării. Concomitent, picioarele amortite se umflau dureros în pantofi ori sandale. Singura alternativă rezonabilă rămasă era să ne stăpânim disconfortul, să închidem ochii și să ne prefacem somnoroși, că nu ne-ar păsa, acceptând blazați starea de iminentă sufocare. Chiar și așa unii reușeau să doarmă, emițând sforăieli în surdină și plescăituri de limbă la intervale neregulate, vrând parcă să spună „ce plictiseală, domnule!... ce plictiseală!” totul contopindu-se în final, dându-ne senzația că suntem instrumente medicale supuse unui proces de sterilizare, în interiorul unei etuve în funcțiune.” (Trenul). Sau, în alt fel: „Profesorul rămase cu gura căscată și scăpă dintre degete stiloul cu care se pregătea, satisfăcut în sinea lui, să înscrie o mare notă de patru, în catalog, pentru Dan Vardan.” (Funia roșie). Quod erat demonstrandum. Există aici o precizie deosebită și o acuratețe în exprimare.

Un alt aspect caracteristic tehnicii scrisului este acela că Leonard Ionuț Voicu ne pregătește în permanență pentru un final care cade cu repeziciunea unei ghilotine inexorabile. Acesta este trăsnetul destinului în care, momente de istorie dureroasă pentru țaranul român sunt aduse în prim plan. Să îndrăznim oare să credem că Leonard Ionuț Voicu trage un semnal de alarmă întregii omeniri, folosindu-se de fapte adevărate, cu privire la iluzia perfectă a unui comunism luminos unde pământurile și totul, în general, „aparțin poporului, dar de fapt

nimănu?” Așa cum este și datul lumii, firese și Leonard Ionuț Voicu ne prezintă doar în trei nuvele aspecte de viață, drame tulburătoare care se pot petrece oriunde în lume, cu diferența că acestea din carte s-au întâmplat la noi, poate chiar puțin și în viața lui, dar cu siguranță în lumea lui, care a fost și încă mai este și lumea noastră. Din acest punct de vedere putem afirma, fără să greșim sau să exagerăm, că Funia roșie este un ciné-vérité, un fel de film documentar romanțat, unde realitatea depășește de departe ficțiunea, care rămâne doar în plan secund, sau îi folosește autorului în susținerea scenariului său. Nu există artificial între cele trei proze scurte, efectul lor artistic rezultând din simplitatea și claritatea mijloacelor epice folosite: acuratețe, ca și cum ar vâna cuvintele fără greș, arta portretului, riscul pe care și-l asumă de a face descrieri lungi care se întind pe câteva pagini și care nu au nimic plictisitor, analize politice, filosofice, informații turistice și istorice prețioase etc. Așa după cum mărturisește în mod tangențial, cartea este povestea disparată, expusă în trei nuvele diferite, gen mini-romane, a unui șir „lung de amintiri” (Voiaj de neuitat).

Funia roșie este o pledoarie epică între o amintire nostalgică, simbolismul unor istorii dramatice și o realitate crudă, redată aproape de perfecțiune, cu mijloacele epicului cinematografic. Leonard Ionuț Voicu nu este doar un temerar, ci și un scriitor de mare talent, ale cărui proze promit foarte mult. Ele sunt adevărate episoade de viață. Așteptăm următoarea carte cu interes.

PAULINA POPA – SUFLET DE STICLĂ / ÂME DE VERRE

*Paulina Popa
Suflet de sticlă / Âme de verre
traducere în limba franceză de
Elisabeta Bogățan și Linda
Bastide*

Cu ocazia Salonului Hunedorean al Cărții, care a avut loc la Deva între 19-22 octombrie, 2016, Editura Emia și-a lansat noua colecție de poezie, intitulată Colecția Calliope. Una din cele nouă muze ale mitologiei antice grecești, anume cea a poeziei epice și a elocvenței a inspirat-o pe editoarea și poeta Paulina Popa să inițieze această serie de cărți scrise în română – engleză sau franceză, un fel de canon liric, o provocare versificată, la care a așteptat răspunsuri din partea a doi poeți de talie internațională (Linda Bastide din Franța și James Meredith din Irlanda). Inedite, cărțile sunt realizate într-o condiție grafică excepțională.

„Suflet de sticlă / Âme de verre” este un volum de versuri în care sufletul Paulinei Popa arde total, topindu-se în puritatea sticlei, într-o transparență perfectă. Nu există niciun ascunziș sau pudoare falsă. Postura în care apare nu este cea a unei domnișoare cu bucle lungi și blonde din sec. al XVIII-lea sau XIX-lea, care cochetează cu poezia, ci un amestec extrem de bine dozat, un control precis asupra cuvântului simplu și inefabil.

Poemul ei tășnește din trăiri de suflet, fiind un rezultat uluitor de sensibilitate, ce pendulează între o tinerețe, o puritate, o abnegație și o trăire de copil, ajuns acum la momentul

Climax literare

femeii mature. Este rar ca în zilele noastre să mai găsești atâta finețe, dar mai ales candoare și bucurie de a împărtăși și celorlalți din preaplinul sufletului. Paulina Popa observă sau se auto-analizează nu cu încrâncenarea și angoasele, nu cu tristețea sau resemnarea atât de obișnuite poeziei postmoderniste contemporane. Nu există constrângeri în universul ei, există doar transparență, dorință de comunicare, seninătate și dragoste, toate extrem de fin dozate. Există candoare, dorință de iubire necondiționată, o sete de absolut, de a oferi și de a primi, luminozitate și abnegație, niciodată tenebre sau apăsări.

Cartea este o sinteză bine gândită a concepției poetei asupra poeziei. De altfel, ea a fost dintotdeauna o scriitoare dezarmant de sinceră, așa cum mărturisește, un suflet de sticlă. Aici nu vorbim de răceala materialului

fizic în sine, ci de transparența și claritatea lui. Ea știe precis că tot ce iubește este frumos, dar nu neapărat în sensul categoriei estetice, a ideii de artă pentru artă. Așa cum îl percepe și îl așterne pe hârtie, frumosul este ochiul atoatevăzător, care se pogoară din înaltul divin, pentru a-i oferi inspirația. Totul este perfect. El se prezintă într-o manieră aproape fizică, palpabilă, sub forma unei mingi de aur, dar nu este acel fulger globular, distrugător. Trăirile pe care i le conferă poetei sunt un imens izvor creator, o energie inaccesibilă muritorilor de rând. Din acest proces al genezei, „se stârnește o furtună” (cea a creației și a simțămintelor din sufletul ei), pe care nimic nu o mai poate stăvili (Sufletul de sticlă, p. 8). Poezia irumpe, triumfă. Nu mai este doar acea trăire interioară, poeta dezvoltându-se, sufletul ei aparținând tuturor, versul devenind o odă a bucuriei: „te bucurai și te scaldai

în mirosul lor de flori tinere/ ca și cum te-ai fi scaldat în vinul de nuntă/ așa... ca un mire” (Atâtor veri, p. 10). Sunt cuvinte ce amintesc de nunta din Cana Galilei.

Lirica ei este străbătută de lumină, puritate și absolut. Cu remarcă specială că autoarea nu reține nimic din preaplinul sufletului, sentimentul de egoism nu există. Ea împarte și oferă, așa cum o dovedește titlul cărții, împletirea aceasta fină dintre realul și divinul care o binecuvântează, redându-i o libertate greu de atins sau de înțeles de către cei „nechemăți” să se închine la „sticla pictată” a sufletului ei, ca la o icoană sfântă, îngenunchind la pământ.

Paulina Popa scrie o lungă poveste de iubire, lucru dovedit și prin aceea că ultimul vers al oricărui poem, devine titlul următoarei poezii. O înlănțuire firească între divin și diafan.

COCORII DE PLATINĂ (CANTILENELE MENESTRELILOR)

Gheorghe PALEL

LA STRĂVECHEA CURTE

La străvechea Curte a Conților de Ghadara
Niciodată
Nu vine toamna.

Sub soarele arzător
Îți trece prin suflet o iarnă
Văzând marile statui de piatră
Decapitate de către vandalii nepedeșit
Ai unei vremi apuse, niciodată
prescrise.

Pe marea colină
Sunt mereu înfloriți migdalii
Și se aud în adieri binefăcătoare
Marile frunze
Ale palmierilor mărginași.

În miraculoasa vale-nverzită
Presărată cu grațioase flori roșii-
Albăstrește ademenitoare
Marea Galileei...

Ruinele orașului din Dekapolys
Par că așteaptă
O revenire a Mântuitorului hotărât să
coboare
Către umbrele pescarilor de pe țarm
Să le umple cu pește năvoadele.

SCRISOARE ÎN TOMIS

Spre deosebire de Catul
Care o venera pe Lesbia,
De Propertiu ce-o lăuda pe Cynthia,
De Tibul care o diviniza pe Delia
Ovidiu a înveșnicit-o pe Corinna.

Siluețe în reverie:
Lesbia,
Cynthia,
Delia...

Corinna îl caută pe Ovidiu
Pe țărurile tomitan-
Tot întrebând unde se află
Cenușa venerabilă a Poetului exilat
„Cântărețul iubirilor gingașe
Răpus de-al său talent”.

COCORII DE PLATINĂ

Noaptea de primăvară, în cariera de
piatră
Umblă prin coridoare cu pereți
mileneri.

Sarcofagul atâtor generații de scoici
Prin carieră se plimbă noaptea
Ironie a evoluției căci liniștea
Capătă greutate de plumb
Și luna o face ființă.

Sus pe cer țipă cocorii de platină,
Pereții carierei tac și privesc
Sub foșnet de aripi noaptea se clatină
Când cochiliile, ochii erelor
Ciudat, întrebător mă iscodesc.

UN CORB DE CATIFEA

Un corb de catifea
Rotește
Văzduhuri anonime
Despre care
Am scris.

Satyrii răspund
Că încă nu am venit,

Însă corbul mătăsoș
Croncăne:
- Nu vă îngrijorați,
Vine-n curând!

GUERNICA

Mă aflu printr-o vreme când nu mă mai găsesc
Păuni de foc își caută culorile pierdute
Și lirele de iarbă, timide înverzesc
Răsar lumini uitate din zări necunoscute.

Uimit ascult cum sună blestemul în pustiu
Cu vocea lui de fiară, cu urletele sumbre,
Nimic din ce-a fost viață azi nu mai este viu
Și-n preajmă-n loc de oameni,
au mai rămas doar umbre!

Dezastru- atotputernic a sfărâmat acum
Semețe turnuri sfinte de zvelte catedrale-
În aer par să plângă largi ornice de scrum
Și zarea zace-n fumul nefericirii sale.

A mai rămas un vaer lovindu-se de noapte
Carbonizate trunchiuri...Cumlit a fost vrăjmașul!
Nu-i nicaieri vre-o urmă de dragoste, ori șoaapte
Ci doar cenușă este – unde a fost orașul...

Climax literare

GHEORGHE PALEL, GOLIARDUL.

(n21-04-1938 d18-11-2015) Ion Iancu VALE

Gheorghe PALEL

Un chip frumos, un cuget luminos, o viață curată, o poezie adevărată. Acesta a fost și va rămâne pentru familia sa, pentru prietenii săi, dar și pentru mine Gheorghe Palel care, știu bine, m-a iubit și m-a prețuit sincer și dezinteresat încât puse pe biroul său, de acasă, insignifiantul meu portret fotografic...

Dar iată că se face un an de când acest om bun și modest a plecat din lumea văzută, din ce în ce mai crudă, și trăiește cu vinovăția de al fi „uitat”.

Nu este însă de loc așa, căci i-am purtat, și-i port în minte fizionomia luminoasă și deschisă, sufletul generos. Un chip frumos, un cuget luminos, o viață curată, o poezie adevărată. Acesta a fost și va rămâne pentru familia sa, pentru prietenii săi, dar și pentru mine Gheorghe Palel care, știu bine, m-a iubit și m-a prețuit sincer și dezinteresat încât puse pe biroul său, de acasă, insignifiantul meu portret fotografic...

Dar iată că se face un an de când acest om bun și modest a plecat din lumea văzută, din ce în ce mai crudă, și trăiește cu vinovăția de al fi „uitat”.

Nu este însă de loc așa, căci i-am purtat, și-i port în minte fizionomia luminoasă și deschisă, sufletul generos pe care și-l puneam, mereu, în strângerea de mână și privirea caldă și inteligentă cu care ne învăluia pe toți. Nu am putut să-mi materializez în cuvânt scris simțămintele, față de acest om minunat, cum nu am putut-o face nici față de cei dragi, din familia mea, care mi-au murit, decât după un lung zbucium interior...

Dar toate au timpul lor predestinat și iată că a sosit și momentul, chiar dacă

voi fi acuzat de un sentimentalism desuet, să pot așterne câteva rânduri. Un chip frumos, un cuget luminos, o viață curată, o poezie adevărată. Acesta a fost și va rămâne pentru familia sa, pentru prietenii săi, dar și pentru mine Gheorghe Palel care, știu bine, m-a iubit și m-a prețuit sincer și dezinteresat încât puse pe biroul său, de acasă, insignifiantul meu portret fotografic...

Dar iată că se face un an de când acest om bun și modest a plecat din lumea văzută, din ce în ce mai crudă, și trăiește cu vinovăția de al fi „uitat”.

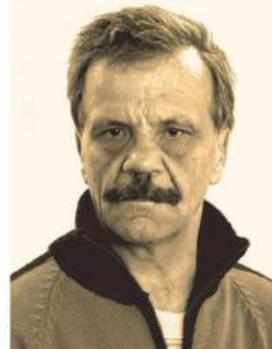
Nu este însă de loc așa, căci i-am purtat, și-i port în minte fizionomia luminoasă și deschisă, sufletul generos. Un chip frumos, un cuget luminos, o viață curată, o poezie adevărată. Acesta a fost și va rămâne pentru familia sa, pentru prietenii săi, dar și pentru mine Gheorghe Palel care, știu bine, m-a iubit și m-a prețuit sincer și dezinteresat încât puse pe biroul său, de acasă, insignifiantul meu portret fotografic...

Dar iată că se face un an de când acest om bun și modest a plecat din lumea văzută, din ce în ce mai crudă, și trăiește cu vinovăția de al fi „uitat”.

Nu este însă de loc așa, căci i-am purtat, și-i port în minte fizionomia luminoasă și deschisă, sufletul generos pe care și-l puneam, mereu, în strângerea de mână și privirea caldă și inteligentă cu care ne învăluia pe toți. Nu am putut să-mi materializez în cuvânt scris simțămintele, față de acest om minunat, cum nu am putut-o face nici față de cei dragi, din familia mea, care mi-au murit, decât după un lung zbucium interior...

Dar toate au timpul lor predestinat și iată că a sosit și momentul, chiar dacă voi fi acuzat de un sentimentalism desuet, să pot așterne câteva rânduri inspirate despre cel care a fost pentru mine bunul prieten, colaborator și sprijinitor, scriitorul Gheorghe Palel.

Familist iubitor și integru, salariat corect și disciplinat la locul său de muncă, camarad de nădejde și altruist, și-a creat aura unui om de mare caracter, fiind răsplătit pentru asta cu respect și considerație. A fost un patriot

sincer și adevărat, a venerat arta și cultura, a citit mult remarcându-se ca un scriitor neoclasic de mare forță prin proza, eseurile, cronicile, dar mai ales prin poezia sa cantabilă și prozodică, publicând astfel mai multe cărți printre care amintim romanele „Povestiri de la mare” (Editura „Eden”-1993), „Cămila albă” (Editura „Aristare”-1996) și „Strada Palisandrului” (Editura „Aristare”-2001), cât și volumele de poezie „Cocorii de platină”(2008), „Excelsior”(2009) și „Clepsidre sparte”(2009), toate trei fiind tipărite de către editura „ApArt” fondată de mine la Târgoviște.

Din păcate scriitorul a lăsat, post mortem, mai multe manuscrise ce-și așteptau, și își mai așteaptă încă, lumina tiparului...

L-am cunoscut pe Domnul Palel prin intermediul unui mai vechi prieten, poetul Florin Vârlan Neamțu, și la numai un an după ce am fondat revista „Climate literare”,(2007), a devenit unul dintre cei mai prolifici colaboratori ai revistei susținându-mă moral, nu de puține ori intervenind, salvator, când revista se afla în impas. Se bucura, ca un copil, dacă ea apărea în condiții optime și era apreciată și se întrista profund când avea diverse scăderi de calitate, atenționându-mă și sfătuindu-mă deschis și obiectiv și așteptându-mi cu nerăbdare, în fiecare lună apariția, ca pe un dar cereșt.

Gheorghe Palel a fost și rămâne un poet cu har care s-a transpus în postura unui goliard al vremurilor noastre, cântând ca pușini alții, asemenea poezilor antici, în inspirate rime și metafore, libertatea și bucuria de a trăi.

Climax literare

declanșează procesul creator a cărui împlinire în operă revine la o restabilire a unui nou echilibru prin, însăși, construcția acestui mit. Edenul este de aici încolo rezultatul unui efort voit și coerent, în recrearea naturii primitive și tinzând să organizeze într-un cosmos edenic beatitudinea interioară pe care o transmite și cititorilor.

Unii poeți europeni căzând în „capcana” propogandei comuniste au crezut, unii chiar sinceri, în viitorul luminos al socialismului și comunismului. Ei, în poezia lor, vedeau acest luminos viitor ca un eden al omenirii. Edenul de această factură era ca iluzia optică din deșert numită fata morgana. Puține poezii inspirate de propaganda comunistă mai rezistă astăzi.

Astfel, edenul în poezie apare ca un analog al sufletului, ca o obiectualizare făcută necesară de o insuportabilă presiune interioară. Cum specifică Croce: ea e posibilă atâta vreme cât procesul creației care recreionează edenul e descris ca fenomen lăuntric. Edenul devenind transsubiectiv, el se desprinde de poet pentru a-și trăi imaginea în imaginarul cititorului.

VERSUL POETEI IRINA LUCIA MIHALCA

Ben TODICĂ

Metaforele ei sunt construite din real, sunt tratate serios și în asta constă secretul multitudinilor de mesaje care mustesc în poezia sa. Un copil o interpretează ca pe un basm, un matur ca pe un punct cotidian, un agricultor ca pe un moment din natură, un îndrăgostit ca pe o declarație reușită și, iată poezia care poate fi dezvelită precum ceapa, până în inima ei.

Am senzația că sunt trei muze în Irina, care compun poezia. Toți avem mai multe muze de-a lungul vieții, însă pe măsură ce ne maturizăm, ne despărțim de cele tinere, nu și Irina. Ea are o experiență de viață intensă, are respect pentru tot ce se mișcă în jur. Se pare că poeta s-a apropiat de toate din credință și comuniunea cu divinul. În versurile ei, totul e posibil și explicat cu claritate. Ea te poartă într-o lume bine definită. Îți deschide ușa și te invită într-un loc total, armonios, vibrant, fără năluciri sau imagini derutante. Nu te plictisește, nu te adoarme cu vrăjeli sau talente filozofice, însă te simți bine și iubit. Irina știe ce vrea, unde e ținta și ți-o arată clar spunându-ți: Nu te speria! Aceasta e lumea și raiul ești tu!

Poeta Irina Lucia Mihalca scrie pentru toată lumea. Folosește un limbaj activ, simplu și direct chiar și atunci când introduce în vers cuvinte dintr-o altă limbă, cuvinte ușoare care ne par familiare. Ele nu irită pentru că sunt des folosite în viața cotidiană.

Limbajul pasiv în poezie punctează, limitează, definește, dictează și atunci poezia devine mai greu accesibilă omului nepregătit, îl irită. Azi, marii majorități, nu ne place să fim încadrați.

„Eu sunt cel ce sunt”, ne dovedește prin versul ei că suntem creați după chipul și asemănarea Lui, și că ea a rămas credincioasă locului de unde vine, a rămas credincioasă iubirii care a adus-o pe lume și că cele lumești nu o deranjează sau convinge să renunțe la origine, la puritatea cu care a venit pe lume. Noi suntem aici pentru înălțare, nu pentru seducția celor din jur, suntem aici să creștem în frumos! Suntem egali florilor și-ai găzelor, ai păsărilor, ai vântului, ai stelelor și ai întregului univers, ne spune Irina.

Fără să vrei înveți să nu mai fii rasist, egoist și singur în trai, vei vedea dintr-o dată că se ridică soarele și luminează întreaga lume, vei simți o adiere de vânt, îți mângâie fruntea – este raiul din suflet, cititorule!

Dacă suntem făcuți din atomi, din atom venim, în atom ne întoarcem și din nou renaștem. Versurile Irinei Lucia Mihalca ne fac să ne simțim aproape, un tot unitar, o atracție, o dorință de unire și întregire întru Dumnezeu, care e întru totul. A fi sau a nu fi, o pulsație a creatorului. Creatorul pulsează, inspiră prin viață și moarte, început și sfârșit. La început am avut senzația că eu sunt subiectul/destinatarul și aici e secretul Irinei - ne face pe fiecare să ne simțim la fel, fără discriminare. E atât de clară. Privind comentariile bărbaților, chiar și a damelor, deduci reacția de atracție. E atât de clară și sinceră încât o înțelegi ca și cum ți-ar vorbi un părinte sau frate/sora, soția/soțul sau fiica/fiul. Nici nu se discută simțământul de străin sau dominator. Versurile te ung la suflet, dar te și trezesc.

Climax literare

MITUL EDENULUI ÎN UNIVERSUL POETIC AL SECOLULUI XX

Al Florin ȚENE

Această lucrare încearcă să evedențieze și să clarifice modul de abordare al Mitului Edenului ca Paradis în poezia europeană, cu sensurile, semnificațiile conceptului de Paradis, Eden sau Rai, inclusive cu toposurile ce tangențiază acest concept în diferite locații al spațiului dintre Marea Mediterană, Marea Nordului, oceanul Atlantic, până în Munții Urali. Tot odată încercăm să clarificăm modul de înțelegere și percepție al Edenului și ipostazele acestuia în poezia europeană a secolului trecut.

În contextual acestei teme edenul ca simbol cultural are la bază ceea ce scria Eugen Simion în „Scriitori români de azi”, a lua în considerare binecunoscuta mitologie a pendulării între două universuri. Prin construcția psihică a omului, natura existenței este duplicitară și conflictuală, iar profilul spiritului său creator analizat, cum prisma descompune lumina - ne lasă vederii starea de grație lirică nesigură, discontinuă, ce trebuie continuată, exploatată printr-un travaliu intelectual care să restrângă până la ultimile limite inspirația ca hazard. Orice mare creație de cultură, cum scria Nichifor Crainic în „Nostalgia paradisului”, e însuflețită de avântul transcenderii limitelor terestre.

Există la omul European, și mai ales la poet, o nostalgie a paradisului ca impuls fundamental al imaginarului, iar poezia este salvarea

Această lucrare încearcă să evedențieze și să clarifice modul de abordare al Mitului Edenului ca Paradis în poezia europeană, cu sensurile, semnificațiile conceptului de Paradis, Eden sau Rai, inclusive cu toposurile ce tangențiază acest concept în diferite locații al spațiului dintre Marea Mediterană, Marea Nordului, oceanul Atlantic, până în Munții Urali. Tot odată încercăm să clarificăm modul de înțelegere și percepție al Edenului și ipostazele acestuia în poezia europeană a secolului trecut.

În contextual acestei teme edenul ca simbol cultural are la bază ceea ce scria Eugen Simion în „Scriitori români de azi”, a lua în considerare binecunoscuta mitologie a pendulării între două universuri. Prin construcția psihică a omului, natura existenței este duplicitară și conflictuală, iar profilul spiritului său creator analizat, cum prisma descompune lumina - ne lasă vederii starea de grație lirică nesigură, discontinuă, ce trebuie continuată, exploatată printr-un travaliu intelectual care să restrângă până la ultimile limite inspirația ca hazard. Orice mare creație de cultură, cum scria Nichifor Crainic în „Nostalgia paradisului”, e însuflețită de avântul transcenderii limitelor terestre.

Există la omul European, și mai ales la poet, o nostalgie a paradisului ca impuls fundamental al imaginarului, iar poezia este salvarea particularului în universal, a trăirii clipei în eternitate, căci frumusețea poetică aspiră spre inefabil, spre climatul superior, din ale cărui grădini paradisiace s-a fărâmițat, cândva. (Nichifor Crainic-Nostalgia paradisului, Editura Moldova, București, 1987, pg. 526/527).

Se observă la poeții europeni că nu toți percep și simt edenul în acelaș mod și sens. Dacă pentru unii este spațiul fericirii supreme, pentru alții este efortul intelectual și fizic care, în final, creează euforia paradisiacă mult visată.

Poezia europeană prin reprezentanții ei de seamă proiectează ființa omenească între lumina paradisului și întunericul iadului, ca beznă a neputinței, acestea fiind cele două dimensiuni extreme ale veșniciei și infinitului. Însă de la începuturile ei poezia europeană își are originile în imnurile cultice și odele pindarice. După explozia romantică orice regulă clasicist-abstractă este abolită în numele apropierei de natură, ca fenomen edenic, pentru recăștigarea naivității originare a poetului; însă nu peste mult timp, parnasianismul va preconiza ca sursă de inspirație nu realul, ci artificialul creat de poet, poezia însăși. Paul Valery, în acest context așează imaginea mentală a lui uomo universale sub semnul poesis-ului, avertizându-ne acela care n-a privit în albul hârtiei lui o imagine tulburată de posibil, și de regretul după toate semnele ce nu vor fi alese, nici n-a văzut în limpedele aer a construcției ce nu este acolo, acela pe care nu l-a bântuit amețea îndepărtării de un țel, neliniștea de mijloace, previziunea întârzierilor și-a deznădejdelor, nu a cunoscut edenul imaginar. Unii poeți europeni văd edenul în imaginea tulburată de posibil, așa cum după Valery, logica imaginativă specifică ochiului de creație poetică reprezintă o singură însușire a lucrurilor și le evocă pe toate celelalte.

Edenul în poezie era văzut de A. E. Baconsky ca realitate suprapusă, iar G. B. Vico scrie că toate națiunile erau națiuni de poeți

Climax literare

căci poezia nu este decât imitație. Numai contradicția acceptată și evidentă dintre frumosul natural și frumosul artistic realizat cu totul independent și sincronizat adeseori cu urâtul natural, ne duce cu gândul la eden. Platon spune că poeții creează fantome, și nu realități, fapt ce ne duce cu gândul la edenul visat, iar Heidegger spunea: Poezia își creează operele în cadrul limbajului și le creează din materia limbajului, tocmai această materie construiește edenul poetic.

În secolul XX, la noi, au văzut lumina tiparului multe lucrări ce au abordat diferite aspecte și probleme ale poeziei europene însă foarte puține dintre acestea au analizat, doar în trecere, tema edenului în poezia europeană. T. S. Eliot spunea, chiar dacă unele din ele vădesc o contingentă baudelairiană, că Poezia nu este frâu liber lăsat emoției, ci e un mod de a evada sub imperiul ei. Și această evadare, cum spunea, sub imperiul poeziei este indubitabil zona inefabilului eden.

Mort la numai 27 de ani Georg Trakl a stârnit interesul după al doilea război mondial. Poezia acestuia se intersectează cu cea a lui Robert Musil, concetățean austriac, pentru care edenul este o stare de spirit. Tonalitatea poeziei lui Trakl o amintește pe aceea a lui Holderlin, la care edenul se află în diafanele anale ale vântului., de fapt cum spune odinioară Don Luis de Gongora. Aerul enigmatic a lui Trakl interpretat sofisticat de Heidegger, ne descoperă un poet pentru care edenul este; Luna, ai spune un mort/Îeșind din genunea-I albastră. (Occident).

În antiteză cu acest poet Constantinos Kavafis venind de pe un meridian exotic, la confluența Levantului cu anticile civilizației, pentru marele poet grec edenul este o insulă sau o călătorie. În versul lui simți gustul esențelor tari, a formelor imateriale rămase străvezii în văzduh, așa cum ne închipuim tipologic grădina biblică a edenului. Religia și experiența trăită devine la el o rațiune a vieții. Acest fapt îl vedem în poemul său Itaca unde insula lui Ulise capătă valoarea edenului, altfel decât în mitul Homeric. Ea este pretextul care în sine justifică îmbogățirea: Du-te-n cetățile Egiptului/că să primești de la-nțelepți învățătură. Ținta călătoriei rămâne un reper simbolic, iar edenul ca răsplată fiind în ultima instanță însăși călătoria.

Genialitatea, spunea Eugenio Montale, constă în a fi înțeles că elinul de atunci corespunde cu homo europaeus de astăzi, și în a fi reușit să ne scufunde în acea lume ca și când ar fi fost a noastră. Aceasta e într-adevăr marea metaforă (edenul) a lui Kavafis. Spre deosebire de poetul grec, Ruben Dario devenit un fenomen general în Spania în prima perioadă a secolului XX, căruia Unamuno îi cere poetului să găsească sufletul dincolo de carne, pentru care autorul Solitudinilor se declară simpatizant al *Meditaciones rurales*, unde regăsește edenul. La poeții europeni, inclusiv cei din spațiul carpatodanubiano-pontic, descoperim dimensiunea rațională al sublimului, cum spunea Kant, dar și jocul de fugă către teritoriul sublime.

La Eugenio Montale, poetul italian, ale cărui poeme sunt invadate de simbolul concentrat de heraldică și de o frisonare dureroasă îmbinată cu nostalgia pentru categoriile ideale, luate ca eden, copleșit fiind de anodin sau răvășit de spiritele ce peste convulsivul pământ/zboară în roiri. (Tramontana). Edenul la Montale este virtualitatea ontologică, dar și marea ca suveran principiu al existenței și al vieții: Tu prima mi-ai spus/ că mărunțul zbcium/al inimii mele era doar o clipă. A te apropia de mare presupune a păstra neatins edenul ca întreg tezaur sufletesc. Universul edenic pentru poet sunt vechile rădăcini care conviețuiesc cu tendința spre înălțimi, spre lumină, spre bănuite zone de combustie purificatoare sau de reviviscență miraculoasă, această simbioză creează mitul mării ce se suprapune peste eden: Adă-mi tu planeta care te conduce/acolo unde blonde transparente răsar/ și ziua-ntreagă să răsfrângă, în oglinzile- albastre/adă-mi floarea-soarelui înnebunită de lumină.

Planeta visată este edenul iar, pe când înnebunită de lumină este metafora care coboară peste noi extazele solare ale poetului Jorge Guillen, din aceeași generație cu Montale. În timp ce la Montale edenul este lumina, luată ca înțelepciune, la T. S. Eliot edenul este o glosare pe marginea ideii de timp. Un rol important în alegerea edenului este creștinismul lui Eliot cu valoarea unei mitologii compozite, în care se interferează elementele biblice cu amintirea elină și cu succesiunea civilizațiilor. Edenul la acest poet este istoria cu acel ascentism modern de sorginte jansenistă, așa cum subliniază Clonde Viger. Melancolia timpului, a anilor care iau/Cu ei, departe, viori și flaute, care poartă falduri albi de lumină, pentru Eliot face parte din indisolubilul tablou ce ne amintește de paradisul visat.

Umberto Saba, propus pentru Premiul Nobel, născut în Triest, este un poet al dramelor ascunse, (putem să-l asemuim cu Bacovia), găsește edenul în înserarea Europei, sau, mai degrabă, în valoarea propriei biografii, fiindcă nimic nu te odihnește de viață/ca viața. În estetica, poezilor amintiți până aici, și în etica lor, totul se clădește pe fundamentele labile ale unor valori spirituale pe care le indentificăm ca spațiu edenic. Conceptele despre acesta sunt spectaculare sublimizări ale lui cogito, ce trec prin procese evolutive, de rafinare, nuanțare și diversificare impuse de realitatea a cărei esență o exprimă.

Poezia edenului dezvoltă o responsabilitate asumată din partea autorilor ei, ci implică o angajare a speranței deșarte, ca privire spre real, asemănătoare aruncată de Moise spre Pământul Făgăduinței. (Observație făcută de Kafka). Poetul Serghei Esenin, ajuns o legendă și prin accidentele existenței sale, are sentimentul naufragiului care-și repudiază cosmosul, tocmai pentru faptul că poetul rus nu are în perspectiva viziunii sale, edenul ca ultima speranță: Vânturi, o furtună înzăpezită/Măturați viața mea trecută! Această luptă cu propriul său trecut va domina existența și poezia lui din perioada următorilor ani pe care-i mai trăiește, după 1919, când a scris versurile citate. După vizitarea Statelor Unite ale Americii Esenin este convins că „adevărurile” pe care le aflase de la comuniștii sovietici contraveneau realității. La înapoiere, se simte tot mai bolnav și edenul visat îl găsește în „universul” absintului și al vodcii. Este tot mai bolnav sufletește și trupește. Pentru el edenul nu mai există, dar îl reconstruiește,

Climax literare

așa cum îl înțelege, în poezia Moscova cârciumărească, o capodoperă a poeziei europene.

La fel ca odinioară Verlaine (Dis, qu'as tu fait, toi que voila/ De ta jennesse?), poetul rus se întreabă: Oare nu mi-am băut, parcă ieri, tinerețea? Aceasta fiind timpul edenic, și își mărturisește pustiul ce-l chinuie: Nu mă lăsa cu privirea ta rece./ nu m-ăntreba câți ani am, cum arăt./ Bântuit de un spasm epileptic/, sufletul mi-e ca un galben schelet. Poetul, totuși, cunoaște frecvente interludii de scăpărări de lumină, pe care le putem lua ca edenice, atunci scrie „Balada celor 26” și „Drumul meu”. Poezia eseniană refuză happy-end-ul. Puterea ei magică rezistă în sinceritate, fiind poezie de confesiune dureroasă, tocmai de aceea edenul nu prea își găsește locul și datorită lipsei visului frumos. Există un conflict fundamental între structura visătorului cu naivități de himeră paradisiacă (aici edenul este tot mai îndepărtat) și viața dură a timpului său de răsruce istorică.

Eugenio Montale în poeziile sale, cum subliniază Angelo Jacomuzzi, rareori are o preocupare a unei comunicări fericite cu metafizicul, pentru a regăsi vestigiile edenului, ca reminiscență a unei divinități ce a rupt vălul și a tangențiat cu lumina oamenilor. Fiind masca poetică a unei ieșiri în afara timpului, a unei intrări în mirajul edenic: negrele semen de ramuri pe alb/ca un alfabet esențial. (Quasi una fantasia). În Elegia de Pico Farnease limbajul este alauatul care dospește preistoria unei hermeneutici, frământat de un eu poetic stăpânit de presentimentul unui sens spre edenul lucrurilor. În seria fantomelor salvatoare din În prag (In limine), analizate de Gianfranco Cotini, semnalăm prezența iubitei angelice. Aceasta este surprinsă într-un gest enigmatic: ...și deasupra/ vreun gest ce șovăie.../ Precum atunci/ te-ai răsucit și cu o mână, fruntea/ dezvăluind-o de sub nor de plete// m-ai salutat spre a intra în beznă. (La bufera). Evocarea acestui trecut moment, pentru poet, secunda supremă este edenică, la fel și invocarea divinității nu sunt altceva decât semnificațiile unei transsubstanțiere a presentimentului apariției iubitei, moment ce-l consideră poetul, edenic. Există o serie de lucruri montaliene care circumscriu tematicii profetice, acel difuz presentiment obscur care ne conduce spre edenul imaginarului poetic.

Spre deosebire de Montale, la Fernando Pessoa edenul se află între abis și oglindă. Este acelaș peisaj care, în realitate poetul și-l creiază, prin limbajul poeziei dat de expresia recognoscibilă. Paradoxul implicit al lui Pessoa este acela de a instaura un discurs poetic adecvat, uneori ironic, fiindcă la poet iluzia de eden se confundă cu libertatea căci libertatea există/Numai în iluzia libertății.

În lirica elenă I. M. Panayotopolos edenul se reflectă în dragostea de pământ, de pădurile și clipocitul apelor. Em mărturisește undeva: Am iubit acest pământ din prima mea tinerețe. Am umblat pe cărările lui, am ascultat freamătul freamătul pădurilor, clipocitul apelor, am deslușit mesajul oceanelor (...). Descoperirea tainelor vieții, cunoașterea pătimașă a iubirii ce depășește frumusețea telurică, irupând spre spațiul invadat de lumină a ideii, sunt tot atâtea elemente ale edenului poetului grec înțeles de poetul grec: Femeie cu trup de arc întins, încă te aștept/ lângă vasul de-alabastru cu intrastate roze,/ măcar că noaptea apropape a trecut. (Asfințit-a luna). Clipele așteptării, sunt momente ale timpului edenic: Mi te-nchipui simplu: într-un balcon/ întoarsă spre o dalbă roză sau pe un vapor/ învâpăiată de flăcările amurgului/. (Fantezie), în timp ce la Salvatore Quasimodo universul edenic e dominat de sentimentul plenitudinii inimii sale, care păstrează tiparele imateriale ale lucrurilor edenice din preajmă: Nu-i nici un lucru care moare/ Fără ca-n mine să rămână viu. Imaginea omului nu este un lucru etern, cum nici Orașul din insula/ scufundată în inima mea, /nu este etern, fiindcă edenul pentru poet este o bucurie ce o dezleagă de arborii visați.

Poetul suedez Artur Lundkvist descifrează edenul în triumful deplin al tuturor energiilor disponibilităților umane: În viața noastră a pătruns ceva nou// îi zărim prin mulțime sclipirea/și trebuie să-l căutăm ne-necat. Starea aceasta de euforie este momentul edenic al poeziei lui Lundkvist: Există un fel de bucurie sălbatică/ în tot ce e viu/Există/ ceva îmbătător și aparținând tuturor. (Există un fel de bucurie sălbatică...). În schimb la Miltos Sahtouris, edenul este perceput când urc în cerul poeziei/îmbrăcat în bunavestire a așteptării pruncului/străbătând o cale în imensitate...

Vor veni zilele ce ne-au sorbit/ în cupele de alabastru ale amiezii, /din nou iluminând răsufarea mării/și-nnebunind licuricii câmpiei, așa își creionează în Epilog edenul, poetul Vasos Voiadzoglu care a trăit o parte din viață, în insula Skiros, pe care o vede ca un spațiu edenic unde semnele bucuriei se văd, ca un dar al blestemului antic. Dacă la Vvoiadzoglu edenul era o insulă ce compensa mișcarea tuturor simțurilor a fondului emoțional, la Iohannes Becher timpul ca simbol al noului este perceput ca eden al simțurilor, fapt ce-l descoperim În munți, la umbra lor m-am fost născut/ Din munți veneau la noi și vânt și soare./Mă întrebam, prin ulițe pierdut: Cât pot ei oare munții să măsoare?(În umbra munților).

Fundamentul psihologico-științific-religios din care derivă mitul Edenului iese în evidență în clipa când geneza actului creator e identificată în viața psihică: iar problema ce se pune este, aceea a exprimării ei. O stare interioară de bucurie, de beatitudine, localizată în timp, dar mai ales în spațiul care produce acea stare, determină cel mai adesea starea edenică, sau, pur și simplu, edenul ca expresie a poeticului.

Trăind intens, poetul plonjează în sine, își creează imaginea unui mit și astfel triumfă asupra naturii sale. Analizând conceptul kierkegaardian de angoasă, regăsesc un mod de reafirmare a eului artistic ca loc al construcției mitului edenic, al cărui sens duce la perfecționarea lăuntrică. Forma sub care acesta este conceput devine expresia echilibrului regăsit. Edenul e reprezentat de psihologie sau, mai exact, de psihopatologie, în prelungirea imaginii sau viziunii poetului. Edenul este construit în poezia europeană a secolului XX printr-un dezechilibru, asimilabil sau, în orice caz, situabil în proximitatea stării patologice ce

Climax literare

VIATA DUPA VIATA (Omagiu profesorului Lucian Grigorescu)

George BĂRLIGEANU VULCANA

Există viață de apoi? Iată o întrebare cheie pe care omul și-o pune de când a devenit om, și care a provocat și va provoca în continuare dispute și contradicții deosebite. Căci această idee majoră este contestată, sau dusă în derizoriu de cei fără de credință în Dumnezeu și pentru care viața pământească nu se rezumă decât la satisfacerea plăcerilor și a nevoilor fizice, a acumulării de bani și bunuri materiale pe orice căi, ori cum și cu orice preț și pentru care răsplata sau pedeapsa Divină nu înseamnă nimic.

Altfel stau, însă, lucrurile cu acei oameni, pentru care credința sinceră în existența lui Dumnezeu, în Biblie și în învățămintele Sfinților Părinți reprezintă factori primordiali, de trăire pământească creștinească și care în virtutea acestor factori se comportă plini de înțelegere de compasiune și generozitate, având ca scop facerea de bine și iubirea, principiile de bază ale Credinței adevărate.

În acest context vreau, ca în continuare, să aștern câteva rânduri de pios omagiu în memoria celui care a fost profesorul, scriitorul, și jurnalistul târgoviștean Lucian Grigorescu, care de curând a plecat

într-o altă viață și cu care m-am aflat într-o relație de sinceră prietenie. Domnu Lucică, sau ne-a Lucică cum îl alintau cei apropiați mă invita deseori acolo, pe unde ani buni, și-a desfășurat activitatea de jurnalist și om de cultură de excepție și chiar la domnia sa acasă, loc în care eram primit cu multă căldură.

Mă invita în biroul său dela redacția ziarului „Jurnal de Dâmbovița”, sau „Dâmbovița”, sau „Meridian expres”, etc. și mă întâmpina, ridicându-se de pe seculul său directoral, cu un zâmbet larg pe față gratulându-mă cu un invariabil „Bonjour monsieur Juge”, și unde, în fața unei cafele aburinde, puneam țara la cale, cum se spune. Era un interlocutor rarism plin de vervă, de un umor fin și subtil și de un sarcasm subțire, amical, constructiv chiar, și pentru care nu i-l puteai condamna. La redacția postului „Radio D.”, mă invita împreună cu soția mea Michelle Yvone Renee Bărligeanu, unde dânsa recita poezii în limba franceză, eu făcând-ui traducerea în limba română. Alteori eram invitați în propria-i casă, la cina pregătită de distinsa doamnă Mariana Grigorescu, soția sa, și care într-o ambianță caldă, sărbătorească se întreținea cu Michelle într-o franțuzească impecabilă, de pe malurile Senei, spre încântarea lui ne-a Lucică ce intervenea, din când în când, jovial ironic, încălzind atmosfera... Profesorul Lucian Grigorescu a fost cece se chiamă un intelectual adevărat, rasat, care a lăsat în urma lui multe volume de proză, memorialistică și istorie literară dâmbovițeană, dar și un mare gol în sufletele tuturor...

Îți promitem că nu te vom uita, niciodată, pâna la sfârșitul vieții noastre pămâtenesc, Domnule Profesor.

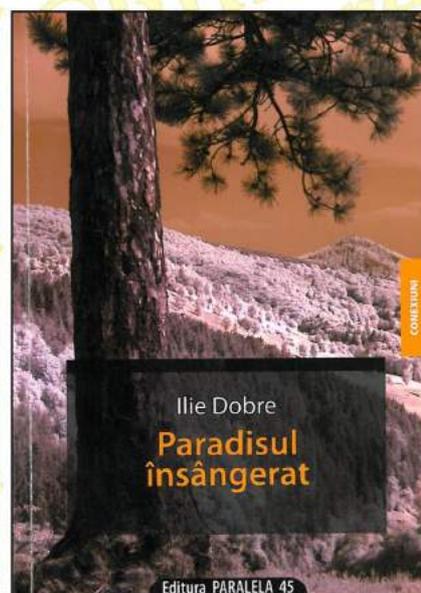
Lucian Grigorescu

OAMENI BUNI NU MOR

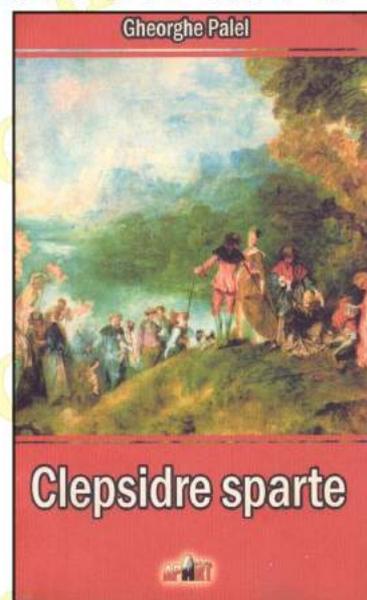
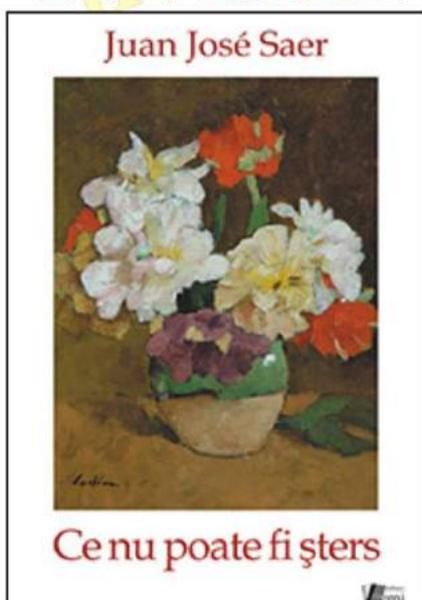
și ne mor oameni buni
mai devreme, întodeauna
ei ne părăsesc
pentru că moartea
oamenilor buni e prematură
ori cât ar fi ei
de tineri sau de bătrâni
de fapt, când mor, nu doar ei mor
ci puțin câte puțin
murim și noi cei de lângă ei
căci rămânem cu osânda regretului
de nu-i fi înțeles și prețuit
pe cât meritau
și totuși oamenii buni nu mor
ei pleacă doar, alunecă, se preling
ca o lumină și ca o boare
în visele și amintirile
celor care i-au iubit
cu adevărat.

I. I. V.

Climate literare

Cărți noi în biblioteca revistei Climate literare

Un conducător adevărat răsplătește binele cu bine și răul cu dreptate

Contact: Tel. 0722 702578 ; e-mail: ioniancuvale@yahoo.com;

web site: <http://climate.literare.ro>